

CURRICULUMUL NAȚIONAL LA LIMBA ROMÂNĂ PENTRU MIGRANȚII ȘI REFUGIAȚII ADULȚI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Niveluri A1, A2, B1, B2

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

CURRICULUMUL NAȚIONAL LA LIMBA ROMÂNĂ PENTRU MIGRANȚII ȘI REFUGIAȚII ADULȚI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Niveluri A1, A2, B1, B2

Ediția engleză:
*The National Curriculum for
Romanian Language for Adult Migrants
and Refugees in the Republic of Moldova*

Opiniile exprimate în această lucrare sunt
responsabilitatea autorului(ilor) și nu reflectă în
mod necesar politica oficială a Consiliului Europei.

Reproducerea extraselor (până la 500 de
cuvinte) este autorizată, cu excepția scopurilor
comerciale, atât timp cât este păstrată
integritatea textului, extrasul nu este utilizat în
afara contextului, nu oferă informații incomplete
sau nu induce în eroare în alt mod cititorul,
datorită naturii, domeniului sau conținutului
textului. Textul sursă trebuie întotdeauna
menționat după cum urmează:

„© Consiliul Europei, anul publicării”.

Toate celelalte solicitări privind reproducerea/
traducerea integrală sau parțială a documentului
trebuie adresate Direcției Publicații și Identitate
Vizuală, Consiliul Europei (F-67075 Strasbourg
Cedex sau publishing@coe.int).

Acest Curriculum a fost realizat în cadrul
proiectului Consiliului Europei "Consolidarea
protecției drepturilor omului ale refugiaților
și migranților din Republica Moldova: faza II",
implementat în cadrul Planului de Acțiune
al Consiliului Europei pentru
Republica Moldova 2025-2028.

Copertă și machetă:
SC Promo-Profit SRL

Tipărit de:
SC Promo-Profit SRL

© Consiliul Europei, 2026

APROBAT

- Consiliul Național pentru Curriculum, proces-verbal nr. 38 din 18 iunie 2026
- Ordinul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr. 1155/2026

COORDONATOARE

Valentina OLARU, secretară de stat, Ministerul Educației și Cercetării

Corina LUNGU, șefă Direcție politici curriculare în învățământul general, Ministerul Educației și Cercetării

Daniela TÎRSINA, consultantă principală, Direcție politici curriculare în învățământul general, Ministerul Educației și Cercetării

MEMBRELE GRUPULUI DE LUCRU

Fernanda MINUZ, consultantă internațională a Consiliului Europei – coordonatoarea grupului de lucru

Rola NAEB, consultantă internațională a Consiliului Europei (2025)

Magdalena BACIU-IACOB, consultantă internațională a Consiliului Europei (2026)

Alexandra BARBĂNEAGRĂ, consultantă națională a Consiliului Europei, conf. univ., dr. în pedagogie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Lucia CEPRAGA, consultantă națională a Consiliului Europei, conf. univ., dr. în filologie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Liuba PETRENCO, consultantă națională a Consiliului Europei, conf. univ., dr. în pedagogie, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Cuprins

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE	7
1.1. Context	7
1.2. Cadrul legislativ și normativ de referință	7
1.2.1. Cadrul internațional și european	7
1.2.2. Cadrul național al Republicii Moldova	8
1.3. Cadrul conceptual al Curriculumului	9
1.3.1. Viziune fundamentală	9
1.3.2. Pilonii metodologici ai Curriculumului	9
1.3.3. Principii metodologice	10
1.3.4. Sinteză conceptuală	10
1.4. Obiective curriculare	10
1.4.1. Obiectivul general	10
1.4.2. Obiective specifice	10
1.5. Utilizatori	11
1.6. Cursanți	11
1.6.1. Profilul cursanților	11
1.6.2. Adaptarea Curriculumului la diversitatea cursanților	12
1.7. Analiza nevoilor	13
1.8. Competențe digitale	14
CAPITOLUL 2. NIVELURI ȘI OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE	15
2.1. Nivelul A1	15
2.1.1. Descriere globală	15
2.1.2. Scale	15
2.2. Nivelul A2	17
2.2.1. Descriere globală	17
2.2.2. Scale	17
2.3. Nivelul B1	19
2.3.1. Descriere globală	19
2.3.2. Scale	19
2.4. Nivelul B2	20
2.4.1. Descriere globală	20
2.4.2. Scale	21
CAPITOLUL 3. CONTEXTE DE UTILIZARE A LIMBII ȘI COMPETENȚA DE COMUNICARE LINGVISTICĂ	23
3.1. Contexte și arii tematice	23
3.1.1. Nivelul A1	23
3.1.2. Nivelul A2	25
3.1.3. Nivelul B1	27
3.1.4. Nivelul B2	29
3.2. Competența lingvistică	31
3.2.1. Nivelul A1	32
3.2.2. Nivelul A2	33
3.2.3. Nivelul B1	35
3.2.4. Nivelul B2	37
3.3. Acte de comunicare	39
3.3.1. Nivelul A1	40
3.3.2. Nivelul A2	41
3.3.3. Nivelul B1	43
3.3.4. Nivelul B2	45
CAPITOLUL 4. SUGESTII PENTRU PREDARE, ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE	47
4.1. Predare și învățare	47
4.2. Evaluare	51
4.3. Recomandări privind adaptarea	52
4.3.1. Contextul LASLLIAM	52
4.3.2. Recomandări sociolingvistice	53
CAPITOLUL 5. GLOSAR	56
BIBLIOGRAFIE	58

CAPITOLUL 1.

INTRODUCERE

1.1. Context

În contextul evoluțiilor recente privind mobilitatea internațională, Republica Moldova devine tot mai mult o țară de destinație și de tranzit pentru migranți și refugiați proveniți din diverse spații culturale și lingvistice. Integrarea socială, profesională și culturală a acestora presupune, în mod esențial, însușirea limbii române, ca limbă oficială a statului și principal instrument de comunicare cotidiană, de participare activă la viața comunității și de integrare pe piața muncii.

Competența de comunicare în limba română depășește sfera unei simple abilități lingvistice, constituind un instrument esențial al integrării sociolingvistice. Aceasta facilitează participarea activă a migranților și refugiaților la viața socială, precum și accesul acestora la educație, la piața muncii și la serviciile publice. Învățarea limbii române reprezintă un element-cheie pentru integrarea socială și culturală a cursanților, oferindu-le posibilitatea să participe activ la viața comunității și să interacționeze eficient cu instituțiile statului.

În acest context, *Curriculumul național la limba română pentru migranții și refugiații adulți* (în continuare – Curriculumul) reprezintă un document normativ destinat orientării și uniformizării procesului de predare-învățare-evaluare a limbii române ca limbă străină pentru migranții și refugiații adulți care își stabilesc reședința în Republica Moldova. Documentul oferă un cadru pedagogic coerent și flexibil, adaptat nevoilor specifice ale beneficiarilor proveniți din diverse medii culturale, lingvistice și educaționale. Curriculumul este conceput drept un instrument de promovare a incluziunii și coeziunii sociale, susținând respectul pentru diversitate, dialogul intercultural și pluricultural, precum și educația bazată pe valorile democratice, europene și naționale. Documentul urmărește consolidarea unei societăți deschise, incluzive și orientate spre respectarea drepturilor omului.

În acest sens, obiectivul prezentului Curriculum este dezvoltarea competențelor lingvistice funcționale ale cursanților adulți. Acest demers contribuie la sporirea autonomiei personale, la facilitarea integrării pe piața muncii și, pe termen lung, la consolidarea coeziunii sociale. Totodată, Curriculumul propune standarde clare și o metodologie modernă, adaptată nevoilor specifice ale unui grup divers de cursanți.

1.2. Cadrul legislativ și normativ de referință

Curriculumul este elaborat în conformitate cu documentele strategice internaționale, europene și naționale relevante pentru domeniile educației, integrării străinilor, inclusiv a refugiaților și migranților, drepturilor omului și educației adulților.

1.2.1. Cadrul internațional și european

La nivel internațional și european, Curriculumul este aliniat la următoarele instrumente normative, cadre de referință și documente de politici publice:

- Convenția privind statutul refugiaților (Geneva, 1951) și Protocolul privind statutul refugiaților (New York, 1967);
- Declarația Universală a Drepturilor Omului (Organizația Națiunilor Unite, 1948);
- Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (Organizația Națiunilor Unite, 1966);
- Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (Organizația Națiunilor Unite, 1966);
- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Consiliul Europei, 1950);
- Carta socială europeană (revizuită) (Consiliul Europei, 1996);
- Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale (Consiliul Europei, 1995);
- Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (Consiliul Europei, 1992);
- Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare – Volumul însoțitor

- (Consiliul Europei, 2020);
- Portofoliul european al limbilor (Consiliul Europei, 2001);
- Nivel prag. Pentru învățarea limbii române ca limbă străină (Consiliul Europei, 2001);
- Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01);
- Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021–2027 (Comisia Europeană, 2020);
- Planul de acțiune privind integrarea resortisanților din țările terțe (Comisia Europeană, 2016);
- Agenda europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe (Comisia Europeană, 2011);
- Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională;
- Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare);
- Pactul privind migrația și azilul (Uniunea Europeană, 2024);
- Transformarea lumii noastre: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă (Organizația Națiunilor Unite, 2015);
- Pactul global pentru o migrație sigură, ordonată și reglementată (Organizația Națiunilor Unite, 2018);
- Pactul global privind refugiații (Organizația Națiunilor Unite, 2018).

1.2.2. Cadrul național al Republicii Moldova

La nivel național, Curriculumul este elaborat în conformitate cu cadrul legislativ, politicile publice și documentele strategice relevante în domeniile educației, integrării străinilor și refugiaților, migrației, ocupării forței de muncă și învățării limbii române.

- Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014;
- Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova;
- Legea nr. 253/2025 privind cetățenia Republicii Moldova;
- Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;
- Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova;
- Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj;
- Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și șederea pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora;
- Legea nr. 66/2026 privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr. 809/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr. 476/2025 cu privire la certificarea competențelor de comunicare în limba română ale persoanelor adulte și ale elevilor din învățământul liceal;
- Hotărârea Guvernului nr. 82/2026 cu privire la aprobarea Programului național privind învățarea limbii române pentru anii 2026–2028;
- Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”;
- Strategia de dezvoltare „Educația 2030”;
- Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022–2030;
- Planul național de dezvoltare pentru anii 2026–2028;
- Programul național privind integrarea etapizată a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate în Republica Moldova, pentru perioada 2025–2027;
- Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026–2030;
- Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2026–2030.

Acest cadru internațional, european și național asigură coerența și conformitatea juridică a proceselor de predare, învățare și evaluare. El garantează, de asemenea, respectarea drepturilor și obligațiilor cursanților migranți și refugiați.

În acest sens, *Curriculumul național la limba română pentru migranții și refugiații adulți* constituie un instrument de implementare a politicilor educaționale europene și naționale și contribuie la integrarea lingvistică, interculturală și socială a migranților și refugiaților în Republica Moldova.

1.3. Cadrul conceptual al Curriculumului

1.3.1. Viziune fundamentală

Cadrul conceptual al Curriculumului se fundamentează pe paradigma constructivistă și pe abordarea comunicativ-acțională, potrivit căreia învățarea limbilor străine se realizează prin interacțiune, experiență și reflecție. Cursantul este considerat un actor social, iar procesul educațional se concentrează pe dezvoltarea competențelor care îi permit să utilizeze limba în situații reale de comunicare și de integrare.

Această abordare are scopul de a forma și dezvolta competențe *comunicative, lingvistice, interculturale, digitale și civice*, considerate fundamentale pentru integrarea activă a migranților și refugiaților în societatea Republicii Moldova, susținând astfel participarea deplină a acestora la viața socială, profesională și culturală.

1.3.2. Pilonii metodologici ai Curriculumului

Curriculumul se sprijină conceptual pe trei piloni metodologici interdependenți:

Comunicarea orientată pe acțiune (task-based approach)

Această abordare plasează cursantul/cursanta în centrul procesului de învățare, în calitate de actor social (social agent), și îl/o implică activ în realizarea unor activități complexe și funcționale (tasks) care simulează situații din viața reală. Sarcinile propuse solicită mobilizarea integrată a abilităților lingvistice – de *receptare (ascultare și lectură)*, de *producere (vorbi și scriere)*, precum și de *interacțiune și mediere* [5, pag. 32].

Concepția prezentului Curriculum propune o structură axată pe patru competențe integrate, recalibrând activitățile comunicative de limbă descrise în Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECRL), din considerente de coerență curriculară, eficiență didactică și adecvare la profilul specific al cursanților [5]. Această opțiune nu presupune o simplificare a modelului CECRL, ci o operaționalizare și reconfigurare funcțională a competențelor, în vederea facilitării procesului de predare-învățare în contexte de migrație și strămutare. Competențele din CECRL (receptare, producere, interacțiune și mediere, în formele lor orală și scrisă) sunt integrate în patru domenii globale de competență care permit o abordare mai sintetică și mai ușor de implementat didactic. Modelul de structurare propus favorizează dezvoltarea competenței integrate de comunicare, în care procesele de receptare, producere, interacțiune și mediere sunt activate concomitent în contexte autentice de comunicare.

Opțiunea este în deplin acord cu principiul metodologic al Curriculumului, respectiv comunicarea orientată pe acțiune, conform căruia învățarea limbii se realizează prin implicarea cursanților în sarcini comunicative complexe, cu relevanță socială directă. În acest cadru, distincțiile analitice dintre competențe devin secundare în raport cu mobilizarea integrată a resurselor lingvistice în realizarea unor sarcini funcționale.

Scopul învățării nu constă doar în însușirea regulilor gramaticale (competență lingvistică abstractă), ci și în dezvoltarea capacității de a realiza activități concrete în limba română (performanță orientată spre acțiune). De exemplu: efectuarea unei programări la medic și explicarea simptomelor, căutarea unei locuințe, citirea și negocierea unui contract de închiriere, completarea formularelor tipizate etc.

Abordarea bazată pe acțiune este susținută de strategii centrate pe cursant(ă), cum ar fi învățarea prin descoperire, cooperare și reflecție personală, acestea favorizând participarea activă, autonomia și transferul competențelor în contexte reale de comunicare.

Abordarea andragogică (învățarea adulților) este centrată pe cursantul/cursanta adult(ă), valorificându-i experiențele, motivațiile și nevoile specifice. Procesul urmărește învățarea cu relevanță imediată în viața personală sau ocupațională a beneficiarilor (comunicare, muncă, studiu sau implicare activă în comunitate) și se desfășoară în contexte autentice și funcționale.

Procesul educațional respectă principiile andragogiei, promovând autonomia, motivația intrinsecă și valorificarea experiențelor personale și profesionale anterioare ale cursanților. Conținuturile sunt relevante și imediat aplicabile, iar cursanții sunt implicați activ, având oportunitatea de a-și planifica, monitoriza și evalua propriul parcurs de învățare. În acest fel, sunt consolidate abilitățile lingvistice și funcționale necesare în viața reală și pentru integrarea efectivă în comunitate.

Plurilingvismul și interculturalitatea. Curriculumul promovează o perspectivă plurilingvă, încurajând utilizarea limbilor cunoscute de cursanți (resurse multilingve) pentru a facilita înțelegerea și transferul de competențe. Interculturalitatea este un principiu transversal, care urmărește:

- promovarea toleranței, a egalității de gen și a respectului pentru diversitate, în conformitate cu valorile democratice ale Republicii Moldova;
- dezvoltarea capacității de mediere și de negociere a diferențelor culturale în contexte de comunicare.

Acești piloni creează o bază teoretică unitară pentru o învățare eficientă, orientată spre practică și participare activă, în care cursantul/cursanta adult(ă) este tratat(ă) ca actor social autonom și responsabil în viața socială, economică și culturală. Prin acest cadru conceptual, Curriculumul nu oferă doar cunoștințe lingvistice, ci și instrumente de integrare socioculturală, contribuind la formarea unor cetățeni competenți și activi într-o societate diversă și democratică.

1.3.3. Principii metodologice

Procesul de proiectare și implementare a Curriculumului se sprijină pe următoarele principii:

- **relevanță** – conținutul reflectă nevoile lingvistice și socioculturale ale migranților și refugiaților;
- **funcționalitate** – limbajul este învățat ca instrument de comunicare și integrare prin îndeplinirea unor sarcini de comunicare autentice;
- **integrarea competențelor** – dezvoltarea integrată a competențelor de receptare, producere, interacțiune și mediere;
- **progresie** – învățarea se desfășoară de la simple acte de comunicare și prima acomodare în noua țară (nivelul A1) la comunicarea autonomă (nivelul B1/B2);
- **flexibilitate și adaptabilitate** – Curriculumul permite adaptarea conținuturilor, strategiilor la ritmul și nevoile grupului-țintă;
- **reflecție interculturală** – se promovează recunoașterea diversității culturale ca resursă educațională și socială, precum și înțelegerea reciprocă și respectul între culturi.

1.3.4. Sinteză conceptuală

Cadrul conceptual al *Curriculumului național la limba română pentru migranții și refugiații adulți* exprimă viziunea incluzivă a politicilor educaționale moderne, prin care limba română nu este doar un instrument de comunicare, ci și o cale de participare socială, afirmare personală și integrare culturală. În acest sens, Curriculumul promovează o învățare activă, relevantă și incluzivă, care sprijină dezvoltarea competențelor necesare pentru o viață autonomă și demnă într-o societate democratică și multiculturală.

1.4. Obiective curriculare

1.4.1. Obiectivul general

Curriculumul își propune să sprijine profesioniștii din domeniul educației lingvistice în dezvoltarea competențelor lingvistice integrate pentru comunicarea în limba română. Astfel, migranții și refugiații adulți vor dobândi abilități de a comunica eficient și autonom în contexte cotidiene, personale, ocupaționale și administrative, de a accesa cu ușurință serviciile publice și a accede la piața muncii și de a depăși barierele lingvistice și sociale, facilitându-și integrarea activă în societatea Republicii Moldova.

1.4.2. Obiective specifice

Curriculumul își propune:

- dezvoltarea competențelor lingvistice integrate (ascultare, vorbire, citire, scriere) necesare pentru o comunicare eficientă în limba română, în contexte cotidiene, ocupaționale și administrative;
- utilizarea limbii române ca instrument de integrare socială, profesională și culturală;
- formarea competențelor de comunicare și de acțiune socială prin rezolvarea sarcinilor din viața de zi

- cu zi și participarea activă la viața comunității;
- promovarea valorilor interculturale și civice, respectarea diversității, toleranței și egalității;
- dezvoltarea autonomiei și a competențelor digitale în procesul de învățare, prin utilizarea resurselor educaționale moderne și prin autoevaluare continuă.

1.5. Utilizatori

Curriculumul național la limba română pentru migranții și refugiații adulți este destinat unei categorii largi de actori implicați în procesele de formare lingvistică și de integrare a migranților și a refugiaților adulți din Republica Moldova.

Documentul servește drept cadru de referință comun pentru următoarele categorii de utilizatori:

- cadre didactice și formatori de limba română ca limbă străină pentru adulți;
- specialiști în evaluare, specialiști în proiectare educațională și formatori;
- dezvoltatori de resurse curriculare și materiale didactice;
- autorități din domeniul educației, centre de educație lingvistică pentru adulți;
- organizații neguvernamentale și centre de integrare a migranților;
- parteneri de dezvoltare implicați în politicile de integrare;
- autorități publice centrale și locale implicate în elaborarea și implementarea politicilor de integrare;
- cursanți – migranți și refugiați adulți, beneficiarii direcți ai programului;
- voluntari implicați în activități de susținere a procesului de integrare.

Astfel, Curriculumul constituie un instrument unitar de orientare pentru toți actorii implicați în procesul de educație lingvistică a migranților și a refugiaților (conceperea, implementarea și evaluarea programelor de formare lingvistică).

1.6. Cursanți

Prezentul Curriculum se adresează migranților adulți și refugiaților care locuiesc temporar sau permanent în Republica Moldova și doresc să învețe limba română pentru a comunica eficient în viața de zi cu zi, profesională și administrativă, să participe activ la viața comunității și să se integreze social, cultural și civic.

1.6.1. Profilul cursanților

Profilul **cursanților** include:

- persoane adulte cu vârste între 18 și 65 de ani;
- diferite niveluri de educație formală, informală, de la studii primare la studii universitare; migranți, refugiați neșcolarizați;
- diverse statuturi juridice (refugiați, solicitanți de azil, migranți economici, membri ai familiilor cetățenilor Republicii Moldova);
- persoane cu motivații multiple de învățare a limbii române: profesionale, educaționale, civice.

Curriculumul acordă o atenție sporită particularităților de vârstă, experienței și motivației cursanților adulți, promovând o abordare flexibilă în selectarea conținuturilor și a strategiilor de predare. Personalizarea procesului de învățare și respectul pentru identitatea culturală a fiecărui participant constituie cerințe definitorii ale demersului educațional.

În conformitate cu principiul respectării individualității cursanților, analiza criteriilor de educație, a sistemelor de scriere utilizate, a tipologiei limbilor materne și a modalităților de învățare a limbii române permite delimitarea a patru grupe de cursanți, fiecare cu particularitățile și ritmul propriu de achiziție lingvistică:

- **Grupa A.** Cursanți cu condiții prealabile favorabile pentru învățare, caracterizate prin experiențe educaționale formale, calificări profesionale, formare pedagogică sau studii în domeniul limbilor străine. Această grupă este, de regulă, eterogenă și numeroasă. În interiorul acesteia, persoanele care au ca limbă maternă idiomi tipologic îndepărtate de română și/sau folosesc alte sisteme de scriere pot necesita o perioadă mai îndelungată de instruire.

- **Grupa B.** Cursanți cu un nivel redus de educație sau de calificare profesională, provenind adesea din contexte lingvistice și culturale semnificativ diferite de contextul limbii române. Unii dintre aceștia pot avea o experiență educațională limitată și/sau pot să nu fie familiarizați cu alfabetul latin, ceea ce poate necesita adaptarea ritmului și a strategiilor de instruire la nevoile specifice ale grupului.
- **Grupa C.** Cursanți cu o ședere îndelungată în Republica Moldova, care au învățat limba română în mod spontan și informal, prin interacțiune cotidiană. Aceștia utilizează limba la un nivel funcțional în comunicarea orală de zi cu zi, însă prezintă carențe semnificative în exprimarea scrisă și întâmpină dificultăți în contextele instituționale, administrative sau profesionale.
- **Grupa D.** Cursanți analfabeți sau cu un nivel redus de alfabetizare în orice limbă. Aceștia/acestea necesită programe integrate de formare, orientate concomitent spre alfabetizare (citire și scriere) și spre învățarea limbii române.

Prezentul Curriculum se adresează cursanților din grupele A, B și C. Recomandările anexate oferă orientări metodologice pentru proiectarea cursurilor destinate persoanelor fără competențe de scris-citit sau cu un nivel redus de alfabetizare.

1.6.2. Adaptarea Curriculumului la diversitatea cursanților

Migranții și refugiații adulți constituie un grup eterogen de cursanți caracterizat printr-un grad sporit de diversitate, determinat de factori individuali, biografici, lingvistici, culturali și sociali. Printre acești factori se numără nivelul de școlarizare și de alfabetizare, competențele de comunicare în limba română și în alte limbi, nivelul de educație, competențele digitale, repertoriul lingvistic individual, distanța tipologică dintre limbile cunoscute și limba română, sistemele de scriere utilizate, precum și frecvența și domeniile de utilizare a limbii române. De asemenea, trebuie să se țină cont de faptul că procesul de învățare este influențat de factori individuali (precum vârsta, genul, motivația, atitudinile, experiențele traumatice sau eventualele dizabilități), de factori externi (cum ar fi contextul social și cultural, proiectul migrațional, situația profesională și condițiile de viață în Republica Moldova), precum și de factori educaționali (inclusiv posibilitatea participării regulate la cursuri, costurile transportului, programul de muncă și responsabilitățile de familie).

Curriculumul național pentru limba română destinat migranților și refugiaților adulți promovează o abordare flexibilă, centrată pe cursant(ă) și adaptată nevoilor acestuia. Documentul nu reprezintă un program curricular în sens strict, ci un cadru curricular care stabilește principiile și orientările didactice, definește obiective de învățare progresive, formulează recomandări privind utilizarea Curriculumului și indică numărul orientativ de ore de instruire necesare. Totodată, acesta oferă repere pentru proiectarea cursurilor, elaborarea materialelor didactice și dezvoltarea instrumentelor de evaluare, în concordanță cu principiile calității, echității și accesibilității promovate la nivel național și european.

În definirea profilurilor de cursanți pentru care sunt proiectate cursurile de limba română (capitolul 1.6), nivelul competenței lingvistice inițiale, distanța tipologică dintre limba maternă și limba română, precum și nivelul de educație și alfabetizare constituie factori esențiali pentru estimarea duratei necesare atingerii obiectivelor de învățare și pentru organizarea progresiei conținuturilor lingvistice, comunicative și socioculturale, a materialelor didactice și a strategiilor de predare. În același timp, procesul de planificare trebuie să țină cont de ceilalți factori specifici menționați anterior. Astfel, chiar și în cazul unor cursanți cu un profil lingvistic și educațional similar, conținuturile, durata cursului, modalitatea de organizare și resursele didactice pot fi diferite – în funcție de scopul învățării și de contextul de viață. De exemplu, necesitățile unui grup de tineri adulți care urmează un program de orientare profesională sunt diferite de cele ale unui grup de femei aflate în Republica Moldova în scopul reunificării familiei și care au copii înscriși în învățământul primar.

Planificarea didactică se realizează la două niveluri complementare:

- **La nivelul instituției de învățământ sau al organizației educaționale**, planificarea presupune stabilirea programelor educaționale care vor fi oferite, definirea obiectivelor de învățare, a criteriilor și instrumentelor de evaluare, precum și alocarea resurselor umane, tehnice și financiare necesare implementării programelor.
- **La nivelul activității didactice**, profesorii adaptează obiectivele, principiile și orientările generale ale Curriculumului la caracteristicile și nevoile concrete ale grupului de cursanți. Acest proces include selectarea strategiilor metodologice, a activităților și materialelor didactice, precum și stabilirea ritmului de progres în învățare.

La ambele niveluri, analiza nevoilor reprezintă o etapă esențială a procesului de planificare.

Analiza preliminară a nevoilor trebuie să ia în considerare atât nevoile individuale ale cursanților (nevoi subiective), cât și cerințele sociale și lingvistico-comunicative ale contextelor în care aceștia vor utiliza limba română (nevoi sociale).

Analiza nevoilor individuale urmărește colectarea informațiilor în trei domenii principale:

1. Profilul cursanților – date relevante privind vârsta, genul, ocupația, nivelul de educație formală și non-formală, momentul sosirii în Republica Moldova, motivele migrației, proiectul migrațional, aspirațiile, experiențele și atitudinile acestora.
2. Scopul învățării limbii române – motivațiile pentru studierea limbii, așteptările față de curs și situațiile concrete în care limba este sau va fi utilizată.
3. Profilul lingvistic – repertoriul plurilingv al cursanților, nivelul de alfabetizare în limbile cunoscute și nivelul competenței de comunicare în limba română, evaluat pe componentele competenței lingvistice.

Analiza situațiilor de comunicare și a sarcinilor cu care cursanții se confruntă în viața cotidiană și în activitatea profesională contribuie la formularea unor obiective de învățare relevante pentru integrarea lor socială și profesională. O astfel de analiză preliminară a stat la baza elaborării prezentului Curriculum național (capitolul 1.7).

Pe baza rezultatelor acestei analize, persoanele responsabile de proiectarea cursurilor și a activităților didactice pot utiliza Curriculumul pentru a selecta, împreună cu cursanții și, după caz, cu alți actori relevanți:

- nivelurile de competență care pot fi atinse într-un interval de timp determinat (capitolul 2);
- situațiile de comunicare relevante (capitolul 3.1), actele de comunicare corespunzătoare (capitolul 3.3) și conținuturile lingvistice necesare (capitolul 3.2);
- obiectivele specifice de învățare;
- progresia obiectivelor și a conținuturilor, în funcție de criterii precum complexitatea, familiaritatea sau urgența nevoilor de comunicare;
- strategiile și metodele de predare, inclusiv combinarea activităților față în față cu studiul individual și învățarea digitală;
- materialele didactice, inclusiv resurse autentice și aplicații educaționale;
- procedurile și instrumentele de evaluare.

1.7. Analiza nevoilor

Analiza necesităților lingvistice ale migranților și refugiaților adulți din țară a fost realizată în colaborare cu centrele de formare, ONG-urile și structurile administrative care lucrează cu acest grup de cursanți. Rezultatele au evidențiat necesitatea unei abordări practice, funcționale și contextualizate a învățării limbii române.

Au fost identificate câteva domenii vitale de utilizare a limbii, contexte în care beneficiarul trebuie să poată comunica pentru integrare:

1. **Domeniul personal și cotidian:** comunicarea în viața de zi cu zi, cu familia, prietenii, colegii; interacțiunea în spațiile publice (piețe, magazine, transport etc.), stabilirea unor relații simple cu vecinii, înțelegerea etichetelor de pe produse, solicitarea unor servicii (electrician, instalator etc.), exprimarea unei opinii simple, a emoțiilor etc.;
2. **Domeniul ocupațional (profesional):** comunicarea la locul de muncă, căutarea unui loc de muncă (citirea anunțurilor, înțelegerea termenilor de bază), scrierea unui CV (simplu), participarea la un interviu (prezentarea, descrierea experienței profesionale), comunicarea de bază cu superiorii și colegii (înțelegerea instrucțiunilor, solicitarea ajutorului, raportarea unei probleme) etc.;
3. **Domeniul educațional/academic:** comunicarea în mediul școlar sau universitar, participarea la cursuri și activități didactice, înțelegerea și utilizarea informațiilor și instrucțiunilor academice, redactarea unor lucrări și a altor materiale scrise, susținerea unor prezentări și participarea la discuții și activități de grup etc.;
4. **Domeniul public:** participarea la viața comunității, interacțiunea cu autoritățile publice (Agenția Servicii Publice (ASP), Inspectoratul General pentru Migrație (IGM), Inspectoratul General al Poliției,

Inspectoratul General al Poliției de Frontieră etc.), completarea formularelor de ședere/azil, accesul la serviciile publice, înțelegerea procedurilor administrative de bază etc.;

- 5. Domeniul socio-civîc și cultural:** înțelegerea contextului mediatic (știri simple), cunoașterea simbolurilor naționale, a sărbătorilor și a obiceiurilor, înțelegerea normelor de interacțiune civică, cunoașterea elementelor de bază ale legislației familiei (drepturile părinților și ale copiilor), ale legislației muncii și ale drepturilor omului etc.

Astfel, conținutul tematic și funcțional al Curriculumului a fost derivat din analiza riguroasă a situațiilor esențiale de comunicare cu care se confruntă migranții și refugiații în Republica Moldova.

1.8. Competențe digitale

Integrarea competențelor digitale în procesul de educație lingvistică a migranților și a refugiaților adulți presupune utilizarea eficientă a instrumentelor și resurselor digitale pentru comunicare, accesarea informațiilor relevante și producerea mesajelor orale și scrise în limba română. Într-un context social tot mai digitalizat, instruirea lingvistică urmărește formarea capacității cursanților de a se adapta noilor forme de interacțiune și de a utiliza tehnologia în sprijinul propriei dezvoltări.

Curriculumul susține dezvoltarea alfabetizării digitale, care include: capacitatea de a utiliza platformele online pentru învățare și comunicare, aplicarea strategiilor digitale pentru îmbunătățirea competenței lingvistice de comunicare în limba română, evaluarea critică a conținuturilor accesate, dezvoltarea discernământului digital și a capacității de a selecta instrumente online adecvate pentru învățare.

Dobândirea competențelor digitale de bază (e-incluziune) este strâns legată de integrarea socială și lingvistică a migranților adulți. Lipsa acestor competențe le poate limita accesul la servicii publice esențiale: sociale, medicale și educaționale.

Instruirea trebuie să fie adaptată la mediul, experiențele și nevoile individuale ale cursanților, răspunzând, totodată, provocărilor cu care aceștia se confruntă în viața cotidiană. Scopul este integrarea competențelor lingvistice și digitale, astfel încât migranții adulți să poată participa activ și cu încredere la viața comunităților vorbitoare de limbă română, atât în spațiul online, cât și offline.

Curriculumul urmărește formarea capacității cursanților:

- de a utiliza internetul, instrumentele lingvistice digitale, aplicațiile de traducere, platformele de e-learning și resursele pentru învățarea limbii române (ex.: Duolingo, platforme MOOC, dicționare online);
- de a accesa și utiliza serviciile electronice oferite de autoritățile Republicii Moldova (e-guvernare);
- de a comunica eficient pe platformele digitale și rețelele sociale, inclusiv prin scrierea și transmiterea unor mesaje, e-mailuri și prin alte forme de corespondență formală și informală;
- de a manifesta gândire critică și discernământ digital, necesare pentru o navigare sigură online și pentru distingerea informațiilor veridice de cele false.

CAPITOLUL 2.

NIVELURI ȘI OBIECTIVE DE ÎNVĂȚARE

Descriptorii acestui Curriculum sunt fundamentați pe scalele Cadrelor europene comune de referință pentru limbi și pe volumul însoțitor al acestuia. În consecință, descriptorii respectă cele cinci criterii stabilite de CECRL: pozitivitate, precizie, claritate, concizie și independență [4, Anexa A, pp. 205-207].

Descriptorii definesc competențele în termeni de ceea ce cursantul poate face (pozitivitate), nu în termeni de ceea ce nu poate face, și fac referire la sarcini concrete și/sau la niveluri clar definite de performanță în realizarea acestor sarcini (claritate). Pentru a face descriptorii cât mai transparent și mai ușor de înțeles, Curriculumul este completat cu un glosar explicativ al termenilor tehnici. Formularea descriptorilor este, în general, concisă și concepută astfel încât fiecare enunț să aibă sens de sine stătător.

Fiecare scală din această secțiune include descriptori pentru activitățile comunicative de limbă (de exemplu, citirea), strategiile asociate acestora și sarcinile digitale pe care cursantul/cursanta le poate realiza la un anumit nivel de competență.

În conformitate cu principiile CECRL, scalele au un caracter ilustrativ și nu unul prescriptiv. Acestea trebuie utilizate ca un sistem flexibil, dinamic și deschis, iar selectarea descriptorilor se realizează în funcție de context și de nevoile cursanților, identificate printr-o analiză inițială riguroasă. Este important de reținut că „nivelurile reprezintă o simplificare necesară”. Prin urmare, utilizatorii sunt încurajați să dezvolte profiluri diferențiate, identificând activitățile lingvistice relevante pentru un anumit grup de cursanți și stabilind nivelul de competență necesar pentru atingerea obiectivelor acestora [5, p.38].

2.1. Nivelul A1

2.1.1. Descriere globală

La nivelul A1, participanții pot înțelege și utiliza expresii familiare, de zi cu zi, precum și fraze foarte simple despre ei înșiși și despre subiecte cu care sunt familiarizați.

Participanții pot lua parte la interacțiuni foarte simple și familiare, dacă partenerii lor de conversație își adaptează limbajul și îi susțin în procesul de comunicare.

Participanții pot identifica și înțelege informații generale și specifice, prezentate în texte scrise simple, referitoare la situații familiare și cotidiene, cu ajutorul unor repere sau indicii contextuale.

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a înțelege cuvinte, expresii familiare și propoziții foarte simple referitoare la subiecte curențe și familiare, atunci când mesajul este formulat lent, clar și articulat. Pentru facilitarea înțelegerii, participanții pot beneficia de sprijin contextual și de repere vizuale sau situaționale.

2.1.2. Scale

Ascultare A1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a înțelege cuvinte, expresii uzuale și propoziții foarte simple referitoare la propria persoană, la nevoi concrete și la situații familiare și cotidiene, atunci când mesajul este formulat lent, clar și articulat. Participanții pot beneficia de sprijin contextual și de repetări.

Competența specifică 1. Receptarea textelor orale simple în contexte familiare

Descriptorii de competență

- 1.1. Recunoașterea informațiilor generale și detaliate dintr-un text oral simplu pe teme familiare.
- 1.2. Înțelegerea informațiilor-cheie dintr-un text oral clar articulat, cu puncte de referință sau indicii contextuale.
- 1.3. Înțelegerea sensului cuvintelor, expresiilor și a afirmațiilor familiare și cotidiene.
- 1.4. Exprimarea expresiilor verbale și nonverbale de răspuns la instrucțiunile sau întrebările interlocutorului în diverse activități cotidiene și contexte familiare.
- 1.5. Recunoașterea cuvintelor și expresiilor familiare din materiale audio și audiovizuale în contexte familiare (de exemplu, deschide/închide ușa).
- 1.6. Utilizarea unor strategii de ascultare foarte simple, cum ar fi derivarea sensului unor cuvinte specifice, cotidiene, dintr-un context foarte simplu sau pe baza asemănărilor cu alte limbi pe care le vorbesc.

Lectură A1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a citi și înțelege cuvinte uzuale, propoziții și texte scurte și simple, referitoare la teme familiare și situații cotidiene. Pentru facilitarea înțelegerii, participanții pot beneficia de sprijin contextual și de repere relevante.

Competența specifică 2. Receptarea textelor scrise pe teme familiare din viața de zi cu zi

Descriptorii de competență

- 2.1. Recunoașterea cuvintelor familiare și a expresiilor foarte simple în texte scurte, simple și autentice, cum ar fi semne, anunțuri, panouri publicitare, site-uri web, tabele și reclame.
- 2.2. Înțelegerea informațiilor-cheie dintr-un text scris scurt și simplu, cu puncte de referință sau indicii contextuale sau vizuale.
- 2.3. Recunoașterea informațiilor recurente în documente/texte legate de activități cotidiene.
- 2.4. Utilizarea unor strategii simple de citire, cum ar fi derivarea sensului unor cuvinte specifice, cotidiene, dintr-un text foarte simplu sau pe baza asemănărilor cu alte limbi, folosind aplicații de traducere și dicționare.

Sciere A1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a comunica în scris, utilizând cuvinte uzuale, expresii și propoziții foarte simple, referitoare la teme familiare, situații cotidiene și nevoi de zi cu zi.

Competența specifică 3. Producerea textelor scrise scurte și simple în situații de comunicare familiare

Descriptorii de competență

- 3.1. Scrierea propozițiilor simple pe teme de interes personal.
- 3.2. Scrierea unui text simplu despre situații familiare din viața de zi cu zi.
- 3.3. Completarea formularelor foarte simple cu informații personale (de exemplu, pe pagini web, în aplicații sau în formulare tipărite).
- 3.4. Scrierea, în termeni foarte simpli, a unor comentarii la postări în mediul digital.

Vorbire A1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a utiliza expresii și propoziții simple pentru a oferi informații de bază despre propria persoană, despre locul unde trăiesc, despre persoane cunoscute și despre activități și nevoi cotidiene.

Competența specifică 4. Producerea textelor orale scurte în situații de comunicare familiare și cotidiene

Descriptorii de competență

- 4.1. Utilizarea expresiilor foarte simple pentru a oferi informații sau pentru a discuta despre subiecte de interes personal.
- 4.2. Prezentarea/descrierea, în afirmații simple, a unor persoane, ființe/obiecte sau locuri.
- 4.3. Participarea la interacțiuni orale scurte pe teme familiare.
- 4.4. Utilizarea comenzilor orale pentru efectuarea unor sarcini curente într-un mediu digital.

- 4.5. Utilizarea unor expresii scurte, învățate și exersate, potrivite pentru interacțiunile de zi cu zi, cum ar fi mulțumirea, salutul și/sau luarea de rămas-bun de la cineva.
- 4.7. Utilizarea resurselor și a instrumentelor digitale care facilitează învățarea și comunicarea, inclusiv aplicații bazate pe inteligență artificială, funcții de recunoaștere vocală și aplicații de traducere.

2.2. Nivelul A2

2.2.1. Descriere globală

La nivelul A2, cursanții pot înțelege mesaje formulate clar și simplu și se pot exprima în termeni simpli în contexte familiare, referitoare la propria persoană, la mediul în care trăiesc și își desfășoară activitatea, precum și la situații de învățare, de muncă și de interacțiune socială. Participanții pot lua parte la interacțiuni simple și familiare, fiind capabili să transmită și să solicite informații de bază, atunci când interlocutorii își adaptează limbajul, vorbesc clar și sunt dispuși să le ofere sprijin în procesul de comunicare.

2.2.2. Scale

Ascultare A2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a înțelege cuvinte, expresii și mesaje uzuale pe teme familiare, precum propria persoană, mediul înconjurător, activitățile de învățare și de muncă, precum și situațiile de interacțiune socială, atunci când acestea sunt formulate într-un limbaj simplu, vorbit lent și clar articulat.

Competența specifică 1. Receptarea textelor orale în situații de comunicare uzuală

Descriptorii de competență

- 1.1. Înțelegerea unui subiect discutat în conversații scurte și simple.
- 1.2. Înțelegerea unei informații simple despre un subiect familiar cu suport vizual, de exemplu, o prezentare.
- 1.3. Înțelegerea conținutului principal și a unor detalii din notificări, texte și instrucțiuni scurte și simple.
- 1.4. Înțelegerea unei informații importante despre subiecte familiare din fragmente auditive și audiovizuale scurte, de exemplu, din emisiuni de știri, dacă sunt rostite lent și clar.
- 1.5. Înțelegerea diferitelor variante de pronunție și a unor cuvinte și expresii dialectale comune folosite în viața de zi cu zi.
- 1.6. Utilizarea unor strategii simple de ascultare, cum ar fi derivarea sensului unor cuvinte specifice, de zi cu zi, dintr-un context simplu.

Lectură A2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a citi și înțelege texte scurte și simple referitoare la teme familiare, precum propria persoană, mediul înconjurător, activitățile de învățare și de muncă, precum și situațiile de interacțiune socială.

Competența specifică 2. Receptarea textelor scrise pe teme uzuale de comunicare

Descriptorii de competență

- 2.1. Înțelegerea informațiilor specifice și previzibile din texte autentice simple, de exemplu, site-uri web, broșuri, reclame, panouri publicitare și cărți de referință.
- 2.2. Citirea și înțelegerea textelor simple, a scrisorilor, e-mailurilor și postărilor de pe rețelele de socializare.
- 2.3. Citirea și înțelegerea instrucțiunilor scurte și simple, în special a celor ilustrate.
- 2.4. Citirea și înțelegerea ideilor principale din știri scurte și simple și din texte educaționale simple, adaptate.
- 2.5. Citirea și înțelegerea principalelor caracteristici ale unor texte simple care conțin diagrame și tabele foarte simple.
- 2.6. Citirea și înțelegerea textelor de ficțiune foarte simple.
- 2.7. Organizarea informațiilor simple preluate din texte nonliterare de interes personal.
- 2.8. Utilizarea unor strategii simple de citire, cum ar fi derivarea sensului unor cuvinte specifice, de zi cu zi, dintr-un context simplu; utilizarea aplicațiilor de traducere digitală și a dicționarilor.
- 2.9. Utilizarea asemănărilor din repertoriul lingvistic existent pentru facilitarea citirii în limba română.

Scriere A2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a comunica în scris, utilizând expresii și propoziții simple referitoare la teme familiare: propria persoană, activitățile de învățare și de muncă, precum și situațiile cotidiene.

Competența specifică 3. Producerea textelor scrise în situații de comunicare uzuală

Descriptorii de competență

- 3.1. Scrierea, în termeni simpli, despre trecutul, experiențele, interesele și planurile proprii de viitor.
- 3.2. Luarea notițelor folosind cuvinte-cheie, de exemplu, dintr-o întâlnire sau o prezentare simplă despre un subiect familiar.
- 3.3. Descrierea persoanelor, locurilor și activităților în termeni simpli.
- 3.4. Formularea, în scris, a unui răspuns, în termeni simpli, la texte, invitații, sugestii și felicitări.
- 3.5. Scrierea și comentarea postărilor în comunicarea digitală în termeni simpli.
- 3.6. Scrierea e-mailurilor și a mesajelor personale scurte și simple.
- 3.7. Utilizarea instrumentelor digitale pentru a scrie corect sau pentru a verifica ortografia și semnificația cuvintelor familiare.
- 3.8. Introducerea informațiilor cu caracter personal în formularele întâlnite cel mai frecvent în viața de zi cu zi, de exemplu, în servicii digitale cum ar fi cumpărăturile online, serviciile bancare, înregistrarea și rezervările.
- 3.9. Prezentarea competențelor într-un CV simplu și în format digital.
- 3.10. Exprimarea opiniilor pe teme de interes personal în termeni simpli.
- 3.11. Redarea conținutului imaginilor și al unor texte simple.
- 3.12. Redarea într-un text scris în limba română, scurt și simplu, a conținutului general sau a detaliilor dintr-un text în limba maternă și invers.

Vorbire A2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a utiliza expresii și propoziții simple pentru a comunica oral despre teme familiare, precum propria persoană și situațiile de învățare și de muncă. Participanții pot participa la interacțiuni orale simple și familiare din viața de zi cu zi, atunci când interlocutorul vorbește lent și clar și este dispus să le ofere sprijin în procesul de comunicare.

Competența specifică 4. Producerea textelor orale proprii în situații de comunicare uzuală

Descriptorii de competență

- 4.1. Transmiterea, în termeni simpli, a unor detalii despre experiențe, sentimente, nevoi, competențe, dorințe și planuri de viitor.
- 4.2. Descrierea și oferirea, în termeni simpli, a informațiilor despre persoane, obiecte, locuri, evenimente și activități.
- 4.3. Susținerea unei prezentări scurte, simple și pregătite pe un subiect familiar, cu sau fără utilizarea instrumentelor digitale.
- 4.4. Participarea la conversații simple despre evenimente, experiențe și activități practice în interacțiunile de zi cu zi.
- 4.5. Formularea unor răspunsuri la întrebări simple despre sine într-o situație de interviu.
- 4.6. Formularea unor invitații, sugestii, felicitări și scuze și a răspunsurilor la acestea; schimbul de remarci simple și uzuale.
- 4.7. Colaborarea la sarcini simple, făcând sugestii, solicitând repetări sau reformulări.
- 4.8. Utilizarea unor strategii simple pentru inițierea, menținerea și încheierea unei conversații scurte.
- 4.9. Utilizarea unor strategii simple pentru a compensa deficitul de vocabular, de exemplu, prin utilizarea limbajului corpului sau a cuvintelor din alte limbi cunoscute.
- 4.10. Transmiterea conținutului unei imagini sau a conținutului general al textelor orale sau scrise pe teme cotidiene, cu sau fără repere/indicii.
- 4.11. Transmiterea orală a conținutului general sau a detaliilor dintr-un text din limba maternă în limba română și invers.

2.3. Nivelul B1

2.3.1. Descriere globală

La nivelul B1, cursanții pot înțelege mesajele formulate într-un limbaj clar și relativ simplu și se pot exprima într-un mod inteligibil și coerent cu privire la teme legate de viața cotidiană, activitățile de învățare și de muncă, problemele de actualitate și subiectele de interes personal. Participanții pot acționa în mod relativ spontan la majoritatea interacțiunilor din situații familiare și cotidiene, cu condiția ca interlocutorii să se exprime clar și să utilizeze un limbaj accesibil.

2.3.2. Scale

Ascultare B1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a înțelege ideile principale și informațiile specifice din mesaje orale referitoare la teme familiare, precum propria persoană, situațiile de învățare și de muncă, viața socială și subiectele de interes personal, atunci când interlocutorii vorbesc clar și într-un ritm moderat.

Competența specifică 1. Receptarea textelor orale în diverse contexte de comunicare

Descriptorii de competență

- 1.1. Înțelegerea ideilor principale și a unor detalii specifice din conversații și discuții pe teme familiare.
- 1.2. Urmărirea unor discursuri clare și structurate pe teme familiare, de exemplu, prezentări, prelegeri și povestiri.
- 1.3. Înțelegerea unor detalii specifice din anunțuri audio, mesaje vocale, instrucțiuni și indicații sonore.
- 1.4. Înțelegerea ideilor principale și a unor detalii specifice din materiale auditive și audiovizuale, de exemplu, emisiuni de știri, podcasturi și filme.
- 1.5. Înțelegerea diferitelor variante de pronunție, a unor cuvinte și expresii dialectale comune folosite în viața de zi cu zi.
- 1.6. Utilizarea unor strategii de ascultare, cum ar fi înțelegerea cuvintelor în baza unor contexte cu subiecte familiare și descoperirea sensului cuvintelor în baza părților componente ale acestora.

Lectură B1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a citi și înțelege texte relativ simple, referitoare la propria persoană, la situațiile de învățare și de muncă, la viața socială și la subiectele de interes personal.

Competența specifică 2. Receptarea textelor scrise /textelor nonliterare și literare din diverse surse

Descriptorii de competență

- 2.1. Căutarea, identificarea și înțelegerea informațiilor relevante din diverse texte informative cotidiene, de exemplu, scrisori și documente oficiale scurte, site-uri web și broșuri.
- 2.2. Citirea și înțelegerea textelor de zi cu zi, cum ar fi scrisorile, e-mailurile și postările pe rețelele de socializare.
- 2.3. Citirea și înțelegerea unor instrucțiuni clare și directe.
- 2.4. Citirea și înțelegerea punctelor principale din articole de știri simple și texte relativ simple din domeniul profesional și domeniile de interes personal și evaluarea relevanței acestor texte.
- 2.5. Citirea și înțelegerea principalelor caracteristici ale textelor complexe care conțin ilustrații simple, de exemplu, diagrame.
- 2.6. Citirea și înțelegerea textelor simple de ficțiune.
- 2.7. Utilizarea unor strategii de citire, cum ar fi înțelegerea cuvintelor pe baza contextului atunci când subiectul este familiar sau deducerea sensului cuvintelor pe baza elementelor lor componente.

Sciere B1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității participanților de a comunica în scris și de a redacta texte simple, coerente și suficient de detaliate, referitoare la teme familiare, cum ar fi propria persoană, situațiile de învățare și de muncă, precum și subiectele de interes personal.

Competența specifică 3. Producerea textelor scrise coerente de diferite tipuri

Descriptorii de competență

- 3.1. Scrierea unor texte simple, coerente, care conțin descrieri detaliate despre experiențe, percepții, domenii de interes, ambiții și planuri de viitor.
- 3.2. Notarea punctelor principale ale unei întâlniri sau ale unei prezentări profesionale despre un subiect familiar, transmise într-un limbaj relativ simplu.
- 3.3. Scrierea unor relatări scurte despre propria situație de învățare și de muncă.
- 3.4. Descrierea detaliată a unor persoane, locuri, evenimente și experiențe.
- 3.5. Scrierea și comentarea unor postări personale și participarea la discuții despre subiecte familiare în comunicarea digitală.
- 3.6. Scrierea e-mailurilor și scrisorilor formale simple, de exemplu, în legătură cu o cerere de angajare.
- 3.7. Completarea formularelor/aplicațiilor digitale uzuale cu informațiile necesare.
- 3.8. Exprimarea și explicarea pe scurt a opiniei despre texte simple și coerente.
- 3.9. Explicarea conținutului unor texte simple de ficțiune.
- 3.10. Rezumarea și transmiterea informațiilor relevante din texte clar formulate despre subiecte familiare.
- 3.11. Utilizarea unor strategii pentru a compensa deficitul de vocabular, de exemplu, prin reformulare.
- 3.12. Utilizarea unor strategii de scriere, de exemplu, pentru a evidenția cele mai importante puncte ale unui text.

Vorbire B1

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității cursanților de a se exprima clar, simplu și coerent cu privire la teme familiare, precum propria persoană, situațiile de învățare sau de muncă și viața socială.

Competența specifică 4. Participarea la activități de exprimare orală în diverse situații de comunicare

Descriptorii de competență

- 4.1. Participarea la majoritatea situațiilor de comunicare orală din viața de zi cu zi.
- 4.2. Descrierea experiențelor, sentimentelor, viselor, planurilor și ambițiilor.
- 4.3. Oferirea unor descrieri, relativ detaliate, ale unor persoane, obiecte, evenimente și experiențe.
- 4.4. Susținerea unei prezentări pregătite în prealabil despre un subiect familiar, cu sau fără utilizarea instrumentelor digitale.
- 4.5. Formularea unei probleme, solicitarea unor sfaturi și înțelegerea unui răspuns clar formulat.
- 4.6. Descrierea, explicarea și justificarea, pe scurt, a propriilor acțiuni și planuri.
- 4.7. Descrierea acțiunilor dintr-o narațiune, de exemplu, dintr-un film.
- 4.8. Inițierea, fără pregătire, a unei conversații și discuții simple pe teme familiare, menținerea și încheierea acestora.
- 4.9. Autoprezentarea, descrierea competențelor personale și formularea răspunsurilor la întrebări într-o situație de interviu.
- 4.10. Exprimarea și explicarea, pe scurt, a propriilor opinii în cadrul unor discuții pe teme familiare.
- 4.11. Redarea unor informații relevante, de exemplu, din texte sau instrucțiuni.
- 4.12. Colaborarea în realizarea sarcinilor prin invitarea altor persoane să participe, oferind informații, solicitând opiniile interlocutorilor și confirmând înțelegerea acestora înainte de a continua.
- 4.13. Utilizarea unor strategii de interacțiune, cum ar fi intervenția într-o discuție despre un subiect bine cunoscut și utilizarea unui moment adecvat pentru a lua cuvântul.

2.4. Nivelul B2

2.4.1. Descriere globală

La nivelul B2, cursanții pot înțelege un limbaj complex și se pot exprima clar, obiectiv și nuanțat despre o gamă largă de subiecte generale, precum și la teme specifice ocupației și domeniilor lor de interes. Participanții pot formula, susține și argumenta opinii, precum și răspunde la opiniile și argumentele interlocutorilor. De asemenea, pot participa la interacțiuni cu un grad ridicat de spontaneitate și fluentă, care permite desfășurarea firească a comunicării.

2.4.2. Scale

Ascultare B2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității cursanților de a înțelege ideile principale și informațiile specifice din mesaje orale referitoare la teme familiare, precum și la subiecte din domeniul profesional și din ariile lor de interes, atunci când interlocutorii vorbesc într-un ritm normal. Participanții pot înțelege mesajul chiar și atunci când limbajul utilizat și contextul sunt complexe.

Competența specifică 1. Receptarea vorbirii orale din diferite surse și texte autentice

Descriptorii de competență

- 1.1. Înțelegerea, în cea mai mare parte, a celor spuse, a atitudinilor și opiniilor exprimate în conversații, discuții și debateri.
- 1.2. Urmărirea argumentelor complexe, dacă subiectul este relativ familiar și tranzițiile dintre argumente sunt indicate clar.
- 1.3. Înțelegerea conținutului principal al prezentărilor academice sau legate de locul de muncă, ocupația și domeniile de interes.
- 1.4. Înțelegerea informațiilor din notificări, texte și instrucțiuni detaliate.
- 1.5. Înțelegerea, în cea mai mare parte, a conținutului materialelor sonore și audiovizuale, cum ar fi știrile, documentarele, filmele și podcasturile.
- 1.6. Înțelegerea diferitelor dialecte atunci când vorbitorul își adaptează adecvat limbajul.
- 1.7. Utilizarea unei varietăți de strategii de ascultare pentru a realiza înțelegerea, inclusiv prin încercarea de a înțelege punctele-cheie și folosirea indiciilor din context pentru a verifica dacă textul a fost înțeles corect.

Lectură B2

Obiectivul instruirii este dezvoltarea capacității cursanților să fie capabili să citească independent și, în cea mai mare parte, cu un grad ridicat de autonomie, texte complexe de diferite tipuri, identificând ideile principale, informațiile relevante și detaliile semnificative, precum și să înțeleagă texte dintr-o gamă largă de subiecte generale, profesionale și din domeniile lor de interes.

Competența specifică 2. Receptarea textelor scrise din variate surse și de pe diferite suporturi

Descriptorii de competență

- 2.1. Citirea și înțelegerea conținutului principal al schimburilor de informații, de exemplu, în scrisori formale, e-mailuri și pe rețelele sociale;
- 2.2. Citirea și înțelegerea instrucțiunilor complexe și a manualelor de utilizare din domeniul propriu de activitate;
- 2.3. Urmărirea argumentelor din diverse texte pe teme de actualitate și din propria profesie;
- 2.4. Citirea și înțelegerea textelor complexe care conțin ilustrații, diferite tipuri de diagrame;
- 2.5. Citirea și înțelegerea unor selecții de texte de ficțiune;
- 2.6. Citirea unor texte lungi și complexe și evaluarea relevanței conținutului;
- 2.7. Găsirea detaliilor relevante în texte lungi;
- 2.8. Utilizarea tehnicilor de căutare și metodelor de citire adecvate pentru a găsi informații relevante pe diferite site-uri web;
- 2.9. Utilizarea unei serii de strategii de citire pentru a înțelege textul, inclusiv încercarea de a înțelege punctele-cheie și verificarea dacă textul a fost înțeles corect, folosind indicii din context;
- 2.10. Utilizarea diferitelor strategii de lectură activă și interactivă pentru a înțelege principalele caracteristici ale unui text în limba română dintr-un domeniu mai puțin cunoscut.

Scriere B2

Obiectivul instruirii este ca participanții să fie capabili să comunice în scris, redactând texte clare, detaliate, coerente și bine structurate, adaptate la scopul comunicării, destinatatar și situația de comunicare, despre o gamă largă de subiecte generale, profesionale și din domeniile lor de interes.

Competența specifică 3. Producerea independentă a diferitelor tipuri de texte scrise pe variate suporturi

Descriptorii de competență

- 3.1. Scrierea unor texte explicative clare și detaliate.
- 3.2. Luarea notițelor, rezumarea și redarea cu acuratețe a conținutului principal al unor texte complexe pe teme legate de propriile domenii de activitate și de interes.
- 3.3. Notarea punctelor relevante dintr-o întâlnire, o prezentare sau o prelegere legate de propria ocupație și domeniile de interes.
- 3.4. Redactarea rapoartelor și proceselor-verbale legate de ocupație și de domeniile de interes.
- 3.5. Descrierea evenimentelor, experiențelor și sentimentelor într-un mod clar, detaliat și nuanțat.
- 3.6. Exprimarea propriilor opinii și comentarea contribuțiilor altor persoane în comunicarea digitală.
- 3.7. Scrierea unor texte, e-mailuri și scrisori detaliate, adaptate la destinatarul și scopul acestora.
- 3.8. Dezvoltarea unui argument într-un text, oferind motive pentru sau împotriva unui anumit punct de vedere și prezentarea avantajelor și dezavantajelor diferitelor alternative.
- 3.9. Elaborarea unor textelor din domeniile profesionale și de interes cu evaluarea critică a informațiilor din diverse surse prin exprimarea și fundamentarea opiniilor și formularea concluziilor.
- 3.10. Scrierea și editarea unor texte clare și detaliate, adaptate la situația și scopul acestora.
- 3.11. Utilizarea diferitelor strategii de scriere adaptate la contextul, genul și scopul comunicării.

Vorbire B2

Obiectivul instruirii este ca participanții să fie capabili să se exprime clar, coerent și fluent despre o gamă largă de subiecte generale, profesionale și din domeniile lor de interes. Participanții vor putea participa activ la majoritatea situațiilor de comunicare orală, interacționând cu un grad suficient de spontaneitate și fluență pentru a susține conversații și discuții fără a solicita în mod frecvent sprijinul interlocutorului.

Competența specifică 4. Participarea la interacțiuni verbale în situații de comunicare orală din diverse domenii

Descriptorii de competență

- 4.1. Descrierea experiențelor, evenimentelor și așteptărilor într-un mod nuanțat și precis.
- 4.2. Furnizarea unor informații complexe, unor instrucțiuni și texte clare și detaliate.
- 4.3. Susținerea unor prezentări pregătite bine structurate, cu și fără utilizarea instrumentelor digitale.
- 4.4. Prezentarea unei probleme și justificarea propriului punct de vedere prin dezvoltarea și susținerea argumentelor cu opinii și exemple relevante.
- 4.5. Participarea la discuții și contribuirea la menținerea unei conversații fluide.
- 4.6. Participarea la discuții spontane cu mai multe subiecte diferite ca parte a unei conversații fluide și adaptarea limbajului la o interacțiune relevantă.
- 4.7. Prezentarea proprie și descrierea competențelor personale într-un mod adecvat, precum și oferirea unor răspunsuri complete la întrebări într-o situație de interviu.
- 4.8. Exprimarea emoțiilor într-un mod nuanțat în timpul unei conversații, explicarea semnificației evenimentelor și a experiențelor și formularea răspunsurilor într-un mod adecvat.
- 4.9. Prezentarea propriilor argumente, într-un mod obiectiv și nuanțat, în cadrul discuțiilor și întâlnirilor profesionale, precum și al celor din domeniile de interes.
- 4.10. Sintetizarea și transmiterea cu acuratețe a conținutului principal al informațiilor complexe referitoare la propria activitate și domenii de interes.
- 4.11. Colaborarea la rezolvarea problemelor prin discutarea diferitelor alternative, comentând contribuțiile altor persoane și formulând sugestii proprii.
- 4.12. Abordarea problemelor de comunicare prin reformularea sau evitarea expresiilor dificile.
- 4.13. Inițierea, menținerea și încheierea unei conversații într-o manieră adecvată.

CAPITOLUL 3.

CONTEXTE DE UTILIZARE A LIMBII ȘI COMPETENȚA DE COMUNICARE LINGVISTICĂ

3.1. Contexte și teme

Descriere globală

Contextele de utilizare a limbii și subiectele propuse pentru nivelurile A1, A2, B1 și B2 sunt organizate în conformitate cu principiile abordării comunicative și acționale, precum și cu descriptorii specifici nivelurilor de competență prevăzuți de Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECRL). Acestea vizează utilizarea funcțională și contextualizată a limbii române în situații reale de comunicare, relevante pentru viața cotidiană a adulților și a persoanelor refugiate.

Structurarea contextelor și a temelor pe *domeniile personal, public, ocupațional și educațional* urmărește dezvoltarea progresivă a competenței de comunicare lingvistică necesare integrării sociale, culturale, profesionale și educaționale a cursanților. Se acordă prioritate situațiilor de comunicare întâlnite frecvent în procesul de adaptare a refugiaților la mediul social și instituțional din Republica Moldova, precum și în interacțiunile cotidiene specifice vieții de adult.

La elaborarea acestei structuri s-a ținut cont de criterii precum relevanța practică a situațiilor de comunicare, frecvența utilizării limbii în contexte autentice, accesibilitatea lexicală și funcțională corespunzătoare fiecărui nivel de competență, precum și nevoile reale de comunicare ale cursanților. Temele selectate facilitează dezvoltarea capacității de a înțelege, a produce și a media mesaje orale și scrise în contexte variate de viață personală, socială și profesională.

Accentul este pus pe dezvoltarea pragmatică și funcțională a competenței de comunicare, prin valorificarea experienței de viață a cursanților, promovarea interacțiunii autentice și utilizarea limbii ca instrument de participare activă la viața comunității. Contextele propuse contribuie, totodată, la dezvoltarea autonomiei în învățare, a încrederii în utilizarea limbii române și a competențelor interculturale necesare integrării într-un mediu multilingv și multicultural. Trebuie menționat că lista contextelor și a temelor propuse nu e una exhaustivă și are un caracter orientativ și ilustrativ.

3.1.1. Nivelul A1

La nivelul A1, cursanții pot înțelege și utiliza expresii uzuale, formule elementare de comunicare și enunțuri scurte în situații cotidiene, sociale și profesionale simple. Comunicarea se realizează cu sprijin contextual și vizează satisfacerea unor nevoi imediate de interacțiune.

În *domeniul personal*, cursanții pot oferi informații foarte simple despre propria persoană, familie, locuință, localitatea în care trăiesc, programul zilnic, timpul liber, alimentație, sănătate, mijloacele de comunicare și activitățile cotidiene. Participanții pot formula întrebări și răspunsuri simple referitoare la identitate, preferințe, necesitățile imediate și relațiile sociale de bază.

Contextele din *domeniul public* sunt orientate spre utilizarea limbii în cadrul serviciilor publice și al situațiilor frecvente din viața de zi cu zi: în transportul public, la magazine, la piață, la oficiul poștal, la farmacie, la bancă, în instituțiile administrative, în centrele medicale sau în serviciile comunitare. Cursanții învață să solicite și să ofere informații elementare, să completeze formulare simple și să interacționeze în situații previzibile.

Domeniul ocupațional extinde aria tematică prin abordarea unor subiecte legate de profesii, locul de muncă, programul de lucru, serviciile de angajare, reguli și sarcini simple la serviciu, comunicarea cu colegii sau superiori și respectarea instrucțiunilor de bază. Accentul este pus pe dezvoltarea capacității de a utiliza formule funcționale necesare pentru integrarea elementară într-un mediu profesional.

În *domeniul educațional*, sunt propuse teme referitoare la mediul și activitățile de învățare, participarea la cursuri, utilizarea materialelor educaționale, relația cu profesorii și colegii, precum și înțelegerea instrucțiunilor simple specifice procesului educațional.

Obiectivul instruirii la acest nivel este dezvoltarea capacității de a comunica prin enunțuri simple și scurte despre subiecte familiare și concrete, utilizând un vocabular de bază și structuri lingvistice elementare. Cursanții pot furniza și solicita informații generale și specifice în situații cotidiene previzibile, cu sprijin contextual și pe baza unor repere clare de comunicare.

A1		
Domenii	Contexte	Subiecte
Domeniul personal	- Acasă și în locurile frecventate (interacțiuni informale, locuri de cult) - La prieteni (conversații cu persoane cunoscute) - La telefon, în fața calculatorului și în cadrul întâlnirilor online	• Vorbirea despre sine (țara de origine, familia, profesia, programul și locul de muncă, locuința, sentimentele, timpul liber etc.) • Sănătatea și îngrijirea corpului (părțile corpului, siguranța acasă etc.) • Acasă (rutina zilnică, mediul domestic, TV, radio, internet etc.) • Centrele de primire a refugiaților (interacțiunile sociale, rutina zilnică, regulile de bază etc.) • Orașul (locuri de întâlnire etc.) • Mâncarea (alimente, băuturi, ingrediente etc.) • Mijloacele de comunicare (telefon mobil, computer etc.) • Timpul liber, petreceri, evenimente • Vremea și clima • Locuința și regulile comunitare
Domeniul public	- Funcții și servicii publice (Inspectoratul General pentru Migrație, secția de poliție, birouri municipale, servicii sociale, centre comunitare, centre de voluntariat) - Pe stradă (semne rutiere) - Transportul public și călătoriile (autobuz și alte mijloace de transport; casă de bilete, la gară, în tren) - La aeroport - La bar, în alte locuri de întâlnire - La oficiul poștal și la serviciile de curierat - La farmacie, la medic, la spital, la alte servicii de sănătate - La piață, la supermarket și în magazinele alimentare, în centrele comerciale	• Migrația (țara de origine, actele personale, permisul de ședere, statutul legal: solicitant de azil, refugiat, rezident, cetățean etc.) • Instituțiile locale (amplasare, informații principale etc.) • Normele și obiceiurile culturale • Serviciile sociale (denumire, funcții principale, amplasare, programul de lucru etc.) • Asociațiile de voluntari (amplasare, misiune, informații principale etc.) • Călătoriile (locuri, mijloace de transport, persoane, hărți interactive/navigație, orarul de circulație etc.) • Semnele de circulație • Serviciile poștale (amplasare, programul de lucru, livrare etc.) • Sănătatea și îngrijirea personală • Situații de urgență • Alimentația (comenzi, mâncare și băuturi, meniu etc.) • Cumpărături și cheltuieli (produse, prețuri, termene de valabilitate, modalități de plată etc.) • Mijloacele de comunicare (telefon mobil, computer etc.)
Domeniul ocupațional	- În birourile publice și la serviciile de ocupare a forței de muncă (amplasare, funcții, informații-cheie) - La locul de muncă - În cantină - Profesii - Tipul de contract (regulat/nedeclarat; cu normă întreagă/cu jumătate de normă), salariu - Asigurarea medicală (servicii acoperite sau neacoperite)	• Profesii • Servicii de angajare (locație, funcții, informații-cheie etc.) • Tipuri de contract (oficial/nedeclarat; cu normă întreagă/ cu jumătate de normă etc.), salariu • Asigurarea medicală • Căutarea unui loc de muncă, anunțuri de angajare. • Siguranță (semne de siguranță, reguli de bază etc.) • Experiența profesională și competențele • Sarcini și proceduri simple, întâlniri • Locul de muncă (colegi, unelte, acțiuni, îndatoriri, roluri, amplasare, denumirea și amplasarea companiei etc.)

	- Experiența profesională și competențele - Sarcini și proceduri simple, întâlniri - Locul de muncă (colegi, unelte, acțiuni, atribuții, roluri, amplasare, denumirea companiei) - Căutarea unui loc de muncă, anunțuri de angajare - Siguranța la locul de muncă, acasă	• Locul de muncă ca mediu social (colegi, locuri de întâlnire, evenimente etc.)
Domeniul educațional	- În sala de clasă și în mediul de învățare - La secretariatul școlii și în alte spații din contextul educațional - La cursul de alfabetizare și în alte instituții de învățământ legate de contextul familial	• Școala proprie și școala copiilor (denumirea școlii, amplasarea, clasa, orarul, calendarul, rechizitele școlare, reguli, excursii și petreceri, activități educaționale etc.) • Asociații • Activități extrașcolare ale copiilor, activități extracurriculare

3.1.2. Nivelul A2

La nivelul A2, cursanții pot înțelege și utiliza expresii și structuri folosite frecvent în situații cotidiene, reușind să comunice în contexte familiare și previzibile. Participanții se pot exprima în termeni simpli cu privire la propria persoană, mediul în care trăiesc, activitățile de învățare, experiențele de muncă și interacțiunile sociale de bază.

În *domeniul personal*, cursanții pot oferi și solicita informații despre programul zilnic, locul și condițiile de muncă, relațiile sociale, locurile preferate din localitatea în care trăiesc, activitățile din timpul liber, evenimentele sportive și culturale, obiceiurile, experiențele personale și planurile pentru viitorul apropiat. Participanții pot descrie, în enunțuri simple, experiențe și situații din viața de zi cu zi.

Contextele din *domeniul public* sunt extinse prin includerea unor teme legate de migrație, serviciile sociale și comunitare, accesul la sănătate, relația cu instituțiile publice și informații de bază despre organizarea și funcționarea instituțiilor din Republica Moldova. Sunt abordate, de asemenea, aspecte privind drepturile și obligațiile asociate statutului juridic al persoanelor refugiate și migrante, precum și comunicarea în situații administrative uzuale.

Domeniul ocupațional dezvoltă teme referitoare la experiența profesională, competențele și responsabilitățile de muncă, condițiile de angajare, programul și tipurile de contracte de muncă, siguranța la locul de muncă și comunicarea funcțională în mediul profesional. Cursanții exersează formularea unor mesaje simple legate de activitatea profesională și participarea la interacțiuni uzuale la locul de muncă.

În *domeniul educațional*, sunt propuse teme care vizează sistemul educațional, sprijinul educațional pentru copiii migranți și refugiați, relația cu instituțiile de învățământ, regulile privind școlarizarea obligatorie, participarea la activități educaționale și comunicarea cu cadrele didactice și cu personalul administrativ.

Obiectivul instruirii la acest nivel este dezvoltarea competenței de comunicare necesare participării la interacțiuni simple și familiare, în contexte cotidiene și sociale uzuale. Cursanții pot înțelege și transmite informații esențiale, pot participa la conversații scurte pe teme cunoscute și pot gestiona situații de comunicare previzibile, în condițiile în care interlocutorii utilizează un limbaj clar, adaptat nivelului de competență și le oferă sprijin în comunicare.

A2		
Domenii	Contexte	Subiecte
Domeniul personal	- Acasă și în locurile frecventate (de exemplu, lăcașuri de cult) - La casele prietenilor (persoane cunoscute) - În centrele de primire a refugiaților (persoane nou-sosite, voluntari, personal) - În mediul digital și virtual (mesaje, conversații în chat, mesaje video, postări și internet) - Activități de divertisment și agrement (în parc, la activități sportive, la concert, la bibliotecă, la festivaluri locale) - La televizor	• Vorbirea despre sine (țara de origine, familia, profesia, programul și locul de muncă, domiciliul, sentimentele, experiența migrației etc.) • Îngrijirea medicală și de sănătate (părțile corpului, siguranța acasă, boala și starea de bine etc.) • Acasă (rutina zilnică, mediul domestic, TV, radio, internet, vecini și reguli în bloc/casă etc.) • Centrele de primire a refugiaților (interacțiunile sociale, rutina zilnică, reguli etc.) • Alimentația (mâncare, băuturi, rețete etc.) • Orașul/Satul (locuri de întâlnire, locuri cunoscute; centru/periferie etc.) • Evenimente (sărbători în familie, sărbători și festivaluri naționale, adunări publice etc.) • Evenimente sportive și culturale, timpul liber • Vremea și clima • Instrumentele de comunicare în societatea contemporană (radio, televiziune, internet, publicitate etc.)
Domeniul public	- În instituțiile publice (primărie, Inspectoratul General pentru Migrație, secția de poliție) - La centrul de voluntari, ONG, centrul comunitar (beneficiari, voluntari, mediatori) - Pe stradă (indicatoare rutiere, trecători) - În autobuz, tren și alte mijloace de transport (controlor de bilete) - La casa de bilete din gară/aeroport (bilet; orar; automat de bilete; anunțuri) - La oficiul poștal, la firmele de curierat și online - La bancă - La farmacie, la clinică, la spital, la alte servicii de sănătate - La piață, la supermarket și în magazinele alimentare, în centrele comerciale - În alte locuri de luat masa și de întâlnire (personal și client, meniu)	• Migrația (țara de origine, motivele migrației, actele personale, permisul de ședere, locuința, statutul juridic: solicitant de azil, refugiat, rezident, cetățean, apatrid etc.) • Instituțiile locale (amplasare, informații principale) • Informații de bază despre organizarea și funcționarea instituțiilor publice din Republica Moldova • Informații de bază despre drepturi și obligații în funcție de statutul juridic • Obligațiile fiscale • Norme și obiceiuri culturale • Sărbători naționale • Serviciul social (denumire, misiunea principală, amplasare, programul de lucru, informații de bază despre problema abordată etc.) • Asociațiile de voluntari (amplasare, misiune, informații principale) • Călătoriile (locuri, mijloace de transport, persoane, hărți interactive/navigație, orarul transportului, reguli, prețuri, amenzi și sancțiuni etc.) • Traficul și semnele de circulație. • Serviciile poștale (amplasare, programul de lucru, servicii de livrare și recepție, servicii online simple etc.) • Sănătatea și îngrijirea personală (boli, medicamente, medici și personal medical) • Situații de urgență • Serviciile bancare (amplasare, program de lucru, valută, bancomat, transfer de bani etc.) • Serviciile de alimentație (comenzi, preparate, mâncare și băuturi, meniu, locuri de luat masa etc.) • Cumpărături și cheltuieli (produse, prețuri, date de expirare, mijloace de plată, haine și încălțăminte etc.) • Mijloace de comunicare (telefon mobil, computer etc.)
Domeniul ocupațional	- În cadrul Agenției de ocupare a forței de muncă, a serviciilor de ocupare a forței de muncă, a agențiilor de muncă temporară din zona locală	• Profesiile • Tipul contractului (oficial/nedeclarat; cu normă întreagă/cu jumătate de normă etc.), salariu, concedii și concediere • Șomajul (informații de bază despre reglementări, instituții competente etc.)

	- La locul de muncă (colegi, șefi, clienți, principalele indicatoare și reguli de siguranță)	• Inspectoratul de protecție a muncii și sindicatele • Căutarea unui loc de muncă: metode și instrumente. • Drepturile și obligațiile lucrătorilor; conflicte sociale și greve • Asigurarea medicală • Siguranța (indicatoare, reguli de siguranță și echipamente) • Experiența și competențele profesionale • Sarcini și proceduri simple, întâlniri • Locul de muncă (colegi, unelte, acțiuni, instrumente și proceduri, îndatoriri, roluri, amplasare, denumirea companiei/angajatorului etc.) • Locul de muncă ca mediu social (colegi, locuri de întâlnire, evenimente, plurilingvism etc.)
Domeniul educațional	- În sala de clasă și în mediile de învățare (profesori, tutori, voluntari, alți participanți la curs) - La secretariatul școlii și în alte locuri legate de contextul educațional (director, personal administrativ, bibliotecă) - În instituțiile de învățământ relevante pentru contextul familial (de exemplu, școala copiilor)	• Propria instituție de învățământ și școala copiilor (denumirea instituției, amplasarea, clasa, orarul, calendarul școlar, rechizitele școlare, regulile și regulamentele, excursiile și petrecerile, activitățile educaționale, profesorii și disciplinele etc.) • Asociații • Activitățile extrașcolare pentru copii, activitățile extracurriculare • Sprijinul educațional pentru copiii migranți (de exemplu, cursurile de limba română etc.) • Legislația și reglementările privind învățământul obligatoriu • Informații de bază despre sistemul școlar și formarea educațională • Educația adulților și învățarea pe tot parcursul vieții • Plurilingvismul în școală

3.1.3. Nivelul B1

La nivelul B1, cursanții pot comunica într-o manieră relativ independentă în majoritatea situațiilor întâlnite în viața cotidiană, socială, profesională și educațională. Participanții pot înțelege ideile principale ale unor mesaje clare, formulate într-un limbaj standard, și pot produce enunțuri coerente pe teme familiare sau de interes personal. Ei pot descrie experiențe, evenimente, planuri și aspirații, pot exprima opinii, preferințe și emoții și pot oferi explicații simple pentru ideile și deciziile lor.

În *domeniul personal*, cursanții pot discuta despre stilul de viață, relațiile sociale și familiale, activitățile culturale și recreative, tradițiile și obiceiurile naționale, experiențele personale și interculturale, precum și despre sănătate, alimentație și utilizarea tehnologiilor de comunicare. Participanții pot relata întâmplări, descrie experiențe și compara aspecte ale vieții cotidiene din diferite contexte culturale.

Contextele din *domeniul public* includ interacțiuni mai variate cu instituțiile și serviciile comunitare și administrative, precum și participarea la activitățile sociale și culturale. Sunt abordate teme legate de transport, servicii bancare și medicale, gestionarea cheltuielilor și a bugetului personal, organizarea călătoriilor, participarea la evenimentele culturale (teatru, cinema, expoziții), precum și accesarea informațiilor publice și a serviciilor digitale.

Domeniul ocupațional extinde aria tematică a comunicării funcționale și colaborative la locul de muncă. Cursanții pot descrie experiența profesională, responsabilitățile și competențele deținute, pot participa la discuții și întâlniri de lucru, pot solicita și oferi clarificări și pot gestiona situații profesionale de rutină. Sunt abordate, de asemenea, teme referitoare la relațiile de muncă, drepturile și obligațiile angajaților, încetarea contractului de muncă, concediere, dialogul social și alte situații simple specifice mediului profesional.

În *domeniul educațional*, participanții pot interacționa autonom în contexte de învățare mai diverse. Ei pot solicita și oferi informații despre programe și instituții de învățământ, burse, disciplinele de studiu, regulamentele școlare și oportunitățile de formare. Totodată, cursanții își dezvoltă capacitatea de a utiliza strategii de învățare autonomă și de a participa activ la activitățile educaționale și colaborative.

Obiectivul instruirii la acest nivel este dezvoltarea competenței de comunicare necesare pentru participarea activă la interacțiunile sociale, profesionale și educaționale uzuale. Cursanții pot înțelege ideile principale ale unor mesaje clare și pot produce texte orale și scrise coerente, adecvate la contextul de comunicare, pe teme familiare, de interes personal sau relevante pentru integrarea socială și profesională.

B1		
Domenii	Contexte	Subiecte
Domeniul personal	- Acasă și în locuri frecventate regulat sau ocazional (interacțiuni formale și informale, lăcașuri de cult) - Acasă, la prieteni sau vecini, în calitate de oaspete (conversații cu persoane cunoscute și cu persoane nou cunoscute) - Centrele de primire a refugiaților (interacțiuni formale și informale cu alți beneficiari, voluntari și cu personalul) - La o petrecere, o reuniune sau un eveniment privat (conversații cu persoane cunoscute și cu persoane nou cunoscute) - Comunicarea personală, formală și informală, în scris (cu familia din țara de origine) - Mediul digital și virtual (mesaje, conversații în chat, mesaje video, postări, utilizarea internetului și întâlniri online) - Activitățile de divertisment și agrement (în parc, activități sportive, concerte, bibliotecă, festivaluri de cartier, cinema) - Excursii (muzee, obiective turistice) - Emisiuni de televiziune și de radio	• Contextul social propriu (legături emoționale, țara de origine etc.) • Experiențele anterioare (experiențe trecute proprii sau ale altora, evenimente externe și persoane care ți-au influențat viața, experiența de migrație etc.) • Opiniile proprii (argumentarea, exprimarea opiniei sau preferințelor tale cu privire la fapte, evenimente actuale, politică, probleme sociale, culturale și economice) • Sănătate (corpul uman, afecțiunile specifice, procedurile de urmat etc.) • Locuința (obiectele specifice, aparatele electrocasnice utilizate în mod obișnuit etc.) • Mâncarea (preferințe, gusturi, abilități culinare, rețete etc.) • Tradițiile naționale și culturale (caracteristici și organizare, comportamente generale și specifice, amintiri, regrete, simboluri naționale, festivități etc.) • Călătoriile (experiențe, persoane întâlnite, locuri vizitate etc.) • Experiențe (evenimente, incidente etc.) • Geografia locală și geografia propriei țări • Relatarea unor evenimente
Domeniul public	- Pe stradă - La bar, restaurant, trattorie, pizzerie, cantină etc. - La bancă, oficiul poștal, farmacie, spital, cabinetul medical - În birourile publice - La piață, supermarket și în magazine alimentare - În centrele comerciale - În diverse tipuri de magazine și magazine specializate - La gară - La aeroport - În autobuz, metrou și alte mijloace de transport - La televizor, la radio, în ziare, în reviste, pe rețelele de socializare, în formulare și chestionare, în reclame și alte documente care pot fi consultate zilnic - La cinema, teatru, auditoriu, stadion, sala de sport - Evenimente locale - Evenimente publice	• Alimentația (comenzi, reclamații, descrieri ale felurilor de mâncare și băuturilor, arome familiare și exotice etc.) • Divertisment: teatru, cinema, concerte etc. (gusturi personale, recenzii și comentarii, evenimente planificate și finalizate, orice planuri de viitor etc.) • Servicii locale (caracteristici generale, informații-cheie etc.) • Cumpărături și cheltuieli (interacțiuni formale, returnări, raportarea problemelor, reclamații etc.) • Gătīt (ingrediente mai puțin cunoscute, acțiuni specifice, echipamente, cantități etc.) • Media (preferințe, opinii, relatări despre evenimente și comentarii etc.) • Călătorii și vacanțe (experiențe anterioare, descrieri detaliate, sugestii de îmbunătățire, organizare și planificare etc.) • Indicații și instrucțiuni în interacțiunile formale și informale • Incidente (interacțiuni formale și informale, de exemplu, în cazuri de amenzi și accidente) • Informații generale referitoare la contextul social (prezența sau lipsa bunurilor și serviciilor, oportunități, probleme etc.) • Cărți și filme (genuri principale, opinii și preferințe etc.)

	- Alegeri - Consultații juridice - Birouri de informații	• Sănătate și bunăstare (caracteristici și servicii specifice etc.) • Școală (în calitate de părinți) • Utilizarea serviciilor publice • Utilizarea serviciilor de sănătate • Drumeții și călătorii cu autobuzul, mașina, trenul, vaporul sau avionul • Activități de divertisment și agrement • Permisul și cardul de ședere • Sărbătorile naționale
Domeniul ocupațional	- La Agenția pentru ocuparea forței de muncă și alte birouri publice din zonă, la agențiile de plasare a forței de muncă temporară (interviuri și CV-uri) - La locul de muncă (colegi, siguranță, reglementări, instrumente, comunicare, întâlniri, platforme, asigurări, autorități fiscale, furnizori, angajați, clienți, interviuri) - Anunțuri de angajare, formulare și aplicații, contracte sau alte documente distribuite pe scară largă (anunțuri) - Departamente și servicii (vânzare, relații cu clienții) - Sindicate	• Mediul de lucru (descrieri specifice) • Profesii (specializare, descrierea experienței și a competențelor, posibile cariere, drepturi și îndatoriri, avantaje și dezavantaje etc.) • Conținut specific legat de domeniul profesional (instrumente utilizate, proceduri etc.) • Accidente sau probleme la locul de muncă • Recrutare • Greve • Concedieri • Atribuții de serviciu • Operațiuni de vânzări • Operațiuni IT • Proceduri administrative • Instrucțiuni de lucru • Cereri de angajare • Oferte de angajare • Contracte
Domeniul educațional	- În sala de clasă, la secretariatul școlii, la bibliotecă și în alte spații din contextul educațional - La universitate, la centrul pentru educația adulților (CPIA), la cursurile de formare profesională, la centrele lingvistice și în alte instituții de învățământ legate de contextul social - La cantină - La organizații de formare continuă/educație a adulților - Recepția și interviurile cu profesorii	• Calificări • Structuri și regulamente școlare • Materii (preferințe, opinii, teme preferate și materii de bază etc.) • Burse • Măsuri disciplinare • Extrase și carnete de note școlare • Burse de studiu

3.1.4. Nivelul B2

La nivelul B2, cursanții pot comunica fluent, clar și spontan într-o gamă largă de situații personale, sociale, educaționale și profesionale, utilizând limba română cu un grad sporit de autonomie și flexibilitate. Participanții pot înțelege ideile principale și detaliile relevante ale unor texte și discursuri complexe, pot interpreta și analiza informații, pot argumenta un punct de vedere și pot participa activ la conversații, dezbateri și interacțiuni mai elaborate.

În *domeniul personal*, cursanții pot aborda subiecte complexe legate de identitate, valorile personale și culturale, relațiile sociale și interculturale, stilul de viață, sănătate, alimentație și abilitățile culinare, tradițiile și obiceiurile naționale, precum și experiențe personale și profesionale. Participanții își pot exprima nuanțat opiniile, atitudinile, preferințele și emoțiile și își pot susține argumentat punctele de vedere.

Contextele din *domeniul public* includ interacțiuni avansate cu instituțiile publice și serviciile administrative, accesarea și interpretarea informațiilor juridice și administrative, participarea la activitățile comunitare, culturale și civice, precum și discutarea unor teme sociale de interes general. Cursanții pot înțelege și utiliza limbajul specific unor contexte oficiale și pot participa la schimburi de idei și la dezbateri pe teme relevante pentru viața socială și comunitară.

Domeniul ocupațional vizează utilizarea limbii române în contexte profesionale variate și complexe. Participanții pot prezenta și argumenta experiența și competențele profesionale, pot colabora eficient în echipă, pot participa la ședințe, negocieri și discuții profesionale, pot redacta documente funcționale și profesionale și pot gestiona situații problematice sau neprevăzute la locul de muncă. Sunt dezvoltate competențele de comunicare necesare pentru integrarea și progresul profesional într-un mediu multicultural și dinamic.

În *domeniul educațional*, cursanții pot utiliza limba română pentru studiu, formarea continuă și dezvoltarea personală. Ei pot realiza prezentări și proiecte, pot interpreta, selecta și sintetiza informații din surse diverse și pot participa activ la activitățile academice și educaționale. Participanții își dezvoltă capacitatea de a utiliza strategii de învățare autonomă și de a comunica eficient în contexte educaționale formale și nonformale.

Obiectivul instruirii la acest nivel este consolidarea competenței de comunicare necesare pentru utilizarea eficientă, adecvată și flexibilă a limbii române în contexte de comunicare variate. Cursanții pot exprima clar, coerent și argumentat idei, opinii și informații complexe și pot participa activ la viața socială, educațională și profesională, demonstrând autonomie lingvistică și competențe interculturale dezvoltate.

B2		
Domenii	Contexte	Subiecte
Domeniul personal	- Acasă și în locuri frecventate în mod regulat sau ocazional (conversații formale și informale, lăcașuri de cult) - La o petrecere, o reuniune sau un eveniment (conversații cu persoane cunoscute și cu persoane nou cunoscute) - Acasă, la prieteni sau la vecini, în calitate de oaspete (conversații cu persoane cunoscute și cu persoane nou cunoscute) - Mediul digital și virtual (mesagerie, chat-uri, întâlniri online, videoclipuri și postări online) - Activități de divertisment și agrement (activități familiale) - Excursii (muzee, călătorii) - Emisiuni de televiziune și radio - Comunicare personală (cu familia de acasă)	• Contextul social propriu (legături emoționale, țara de origine etc.) • Experiențele anterioare (experiențe proprii sau ale altora, evenimente externe și persoane care ți-au influențat viața etc.) • Opiniile proprii (argumentare, exprimarea opiniei sau preferințelor cu privire la fapte, evenimente actuale, politică, probleme sociale, culturale și economice) • Sănătatea (corpul uman, afecțiuni medicale specifice, proceduri de urmat, asigurarea medicală etc.) • Locuința (obiecte specifice, aparate electrocasnice de uz current etc.) • Alimentația (preferințe, gusturi, abilități culinare, rețete etc.) • Tradițiile naționale și culturale (caracteristici și organizare, comportamente generale și specifice, amintiri, regrete, simboluri naționale, festivități etc.) • Călătoriile (experiențe, persoane întâlnite, locuri vizitate, asigurări etc.) • Experiențe (evenimente, incidente etc.) • Geografia locală • Geografia țării de origine • Relatarea unor evenimente
Domeniul public	- Funcția publică (Inspectoratul General pentru Migrație, secția de poliție), într-un birou municipal, într-un serviciu social, la centrele comunitare/centrele de voluntariat) - Pe stradă - La bar, restaurant, trattorie, pizzerie, cantină etc. - La bancă, la oficiul poștal, serviciile bancare și serviciile bancare online - Serviciile de sănătate (la farmacie, spital, cabinetul medical) - La cumpărături (supermarketuri, piețe, cumpărături online, magazine specializate, garanții) - Transportul (la gară, la aeroport, în autobuz și alte mijloace de transport, navigație/hărți)	• Alimentație (comenzi, reclamații, descrieri ale preparatelor și băuturilor, arome familiare și exotice etc.) • Divertisment: teatru, cinema, concerte etc. (preferințe personale, recenzii și comentarii, evenimente planificate și finalizate, orice planuri de viitor etc.) • Serviciile locale (caracteristici generale, informații esențiale etc.) • Cumpărăturile (interacțiuni formale, rambursări, raportarea problemelor, reclamații etc.) • Gătirea (ingrediente mai puțin cunoscute, acțiuni specifice, echipamente, cantități) • Media (preferințe, opinii, relatări ale evenimentelor și comentarii etc.) • Călătorii și vacanțe (experiențe anterioare, descrieri detaliate, sugestii de îmbunătățire, organizare și planificare)

	- Mass-media și rețelele sociale (reclame și alte texte consultate zilnic) - La cinematograful, teatru, în sala de clasă, la stadion și în sala de sport - Evenimentele naționale și locale (sărbători naționale și locale) - Evenimente publice (alegeri) - Consultații juridice - Birouri de informare	• Indicații și instrucțiuni în cadrul interacțiunilor formale și informale (online) • Incidente (interacțiuni formale și informale, de exemplu, în cazul amenzi și accidentelor etc.) • Informații generale referitoare la contextul social (prezența sau lipsa bunurilor și serviciilor, oportunități, probleme etc.) • Cărți și filme (genuri principale, opinii și preferințe etc.) • Sănătate și starea de bine (caracteristici și servicii specifice etc.) • Școală (în calitate de părinți sau elevi etc.) • Utilizarea serviciilor publice • Călătoriile, deplasarea cu mijloace de transport (autobuz, mașină, tren, vapor, avion etc.) • Activitățile de divertisment și agrement • Permisul și cardul de ședere • Sărbătorile naționale și locale
Domeniul ocupațional	- La Agenția pentru ocuparea forței de muncă și alte instituții publice locale, la agențiile de plasare a forței de muncă temporară (interviuri și CV-uri) - La locul de muncă (colegi, siguranță, reglementări, instrumente, comunicare, întâlniri/ședințe, platforme, asigurări, oficiul fiscal, furnizori, angajați, clienți, interviuri) - Anunțuri de angajare, formulare și aplicații, contracte sau alte documente distribuite pe scară largă (anunțuri) - Departamente și servicii (vânzări, relații cu clienții) - Sindicate	• Mediul de lucru (specificul activității, relații de muncă, cultura organizațională, cantină, comunicare) • Profesii (specializare, descrieri ale experienței și competențelor, posibile evoluții, drepturi și îndatoriri, avantaje și dezavantaje) • Conținut specific legat de domeniul profesional (instrumente utilizate, proceduri, reglementări etc.) • Accidente sau probleme la locul de muncă • Recrutarea • Grevele • Concedierile • Atribuții de serviciu • Operațiuni IT • Proceduri administrative • Instrucțiuni de lucru • Cereri, oferte, contracte de angajare • Apeluri pentru depunerea candidaturilor
Domeniul educațional	- În sala de clasă, la secretariatul școlii, la bibliotecă și în alte spații legate de contextul educațional - La universitate, la centrele de educație pentru adulți, la centrele de limbi străine, la cursurile de formare profesională și vocațională și în alte instituții de educație continuă din contextul social - La cantină - Recepția și interviurile cu profesorii - Relațiile cu colegii de clasă și alte părți interesate	• Calificări • Opțiuni /alegeri educaționale • Structuri și regulamente școlare • Proceduri administrative și de înscriere • Materii (preferințe, opinii, subiecte preferate și materii de bază etc.) • Burse • Măsuri disciplinare • Extrase și carnet de note școlare • Burse de studiu

3.2. COMPETENȚA LINGVISTICĂ

3.2.1. Nivelul A1

	Nivelul A1
FONETICĂ	- Introducerea în sistemul sonor de bază. - Recunoașterea și reproducerea vocalelor simple (a, e, i, o, u) și a celor specifice (ă, î/â). - Articularea corectă a celor mai frecvente consoane. - Învățarea pronunției grupurilor ce, ci, ge, gi (cu pronunție africată) și che, chi, ghe, ghi (cu pronunție oclusivă - k, g). - Citirea literelor ș (ca sunetul [ʃ], similar cu „sh” din cuvântul englezesc <i>ship</i>) și ț (ca sunetul [ts], similar cu „ts” din cuvântul englezesc <i>cats</i>). - Identificarea și pronunțarea celor mai frecvenți diftongi (ea, oa, ia, ie) și triftongi (ex. eoa). - Pronunțarea cu accentul corect a cuvintelor frecvente și a cuvintelor monosilabice uzuale. - Folosirea intonației de bază pentru afirmații și întrebări simple.
ORTOGRAFIE	- Cunoașterea și scrierea corectă a alfabetului român (inclusiv a literelor specifice: ă, î, â, ș, ț). - Scrierea corectă a datelor personale (nume, adresă, naționalitate) pe formulare. - Transcriere simplă: scrierea unor cuvinte izolate și a unor fraze foarte scurte, legate de mediul imediat. - Utilizarea de bază a semnelor de punctuație (punct, semnul întrebării, semnul exclamării) la sfârșitul propozițiilor simple.
GRAMATICĂ Morfologia	- Genul substantivelor (masculin, feminin, neutru). - Numărul substantivelor. Formarea pluralului (singular, plural). - Substantivele neregulate obligatorii la A1.
Substantivul	- Genul și numărul adjectivelor. - Clasificarea după terminații (flexiunea). - Acordul adjectivului cu substantivul determinat. - Poziția adjectivului. - Categorii semantice obligatorii la A1: culori, dimensiuni, însușiri fizice/psihice de bază, naționalități.
Adjectivul	- Adjectivul calificativ variabil (cu patru forme flexionare). - Adjectivul pronominal posesiv (meu/mea, mei/mele, tău/ta, tăi/tale, său/sa, săi/sale, nostru/noastră, vostru/voastră). - Adjectivul pronominal negativ (Nominativ/Acuzativ: niciun, nicio; mult, puțin; tot, toată, toți, toate). - Adjectivul pronominal nehotărât.
Articolul	- Articolul nehotărât (un, o, niște) la cazul Nominativ/Acuzativ. - Articolul hotărât (enclitic) (-l, -a; -a, -le) la cazul Nominativ/Acuzativ. - Reguli când NU se folosește articolul (de ex.: când substantivul este precedat de o prepoziție simplă (la, în, pe, sub, lângă)).
Pronumele	- Pronumele personal (formele accentuate la Nominativ/Acuzativ: eu, tu, el, ea, noi, voi, ei, ele). - Pronumele de politețe (<i>dumneavoastră</i>). - Pronumele interogativ (<i>cine? ce? câți? câte?</i>). - Pronumele demonstrativ: de apropiere, de depărtare la Nominativ/Acuzativ: (<i>acesta/aceasta, aceștia/acestea; acela/aceea, aceia/acelea</i>). - Pronumele negativ (<i>nimeni, nimic</i>).
Verbul	- Persoana și numărul la verbe. - Verbe auxiliare (<i>a fi, a avea, a vrea/a voi</i>). - Negația (<i>nu</i>) și interogația. - Prezentul indicativ al verbelor regulate (frecvente) din toate cele 4 conjugări (acțiuni actuale și uzuale). - Verbe modale (exprimarea posibilității și a obligației): <i>a putea, a trebui, a vrea</i>. - Structuri verbale specifice la A1: Conjunctivul (forme de bază): utilizarea lui „să” pentru dorințe simple. - Verbe de maximă necesitate: <i>a locui, a lucra, a învăța, a mânca, a bea, a merge, a veni, a face, a zice, a înțelege, a ști</i>. - Verbe reflexive uzuale pentru rutina zilnică. - Verbul <i>a-i plăcea</i> la prezent indicativ activ. - Verbul: perfectul compus (<i>a fi, a avea</i>).

Adverbul	• Verbul: viitorul I (<i>a fi, a avea</i>). • Adverbe interogative: (<i>unde? când? cum?</i>). • Adverbe uzuale de loc (<i> aici/acolo, sus/jos, aproape/departe, înăuntru/afară</i>). • Adverbe uzuale de timp și frecvență (<i>astăzi, mâine, ieri, acum, târziu, devreme / mereu, de obicei, uneori, niciodată</i>). • Adverbe uzuale de mod: (<i>bine/rău, repede/încet, foarte/destul</i>). • Adverbe uzuale interogative. • Adverbe de afirmație. • Adverbe de negație.
Numeralul	• Numeralul cardinal (1–100), sute și mii (opțional). Utilizare practică • Numeralul ordinal (locul și ordinea) • Numeralul adverbial (o dată, de două ori) • Contexte de utilizare obligatorii la A1: <i>ora, data, prețuri, cantități, vârsta</i> • Genul numeralelor: <i>un băiat / o fată, doi câini / două pisici</i> • Ortografia numerelor
Prepoziția	• Prepoziții de loc (<i>Unde?</i>) • Prepoziții de timp (<i>Când?</i>) • Prepoziții de mod și instrument (<i>Cum?</i>). Prepoziții compuse: <i>de la ... până la</i>
Conjunția	• Conjunții coordonatoare: <i>și, dar, iar, sau</i> • Conjunții subordonatoare: <i>deoarece, că, pentru că, dacă, să</i> (pentru conjunctiv)
Interjecția	• Interjecții de adresare și interacțiune: <i>Hei!</i>: pentru a chema pe cineva sau a atrage atenția. <i>Mersi!</i> (devenit interjecție prin uz): exprimarea rapidă a mulțumirii. <i>Pa!</i>: salutul de despărțire informal. <i>Alo?</i>: folosit exclusiv pentru a răspunde la telefon. <i>Ups!</i>: când faci o mică greșeală sau scapi ceva.
<u>Sintaxă</u>	• Funcția de nume predicativ a adjectivului • Utilizarea structurii de bază Subiect + Predicat (S-P) și Subiect + Predicat + Complement Direct/Circumstanțial (S-P-C). De ex.: <i>Eu sunt student. El merge la magazin.</i> • Ordinea simplă a cuvintelor. Ordinea firească (S-P-C), fără inversiuni complexe. • Enunțuri interogative și negative de bază: folosirea particulei „nu” (negația simplă) și a intonației/mărcii interogative simple. Ex: <i>Nu vorbesc română. Tu ești român?</i> • Acordul elementar: acordul dintre subiect și predicat și al adjectivului cu substantivul (cazuri simple: nominativ/acuzativ). Ex: <i>Mașina este roșie.</i> • Primele elemente de subordonare (<i>cauzale, finale, temporale simple</i>).

3.2.2. Nivelul A2

	Nivelul A2
FONETICĂ	• Consolidarea controlului fonologic de bază. • Îmbunătățirea pronunției sunetelor specifice și a grupurilor de consoane (ex.: str, zdr). • Pronunția corectă a lui i final nerostit sau rostit foarte scurt (ex. oameni, copii). • Dezvoltarea unui ritm mai cursiv, cu o mai bună legare a cuvintelor. • Recunoașterea și pronunțarea formelor flexionare comune (ex: a putea → eu pot, a merge → eu merg, masă → mese).
ORTOGRAFIE	• Consolidarea ortografiei cuvintelor frecvente și simple. • Identificarea și folosirea diacriticelor în cuvintele frecvent întâlnite și în vocabularul de bază. • Scrierea corectă a unor structuri gramaticale de bază (de exemplu, acordul simplu, formele verbale uzuale la prezent). • Utilizarea corectă a majusculei la începutul propoziției și în substantivele proprii.
GRAMATICĂ <u>Morfologia</u> Substantivul	• Recapitularea Nominativ-Acuzativului • Flexiunea cazuală: introducere în Genitiv-Dativ, Genitiv-Dativul numelor proprii • Substantivele feminine (schimbarea rădăcinii) • Alternanțe fonetice simple la plural • Substantivul la Acuzativ, substantivele colective și invariabile • Cazul vocativ

Adjectivul	• Adjectivul calificativ variabil cu două sau trei forme • Adjective invariabile, gradele de comparație (elementele de bază): gradul comparativ de superioritate, de egalitate, de inferioritate • Superlativul absolut • Schimbarea sensului prin poziție (introducere): Substantiv + Adjectiv (standard), Adjectiv + Substantiv (emfatic) • Adjectivul posesiv • Adjectivul pronominal negativ la Genitiv-Dativ • Adjectivul pronominal demonstrativ (de apropiere, de depărtare) la Genitiv-Dativ • Alternanțe fonetice mai frecvente • Adjectivele de naționalitate (nuanțe)
Articolul	• Articolul posesiv (genitiv): al, a, ai, ale • Articolul nehotărât la cazul Genitiv-Dativ (unui, unei, unor) • Articolul hotărât (enclitic) la cazul Genitiv-Dativ • Utilizarea sau omiterea articolului (Nuanțare A2: determinarea substantivului la adăugarea unui adjectiv; după prepoziția „cu”; zilele săptămânii) • Articolul demonstrativ (adjectival) la cazul Genitiv-Dativ
Pronumele	• Pronumele personal la Genitiv-Dativ, • Pronumele personal: forme neaccentuate (conjuncte) la Acuzativ (mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le). • Pronumele de politețe (dumnealui, dumneaei, dumnealor) • Pronumele reflexiv de bază • Pronumele demonstrativ (de apropiere, de depărtare) la cazul Genitiv-Dativ • Pronumele negativ la cazul Genitiv-Dativ • Pronumele nehotărât la cazul Genitiv-Dativ
Verbul	• Prezentul Indicativ • Perfectul compus (cel mai frecvent timp trecut). • Viitorul (voi merge sau o să merg) • Imperfectul: folosit pentru descrieri în trecut sau acțiuni repetitive • Viitorul (Standard și Apropiat) • Imperativul (formele uzuale, afirmative și negative pentru a da instrucțiuni simple sau indicații de orientare) • Verbele reflexive pentru descrierea rutinei zilnice și a relațiilor interpersonale (A se trezi, a se spăla, a se îmbrăca, a se întâlni) • Conjunctivul prezent (pentru scop, necesitate: vreau să citesc). • Verbe impersonale uzuale
Adverbul	• Adverbe de loc (detaliere) • Adverbe de timp (detaliere) • Adverbe uzuale de mod (detaliere) • Adverbe de frecvență și cantitate (detaliere) • Gradele de comparație • Conectori temporali (de succesiune): mai întâi / prima data, apoi / după aceea, în sfârșit / la final etc. • Adverbe de probabilitate: probabil, poate, probabil că. • Exprimarea frecvenței: întotdeauna, uneori, deseori etc.
Numeralul	• Numerele cardinale (peste 100): sute și mii, anii, regula lui „de” • Numeralul ordinal (Până la 20+) masculin, feminin, utilizare • Numerele fracționare și procente: jumătate, un sfert, o treime / zece la sută (10 %), cincizeci la sută (50 %) • Numerele colective: amândoi / amândouă, tustrei / tustrele (mai rar, dar amândoi este esențial) • Numerele distributive: câte unul, câte doi • Acordul de gen la numerele • Numeralul adverbial/de repetiție: o dată, de două ori ... • Exprimarea în scris a secolului (folosind cifre romane: secolul al XXI-lea)
Prepoziția	• Prepoziții de loc și direcție (nuanțare): peste, după, între, lângă, prin, spre, până la / în fața, în spatele, între, deasupra, dedesubt / dinspre, prin, peste etc.

Adjectivul	• Prepoziții de timp (intervale și limite): de la... până la / de... la / până, înainte de, după / în timpul, pe parcursul / în timpul, peste, înainte de, pe la etc. • Prepoziții de mod, cauză, scop: fără, ca, în loc de, din cauza, pentru
Conjunția	• Conjunții coordonatoare avansate: iar, însă (contrast moderat), sau... sau, ori...ori, nici...nici (excludere dublă), ci (opozitie după negație) etc. • Conjunții de timp (relatarea): Când..., În timp ce..., Înainte să / După ce... • Conjunții de cauză și consecință: Deci/Așadar (consecință), Fiindcă (cauză) • Conjunții de condiție și scop (nuanțare): Ca să / Pentru ca să (Scop) Conjunții subordonatoare: după ce, (ca) să, pentru că, dacă, din cauză că
Interjecția	• Interjecții de îndemn (mobilizarea interlocutorului): Hai, la! • Interjecții de orientare a atenției: Uite!/Iată!, Iar?/Iarși? • Interjecții de confirmare și atitudine: Ei și?
<u>Sintaxă</u>	• Coordonarea propozițiilor: Utilizarea conjuncțiilor și locuțiunilor conjuncționale de bază pentru a lega propoziții de același fel (și, sau, dar). Ex: Vreau o pâine și un lapte. • Subordonarea introductivă: folosirea unor subordonate simple, introduse prin conjuncții frecvente (exprimarea cauzei, timpului, condiției simple). Ex: Vin când termin lucrul. • Elemente de sintaxă a cazurilor: utilizarea cazurilor Genitiv și Dativ în contexte foarte frecvente (exprimarea posesiei simple, a destinatarului). Ex: Mașina prietenului meu. Îi dau un cadou Mariei. • Propoziția pasivă simplă: recunoașterea și, eventual, producerea formei de bază cu verbul a fi • Primele elemente de subordonare (cauzale, finale, temporale simple).

3.2.3. Nivelul B1

	Nivelul B1
FONETICĂ	• Fluență și gestionarea structurilor complexe. • Control general bun al sunetelor și articulației, erorile fiind ocazionale și neafectând înțelegerea. • Pronunția corectă a combinațiilor vocalice: diftongi, triftongi (ex. leoaică, ziua). • Folosirea unui accent și a unei intonații suficient de adecvate pentru a transmite sensul corect. Utilizarea adecvată a intonației pentru a marca o atitudine (ex: surpriză, îndoială) și pentru a structura un discurs mai lung. • Ritm relativ constant și fluent, deși pauzele pot fi încă evidente.
ORTOGRAFIE	• Ortografierea corectă a unui vocabular mai larg, inclusiv a cuvintelor legate de experiențe, evenimente sau opinii. • Utilizarea diacriticelor (ă, î, â, ș, ț) cu o precizie rezonabilă în majoritatea cuvintelor din vocabularul activ și pasiv. • Redactarea cu precizie ortografică a formelor verbale de bază la timpurile frecvente (prezent, perfectul compus, imperfect). • Utilizarea corectă a semnelor de punctuație (virgula în enumerări, două puncte înainte de citare/enumerare, ghilimelele pentru citate). • Erorile ortografice pot să apară, dar nu sunt sistematice și textul rămâne ușor de citit.
GRAMATICĂ <u>Morfologia</u>	• Flexiunea completă în genitiv și dativ (plural). • Substantive compuse și locuțiuni substantive. • Utilizarea extinsă a cazurilor Dativ și Genitiv (pronume, articole, adjective).
Substantivul	• Cazul vocativ (adresare directă). • Alternanțe fonetice și morfologice complexe. • Substantivizarea (conversiunea): adjectiv – substantiv, verb (infinitiv lung) – substantiv, numeral – substantiv. • Sintaxa substantivului: regimul prepozițional. • Genul și articularea substantivelor străine (anglicisme).
Adjectivul	• Superlativul relativ (de superioritate și inferioritate). • Acordul în cazurile Genitiv și Dativ. • Adjectivul substantivat. • Adjectivul pronominal demonstrativ: de apropiere, de depărtare, de identitate. • Adjectivul pronominal nehotărât. • Adjectivul pronominal demonstrativ, de diferențiere; alternanțe fonetice complexe.

Articolul	• Flexiunea articolului la plural (Genitiv-Dativ). • Articolul hotărât și pronumele neaccentuate (repetare). • Articolul posesiv-genitival (al, a, ai, ale) în structuri cu mai mulți posesori sau în interogații complexe. • Articolul demonstrativ-adjectival (cel, cea, cei, cele) pentru identificare (atributivă), la substantivizarea adjectivelor, în numerele ordinale. • Articolul în construcții cu prepoziții complexe care cer Genitivul; omiterea articolului (cazuri avansate): după prepoziții precum „ca”, „drept”, în negații totale (Acuza); numele de funcții în contexte oficiale.
Pronumele	• Pronumele și adjectivul posesiv ((al) meu, (a) mea ...). • Pronumele și adjectivul nehotărât (un/unul, alt/altul, oricare, fiecare). • Exprimarea persoanei: pronumele personal. • Exprimarea aspectelor nedefinite: pronumele nehotărât. • Utilizarea pronumelui în propoziție.
Verbul	• Modul indicativ: perfectul compus, imperfectul, viitorul standard și anterior. • Modul conjunctiv. • Modul condițional-optativ prezent. • Utilizarea modului condițional-optativ cu pronumele la Dativ și la Acuzativ. • Imperativul. • Verbe reflexive. • Diateza pasivă. • Diateza reflexivă. • Modul nepersonal: infinitivul (structură și utilizare). • Construcțiile pasive. • Verbele de opinie: a crede, a considera, a presupune, a bănuî. • Verbele de sentiment: a se bucura, a regreta, a se teme, a spera. • Conectorii logici și aspectul verbal.
Adverbul	• Adverbe și locuțiuni adverbiale: de loc, de timp, de mod. • Adverbul compus: cândva, undeva, oricând, oricum. • Gradele de comparație ale adverbilor: forme neregulate și structuri complexe/corelative. • Adverbele de opinie și atitudine. • Adverbe de grad și precizie (nuanțare). • Conectori logici și de argumentare: totuși, totodată, dimpotrivă, așadar, prin urmare, deci, de aceea, de asemenea, în plus, totodată.
Numeralul	• Numerele multiplicative: îndoit (dublu), întreit (triplu), înzecit, însutit. • Numerele distributive (consolidare). • Numeralul colectiv: ambii, ambele, amândoi, amândouă. • Frații și procente avansate: două treimi (2/3), trei pătrimi (3/4), cinci la mie (5%). • Exprimarea secolului (folosind cifre romane: secolul al XXI-lea).
Prepoziția	• Prepoziții care cer cazul Genitiv (articularea substantivului): deasupra, dedesubtul, înaintea, înapoia, împrejurul, contra / asupra, împotriva • Prepoziții care cer cazul Dativ: datorită, grație / conform, potrivit / mulțumită • Exprimarea nuanțată a cauzei și a scopului: din pricina, în scopul / cu scopul de, mulțumită față de din cauza • Prepoziții de timp abstracte: de-a lungul, pe parcursul, în decursul • Prepoziții și locuțiuni prepoziționale de loc, mod, timp, cauză, scop, condiție, relație, opoziție (exemple uzuale)
Conjunția	• Conjunții coordonatoare (concluzive, corelative) • Conjunții concesive (de opoziție neașteptată): deși ..., cu toate că ..., • Conjunții de scop și condiție (registru formal): În cazul în care..., Cu condiția că ..., fără să ..., • Conjunții de cauză și consecință (registru formal): Din moment ce /De vreme ce..., / Prin urmare, În consecință • Conjunții de mod și comparație: Așa cum / precum, ca și cum / de parcă • Conjunții subordonatoare (de timp, de mod, cauzale, condiționale, concesive, opoziționale, corelative etc.)

Interjecția	• Interjecții de atitudine și opinie (modalizatori): Ei bine, ..., Aha! / Îhî..., Slavă Domnului! / Doamne ajută! • Interjecții de solidaritate și reacție socială: Vai!/ Vai de mine! (exprimă compasiunea sau uimirea negativă)/ Bravo!/ Felicitări!: (considerate interjecții în acest context – pentru a valida succesul cuiva). • Utilizarea contextuală a interjecțiilor și locuțiunilor interjecționale.
Sintaxă	• Sintaxa substantivului: regimul prepozițional. • Diversificarea subordonării: folosirea conștientă a principalelor tipuri de propoziții subordonate (completivă directă/indirectă; circumstanțială de cauză, timp, scop, condiție; concesivă simplă). Ex: Știu că ești ocupat. A plecat pentru că era târziu. • Structuri complexe cu pronume relative: utilizarea elementară a pronumelor relative (care, ce) pentru a introduce propoziții subordonate. Ex: Cartea pe care am citit-o. • Transpunerea conținutului unui text (vorbire directă și indirectă) cu utilizarea corectă a verbelor introductive și a conjuncțiilor. • Utilizarea avansată a cazurilor. Folosirea corectă a formelor articulate de Genitiv-Dativ, a prepozițiilor și locuțiunilor prepoziționale care cer cazuri specifice. • Construcții verbale impersonale. Folosirea structurilor impersonale de bază (trebuie, e bine să, e necesar).

3.2.4. Nivelul B2

	Nivelul B2
FONETICĂ	• Fluență și control consistent în interacțiuni relativ scurte, spontane. • Articularea clară a sunetelor, chiar și în discursuri extinse și mai complexe. • Adaptarea pronunției la diferite registre (formal / informal). • Controlul general bun asupra accentului, intonației și ritmului. Folosirea ocazională a caracteristicilor prozodice pentru a susține și a nuanța mesajul. • Comunicare într-un ritm constant, natural, cu puține sau fără ezitări notabile. • Înțelegere foarte bună. Accentul străin nu afectează inteligibilitatea și nu deranjează ascultătorul. • Recunoașterea variațiilor fonetice din vorbirea rapidă sau locală.
ORTOGRAFIE	• Ortografierea corectă a unui vocabular complex, inclusiv a termenilor abstracți sau de specialitate din domeniul de expertiză. • Stăpânirea convențiilor ortografice dificile și a omografelor/omofonelor (ex: sa/s-a, ia/i-a, neam/ne-am). • Utilizarea corectă a diacriticelor (ă, î, â, ș, ț) în toate contextele. • Controlul riguros al acordului (gen, număr, caz) și al formelor verbale complexe. • Erorile ortografice sunt rare și nu distrag atenția cititorului.
GRAMATICĂ Morfologia Substantivul	• Substantivele cu gen variabil (eterogene). • Substantive cu gen oscilant. • Declinarea substantivelor defecte: singularia tantum, pluralia tantum. • Vocativul: nuanțe stilistice și sociale (Domnule profesor! /Profesorule!). • Acordul substantivului aflat în apozitie. • Genitivul fără articol posesiv. • Substantivul în construcții cu infinitiv lung sau supinul. • Alternanțe fonetice de gradul III: (gheață - ghețuri - gheții). • Substantivele colective și acordul prin atracție. • Substantivele compuse; ortografia substantivelor. • Substantive de origine străină. • Sistemul cazual complet (Nominativ-Acuzativ vs. Genitiv-Dativ); Dativul posesiv.
Adjectivul	• Adjectivele invariabile (neologice; de culoare). • Adjectivul pronominal demonstrativ de diferențiere. • Declinarea adjectivelor pronominale. • Adjectivul în propoziție; adjectivele pronominale relative și interogative la Nominativ-Acuzativ și la Genitiv-Dativ. • Adjectivele nehotărâte la Genitiv-Dativ. • Adjectivele negative la Genitiv-Dativ.

Articolul	• Topica adjectivului: valori stilistice și semantice; adjective cu regim prepozițional complex: Capabil de (ceva abstract) vs. Bun la (o activitate); Responsabil de/pentru (ceva); Specific/ Propriu (+ Dativ). • Structuri sintactice avansate: adjectivul cu valoare de adverb. • Superlativul absolut: forme stilistice și argotice. Prefixe și sufixe: extraordinar, ultra-, super-, arhi-, -isimo (în neologisme). Locuțiuni adverbiale: din cale afară de, cu totul și cu totul, peste măsură de. Repetiția adjectivului: „o mâncare bună-bună”. Superlativul prin comparație fixă: „alb ca zăpada”, „rece ca gheața”, „negru de supărare”. • Acordul concomitent al mai multor tipuri de articole în aceeași frază. • Folosirea articolului pentru a desemna o întreagă specie sau categorie (nu un individ specific). • Articolul cu valoare de superlativ (emfază): folosirea articolului pentru a sublinia o calitate unică. • Articolul hotărât atașat numelor proprii de locuri (hidronime/oronime): Dunărea, Nistrul, Carpații. • Declinarea articolului demonstrativ în Genitiv-Dativ. • Regimul articolului în locuțiuni și expresii fixe. • Articolul în titluri și adrese. • Acordul articolului posesiv (al, a, ai, ale) în lanțuri de posesie (de ex.: O prietenă a fiicei vecinului meu).
Pronumele	• Pronumele personal la cazul dativ urmat de pronumele reflexiv în acuzativ. • Formele neaccentuate (clitice) la Acuzativ și Dativ (dublarea obiectului); pronumele nehotărâte, negative și demonstrative de diferențiere (celălalt, cealaltă); declinarea pronumelui interogativ/relativ. • Pronumele relative și interogative la Nominativ-Acuzativ și la Genitiv-Dativ. • Pronumele nehotărâte la Genitiv-Dativ. • Pronumele negative la Genitiv-Dativ.
Verbul	• Mai-mult-ca-perfectul (raportul de anterioritate în trecut). • Perfectul simplu. • Prezumtivul (exprimarea probabilității). • Condiționalul trecut (ipoteze nerealizate: aș fi făcut). • Conjunctivul avansat: folosirea după conjuncții complexe. • Supinul (funcții nominale: de citit). • Diateza pasivă (cu a fi + participiu). • Verbe reflexive (cu funcții și nuanțe variate). • Modul condițional cu pronume la cazul dativ: diateza activă și reflexivă. • Gerunziul și participiul (valori adjectivale și adverbiale). • Precizia lexicală cu verbe: în loc de a zice, vom folosi: a afirma, a pretinde, a susține, a insinua, a argumenta; în loc de a face, vom folosi: a elabora, a executa, a redacta, a concepe.
Adverbul	• Adverbele discursive (conectori logici avansați): totuși, cu toate acestea, în pofida acestui fapt, dimpotrivă, alternativ / respectiv, mai precis, în speță, implicit, de altfel / în primă instanță, ulterior, în ultimul rând. • Adverbe de atitudine și modalizare (scepticism/certitudine): aparent, teoretic, probabil, chipurile, s-ar părea că / indubitabil, categoric, evident, incontestabil, realmente, într-adevăr. • Adverbe de grad și intensificatori de precizie: vădit, flagrant, radical, fundamental, substanțial / marginal, relativ, cvasi, practic (cu sensul de „aproape”). • Adverbe derivate. • Adverbul și locuțiuni adverbiale care exprimă raporturi de anterioritate, posterioritate, repetitivitate, simultaneitate etc.). • Flexibilitate sintactică: utilizarea contextuală a adverbului și locuțiunilor adverbiale.
Numeralul	• Valorile morfologice ale numeralului. • Numere colective complexe: tustrei, tuspatri, tuscinci (folosite pentru emfază sau în narațiuni) / toți trei, toate cele patru; numere multiplicative și adverbiale (registru formal): dublu, triplu, cvadruplu, quintuplu. • Exprimarea aproximației și a estimării (nuanțare): o zecime, o sutime, o miime / preț de, în jur de, aproximativ, undeva la, per ansamblu. • Acordul cu numerele mari: „două milioane de oameni” (substantivul „milioane” cere prepoziția „de”). • Genul în numerele compuse: „Ora douăzeci și două” față de „Douăzeci și doi de kilometri”. • Numerele ordinale în scrierea oficială: Secolul al XIX-lea, Capitolul al IV-lea.

Prepoziția	• Locuțiunile prepoziționale (registrul formal): În vederea (+ Genitiv), În pofida / În ciuda (+ Genitiv), Cu excepția (+ Genitiv) / În afară de. • Prepoziții cu regim special (Dativ vs. Genitiv): Conform / Potrivit / Aidoma cer cazul Dativ (fără prepoziția „la”); Asupra / Contra / Împotriva cer cazul Genitiv. • Prepoziții care exprimă relații abstracte: Referitor la / Privitor la, În conformitate cu, În raport cu. • Utilizarea contextuală a prepozițiilor și locuțiunilor prepoziționale. • Regimul prepozițional al verbelor: „a se bizui pe”, „a tinde spre”, „a opta pentru”.
Conjunția	• Conjunții de concesie și contrast (registrul formal): Fie că... fie că... / În timp ce / Pe când / Totuși / Cu toate acestea. • Conjunții de condiție și ipoteză (complexe): În măsura în care..., Dat fiind că / Întrucât..., Presupunând că... • Conjunții de scop și consecință (registrul academic): Astfel încât..., De așa manieră încât..., Atât de... încât... • Conjunții disjunctive și corelative: Nu numai că... ci și..., Ba chiar / Ba mai mult. • Utilizarea contextuală a conjuncțiilor și locuțiunilor conjuncționale.
Interjecția	• Locuțiuni interjecționale și forme administrative/religioase: Doamne ferește! / Păzea! / Slavă Cerului! / Să ne înțelegem! / Stați așa! • Utilizarea contextuală a interjecțiilor și locuțiunilor interjecționale.
<u>Sintaxă</u>	• Fraza complexă și variată. Combinarea de structuri de coordonare și subordonare multiple și complexe. • Nuanțarea propoziției: utilizarea unei game largi de circumstanțiale (de mod, de consecință, de opoziție, comparative etc.). Ex: Vorbește de parcă ar fi expert. • Elemente de topică și stilistică. Flexibilitate în ordinea cuvintelor pentru a scoate în evidență anumite părți ale propoziției, înțelegând variațiile stilistice. • Propoziția infinitivală și participială. Folosirea structurilor verbale nepersonale cu valoare sintactică (ex. A face sport e sănătos). • Construcții specializate. Stăpânirea diatezei pasive și reflexive, inclusiv a construcțiilor cu „se” impersonal și pasiv. • Modalitatea complexă. Exprimarea incertitudinii, probabilității, obligației folosind structuri sintactice variate (nu doar verbe modale simple). • Vorbirea directă și indirectă (corespondența timpurilor). • Schimbarea topicii pentru accentuare (emfază) și utilizarea conectorilor pragmatici complecși.

3.3. Acte de comunicare

Inventarul actelor de comunicare este strâns legat de abordarea acțională adoptată în acest Curriculum. Actele de comunicare definesc scopurile pentru care limba este utilizată, precum exprimarea scuzelor, manifestarea bucuriei sau solicitarea de informații factuale etc.

Actele de comunicare incluse în tabelele de mai jos sunt definite în CECRL drept „microfuncții”, în sensul că acestea „definesc utilizările funcționale ale enunțurilor individuale (de obicei scurte) care constituie, în general, un schimb într-o interacțiune” [4, p. 125].

În general, realizarea unor acte de comunicare complexe, precum oferirea de instrucțiuni sau explicarea unui proces – definite de CECRL drept „macrofuncții” – presupune o succesiune de enunțuri și articularea mai multor microfuncții, cum ar fi: *inițierea unei conversații, oferirea unor instrucțiuni, furnizarea unor informații despre un obiect sau despre un loc etc.*

Inventarul actelor de comunicare, cu accent pe competențele lingvistice și sociolingvistice, descrie evoluția competenței pragmatice, care se referă la utilizările funcționale ale limbii și la capacitatea de organizare a discursului, precum și la coerența și coeziunea textuală și abilitatea de a identifica tipuri de texte.

Fiecare funcție este însoțită de exemple lingvistice care ilustrează diferitele niveluri și permit identificarea relației dintre funcția propriu-zisă și complexitatea lingvistică necesară pentru realizarea acesteia.

3.3.1. Nivelul A1

Domeniu	Subiecte	Acte comunicative	Exemple
Domeniul personal	Vorbirea despre sine, prieteni	A se prezenta și a prezenta alte persoane	- Bună! Eu sunt Maria. - Tu ești Petru? - El este soțul meu.
	Țara de origine, ocupația, locul de reședință	A cere/oferi informații personale de bază	- Sunt din Japonia. - Lucrez la un magazin. - Locuiesc în Chișinău.
	Rutina zilnică, programul	A descrie rutina zilnică	- Mă trezesc la ora 7. - Mănânc. Iau dejunul, prânzul, cina. - Merg la serviciu, la muncă/la studii, la cursuri.
	Sentimentele, timpul liber	A exprima sentimente de bază	- Sunt fericit/ă. - Îmi place muzica. - Nu-mi place ploaia.
	Casa/locuința, mediul domestic	A descrie casa/locuința	- Casa este mare. - Am o bucătărie și o baie. - Camera mea este aici.
	Sănătatea și îngrijirea corpului	A denumi părți ale corpului	- Ce te doare? - Mă doare capul.
	Mâncare, băuturi, ingrediente	A cere/oferi mâncare și băutură	- Vreau o cafea. - Îți place supa? - Cât costă pâinea?
	Orașul (locuri de întâlnire), timp liber	A stabili o întâlnire simplă	- Ne vedem la 5? - Da, e OK. - Unde ne întâlnim?
Domeniul public	Migrația, actele personale	A cere acte/informații de bază	- Am nevoie de un formular. - Acesta este pașaportul meu. - Care este statutul meu legal?
	Instituții locale, călătorii, orașul	A cere și a da indicații simple	- Unde este strada Ion Creangă? - Mergeți drept înainte. Este pe partea stânga
	Situații de urgență, sănătate	A cere ajutor în caz de urgență	- Ajutor! Vă rog, sunați la 112. - Am nevoie de un medic.
	Cumpărături, călătorii, servicii poștale	A cumpăra și a întreba despre preț	- Vreau un bilet la Bălți. - Cât costă roșiile? - Acceptați plata cu cardul?
	Mâncare și băutură (comenzi)	A comanda mâncare/a cere meniul	- Meniul, vă rog. - Aș vrea o apă minerală. - Aveți o masă liberă?
	Mijloace de comunicare (telefon)	A cere/oferi informații de contact	- Care e numărul dumneavoastră de telefon? - Pot să vă transmit un mesaj/SMS?
	Instituții locale, călătorii, servicii poștale	A întreba despre orar/program	- Când se deschide (farmacia)? - Autobuzul vine la ora 10?
	Cumpărături, sănătate	A exprima o lipsă sau o nevoie	- Nu am bani. - Am nevoie de medicamente.
Domeniul ocupațional (profesional)	Profesii	A denumi profesia	- Sunt inginer/ă. - Lucrez ca vânzător/vânzătoare.
	Căutarea unui loc de muncă, salariul	A cere informații despre locuri de muncă	- Aveți locuri de muncă? - Cât este salariul?

	Experiența profesională și competențele	A-și descrie experiența de bază	- Am lucrat în construcții. - Știu să folosesc calculatorul.
	Sarcini și proceduri simple, siguranța la locul de muncă	A înțelege instrucțiuni simple de muncă	- Veniți aici, vă rog. - Faceți asta repede. - Stop! E periculos.
	Locul de muncă (colegi), mediu social	A saluta și a interacționa cu colegii	- Bună ziua, domnule Cojocaru! - Mulțumesc pentru ajutor.
Domeniul educațional	În sala de clasă, la cursul de alfabetizare	A cere lămuriri în clasă	- Nu înțeleg. - Vă rog, repetați. - Ce înseamnă „laconic”?
	Școala proprie și școala copiilor	A cere/oferi informații despre școală	- Școala se numește.... - Clasa este la etajul 1.
	Regulile în sala de clasă	A cere permisiunea	- Pot să ies afară? - Pot să iau un creion?
	Rechizitele școlare	A cere rechizite școlare	- Am nevoie de un caiet. - Unde este pixul?
	Orarul, calendarul	A înțelege și a citi orarul	- Ora de română este la 11:30. - Când este pauza?

3.3.2. Nivelul A2

Domeniu	Subiecte	Acte comunicative	Exemple
Domeniul personal	Vorbirea despre sine (țara de origine, profesia)	A se prezenta pe sine și țara de origine, folosind fraze scurte	Mă numesc Ana Sakura. Sunt din Japonia. Sunt inginer/ă.
	Acasă (rutina zilnică)	A descrie în termeni simpli rutina zilnică	Mă trezesc la ora 7 dimineața. Iau micul dejun și plec la muncă. Seara, mă uit la televizor.
	Alimentația (mâncare, băuturi)	A exprima preferințe culinare simple și a cere o rețetă	Îmi place mult să mănânc pui cu cartofi. Nu îmi place peștele. Cum faci plăcinta cu varză?
	Orașul (locuri de întâlnire, locuri cunoscute)	A propune o întâlnire într-un loc cunoscut și a accepta/refuza	Vrei să ne vedem mâine în parc? Da, este bine./Nu pot, am treabă.
	Vremea și clima	A descrie vremea de afară și a reacționa la prognoză	Afară este frig și plouă. Cred că mâine va fi soare. Sper să nu ningă.
	Îngrijirile medicale și de sănătate (starea de boală)	A descrie o problemă de sănătate simplă (durere, simptom)	Mă doare capul de ieri. Am febră și tușesc.
	Evenimentele sportive și culturale, timpul liber	A vorbi despre activitățile preferate din timpul liber	În weekend merg la bibliotecă. Îmi place să joc fotbal. Ați fost la concert?
Domeniul public	Cumpărături și cheltuieli (produse, prețuri)	A cere informații despre un produs și prețul său într-un magazin	Cât costă pâinea aceasta? Aveți roșii proaspete? Vreau două kilograme de mere.
	Sănătatea (farmacie, medicamente)	A cere un medicament simplu fără rețetă și a înțelege instrucțiunile de bază	Vă rog, dați-mi ceva pentru tuse. Cum iau aceste pastile? (de câte ori pe zi)
	Serviciile bancare (bancomat, transfer de bani)	A cere ajutor sau instrucțiuni simple la bancomat sau la ghișeu	Unde este cel mai apropiat bancomat? Vreau să scot 500 de lei. Cum fac un transfer de bani?

	Călătoriile (semne de circulație, reguli)	A cere și a da indicații rutiere simple. A înțelege semnele de circulație rutieră de bază	<i>Unde este piața centrală? Mergeți înainte și apoi faceți stânga. Stop înseamnă să oprești mașina.</i>
	Serviciile de alimentație publică (comenzi, meniu)	A comanda mâncare și băuturi la restaurant/bar și a cere nota de plată	<i>Vreau o ciorbă și un pahar de apă. Pot să văd meniul, vă rog? Nota de plată, vă rog.</i>
	Situațiile de urgență	A cere ajutor în caz de urgență, folosind numere și fraze esențiale	<i>Vă rog, chemați poliția! Am nevoie de un medic. Adresa mea este strada Florilor, numărul 5.</i>
	Instituțiile publice (Inspectoratul General pentru Migrație, acte)	A cere acte de bază și a se interesa de programul de lucru	<i>Am nevoie de formularul pentru permisul de ședere. Care este programul dumneavoastră de lucru?</i>
Domeniul ocupațional (profesional)	Profesiile	A vorbi despre propria profesie și a întreba despre profesia altei persoane	<i>Ce profesie aveți? Lucrez ca bucătar. Caut un loc de muncă în construcții.</i>
	Locul de muncă (colegi, instrumente de lucru)	A solicita și a oferi instrumente sau obiecte necesare la locul de muncă	<i>Îmi dai șurubelnița, te rog? Aici este ciocanul tău. Am nevoie de o pereche de mănuși.</i>
	Sarcini și proceduri simple	A confirma înțelegerea unei sarcini și a raporta finalizarea acesteia	<i>Am înțeles, trebuie să curăț podeaua. Am terminat de vopsit peretele.</i>
	Siguranța (semne, reguli de siguranță)	A înțelege și a semnaliza o regulă de siguranță de bază	<i>Aici este interzis să fumezi. Poartă casca de protecție!</i>
	Tipul contractului (salariu, concedii)	A întreba despre salariu și zilele de concediu	<i>Care este salariul? Câte zile de concediu am pe an?</i>
	Căutarea unui loc de muncă: metode și instrumente.	A folosi fraze pentru a cere o slujbă și a răspunde la întrebări simple la interviu	<i>Sunt interesat de postul de șofer. Pot să vă trimit CV-ul meu.</i>
Domeniul educațional	Școala copiilor (orarul, profesorii)	A cere informații despre orar și a întreba numele unui profesor	<i>Îmi puteți spune, vă rog, care este orarul pentru săptămâna viitoare? Cine este profesorul de limba română?</i>
	Rechizitele școlare	A cere lista de rechizite școlare și a cumpăra rechizite	<i>Ce trebuie să cumpăr pentru școală? Vreau o radieră și un penar.</i>
	Regulamentul (școală, curs)	A înțelege o regulă simplă de comportament în clasă	<i>Nu este voie să folosești telefonul mobil în timpul lecției. Trebuie să fii la timp la curs.</i>
	Activitățile extracurriculare pentru copii	A întreba despre activitățile extracurriculare	<i>Copiii pot face cursuri de dans la școală? La ce oră se termină cercul de pictură?</i>
	Sprijinul educațional pentru copiii migranți	A se interesa de cursuri de sprijin lingvistic	<i>Există cursuri de limba română pentru fiul meu? Unde se țin aceste ore?</i>
	Educația adulților și învățarea pe tot parcursul vieții	A cere detalii despre un curs pentru adulți (adresă, preț)	<i>Când începe cursul de informatică? Cât costă cursurile?</i>

3.3.3. Nivelul B1

Domeniu	Subiecte	Acte comunicative	Exemple
Domeniul personal	Experiențe trăite și evenimente personale	A povesti o întâmplare, utilizând timpurile trecute	<i>Am fost în vacanță la munte vara trecută. M-am rătăcit în pădure, dar, din fericire, am găsit repede drumul.</i>
	Opiniile despre probleme sociale, evenimente actuale	A-și exprima și a-și argumenta opinia (pro/ contra) pe teme familiare	<i>Eu cred că transportul public ar trebui să fie gratuit. În felul acesta, ar fi mai puține mașini în oraș și aerul ar fi mai curat.</i>
	Sănătatea, afecțiunile specifice, procedurile de urmat	A exprima o stare fizică/ emoțională și a cere sfaturi	<i>Nu mă simt bine de ieri, am o durere puternică de cap. Crezi că ar trebui să merg la farmacie sau la doctor?</i>
	Locuința, aparatele electrocasnice, mutările într-o altă locuință	A descrie o locuință și a face comparații simple	<i>Apartamentul meu nou este mai mare decât cel vechi, dar nu are balcon. Bucătăria este complet utilată, ceea ce mă ajută mult.</i>
	Planurile de viitor, dorințele și speranțele	A exprima intenții și planuri pentru viitorul apropiat/îndepărtat	<i>Aș vrea să învăț să schiez iarna aceasta. Îmi voi lua câteva zile libere ca să merg la o stațiune de munte.</i>
	Relațiile interpersonale, persoanele nou cunoscute	A prezenta o persoană și a întreține o conversație de curtoazie	<i>Permite-mi să ți-l prezint pe colegul meu, Mihai. Mihai, ce părere ai despre filmul pe care l-am văzut aseară?</i>
	Tradițiile naționale și culturale	A explica o tradiție sau un obicei național/local	<i>În țara mea, de Crăciun este tradiția să cântăm colinde. Se merge din casă în casă, iar oamenii primesc dulciuri sau bani.</i>
	Călătoriile, experiențe și recomandări	A face o recomandare și a motiva alegerea	<i>Îți recomand să vizitezi Orheiul Vechi; are o amplasare frumoasă. Cel mai bine ar fi să mergi în august, când este festivalul de muzică în aer liber „DescOperă”.</i>
Domeniul public	Cumpărături și cheltuieli, returnări, probleme	A face o reclamație și a descrie o problemă	<i>Îmi pare rău, dar produsul acesta este defect. Aș dori, vă rog, să-l returnez și să primesc banii înapoi.</i>
	Indicații și instrucțiuni în locurile publice	A cere și a da indicații detaliate într-un oraș	<i>Puteți să-mi spuneți, vă rog, cum ajung de la gară la Spitalul de Urgență? După ce coborâți, mergeți înainte pe bulevard și faceți a treia stradă la stânga.</i>
	Mâncare și băutură, comenzi, descrieri culinare	A comanda la restaurant și a solicita modificări	<i>Aș dori o ciorbă de legume și un pahar de vin alb. Vă rog să nu puneți smântână în ciorbă.</i>
	Serviciile publice (bancă, poștă, instituții publice)	A solicita acte și a înțelege procedurile de bază	<i>Am nevoie să deschid un cont curent. Ce acte îmi trebuie și cât timp durează procedura?</i>
	Mass-media (știri, reportaje, articole)	A rezuma ideea principală dintr-o știre	<i>Am citit în ziar că s-a deschis o nouă rută de zbor low-cost. Articolul spunea că biletele vor fi disponibile de luna viitoare.</i>
	Incidente și situații de urgență (interacțiuni simple)	A raporta un incident (poliție/autorități) simplu	<i>Am fost martor la un mic accident rutier. O mașină a lovit un stâlp; șoferul pare să fie în regulă.</i>
	Călătorii și vacanțe, planificare, rezervări	A rezerva servicii (bilete, cazare) și a solicita confirmări	<i>Vreau să merg la Băłți săptămâna viitoare. Puteți să-mi rezervați un bilet de tren clasa a doua și să-mi trimiteți o confirmare pe e-mail?</i>
	Divertisment (cinema, teatru, evenimente)	A accepta/refuza o invitație și a propune o alternativă	<i>Mulțumesc pentru invitație, dar nu pot veni la film marți. Ce zici să mergem miercuri seara în schimb?</i>

Domeniul ocupațional (profesional)	Profesii, descrieri de competențe, experiență	A descrie un loc de muncă sau o experiență profesională	<i>Înainte de a veni aici, am lucrat doi ani ca asistent de vânzări. Eram responsabil de relația cu clienții și de organizarea stocurilor.</i>
	Recrutare, interviuri, cereri de angajare	A susține un interviu simplu și a justifica o alegere	<i>De ce candidați pentru acest post? Am aptitudinile necesare pentru a lucra în echipa dumneavoastră și sunt o persoană foarte organizată.</i>
	Procedurile administrative și instrucțiunile de lucru	A solicita clarificări despre o procedură sau un regulament	<i>Îmi puteți explica, vă rog, care sunt pașii de urmat pentru a solicita o zi liberă? Trebuie să completez acest formular înainte de vineri?</i>
	Accidente sau probleme la locul de muncă	A raporta un incident sau o defecțiune tehnică	<i>S-a defectat imprimanta din biroul de la etajul 3. Vă rog să trimiteți pe cineva de la întreținere cât mai repede posibil.</i>
	Mediul de lucru, cantina, colegii	A descrie mediul de lucru și a oferi ajutor unui coleg	<i>Biroul este luminos și liniștit, dar este cam departe de cantină. Ai nevoie de ajutor ca să termini raportul până la prânz?</i>
	Contracte, drepturi și îndatoriri de bază	A înțelege termenii simpli ai unui contract	<i>Conform contractului, am dreptul la 21 de zile de concediu pe an și lucrez 8 ore pe zi. Este corect?</i>
	Operațiuni IT, solicitări simple	A formula o cerere simplă către departamentul IT	<i>Vă rog să-mi resetați parola de acces la sistem. Nu reușesc să mă loghez de aseară.</i>
Domeniul educațional	Calificări, burse de studiu, teme	A solicita informații detaliate despre o bursă/ un curs	<i>Ce condiții trebuie să îndeplinesc pentru a obține o bursă de performanță? Care este termenul-limită pentru depunerea dosarului?</i>
	Extrase și carnete de note școlare	A cere clarificări despre note/rezultate	<i>Nu înțeleg de ce am nota 7 la test. Aș putea să vorbesc cu profesorul pentru a vedea unde am greșit?</i>
	Materii și preferințe școlare/universitare	A justifica o preferință sau o opțiune de studiu	<i>Am ales cursul de Economie pentru că am o pasiune pentru cifre și cred că îmi va fi util în viitor.</i>
	Structuri și regulamente școlare	A descrie regulile de bază ale școlii sau instituției	<i>Elevii trebuie să ajungă la timp la ore și să participe la toate activitățile obligatorii, conform orarului stabilit de instituție.</i>
	Instituții de formare continuă	A cere informații despre programul și costurile unui curs	<i>Cât costă cursul de limbă română pentru nivelul B2? Câte ore se fac pe săptămână?</i>
	Examenе/evaluări, cerințe, dificultăți	A exprima dificultăți și a cere ajutor la învățat	<i>Îmi este greu să înțeleg gramatica. Puteți să-mi recomandați niște exerciții suplimentare?</i>
	Recepția și întrevederile cu profesorii (ca părinte/ student).	A solicita o întâlnire și a exprima o îngrijorare	<i>Aș dori să vorbesc cu doamna profesoară de matematică despre progresul fiicei mele. Este liberă mâine după-amiază?</i>

3.3.4. Nivelul B2

Domeniu	Subiecte	Acte comunicative	Exemple
Domeniul personal	Acasă și în locuri frecventate	A formula o reclamație argumentată și a solicita soluționarea unei probleme	<i>Am primit o cameră greșită, deși am specificat cerințele. Vă rog să remediați eroarea cât mai rapid, deoarece nu sunt mulțumit.</i>
	La o petrecere/reuniune	A susține un punct de vedere bine fundamentat pe teme controversate	<i>Sunt convins că educația financiară ar trebui predată în școli. Deși unii cred că încarcă programa, eu consider că este esențială pentru viață.</i>
	Mediul digital și virtual	A exprima un acord/ dezacord parțial pe subiecte complexe	<i>Înțeleg noua lege de mediu, dar sunt sceptic în privința aplicării ei la sate. Obiectivele sunt bune, dar măsurile par prea dure pentru afacerile mici.</i>
	Activitățile de divertisment	A povesti detaliat și expresiv o experiență personală semnificativă	<i>Momentul culminant a fost când ne-a prins furtuna în pădure. A fost copleșitor, am simțit și frică, și admirație pentru forța naturii.</i>
	Tradițiile naționale și culturale	A descrie și a explica particularitățile culturale, făcând comparații	<i>Pentru mine, Mărțișorul este mai mult decât o tradiție; este un simbol al speranței. Spre deosebire de alte obiceiuri, acesta leagă iarna de primăvară într-un mod unic.</i>
	Sănătatea	A oferi recomandări detaliate privind procedurile medicale și administrative	<i>Ai grijă la asigurarea medicală, mai ales la clauzele pentru urgențele din străinătate. Recomand să ceri și o a doua opinie înainte de a lua o decizie.</i>
	Locuința, la prieteni/ vecini	A emite o ipoteză sau presupuneri complexe pe baza unor indicii	<i>Vecinii par supărați din cauza renovărilor. Bănuiesc că fie nu au bugetul necesar, fie au o dispută mai veche legată de spațiul comun.</i>
Domeniul public	Călătoriile (experiențe, geografie)	A recomanda convingător o destinație, evidențiind beneficiile acesteia	<i>Trebuie să vizitezi neapărat orașul Soroca. Nu e doar o călătorie, e o imersiune în trecut, o experiență autentică și de neprețuit.</i>
	Servicii publice (poliție, alte servicii)	A raporta detaliat un incident (formal)	<i>Mașina a fost avariată în parcare. Vă rog să înregistrați plângerea și dovezile foto.</i>
	Restaurante/servicii	A reclama un serviciu/ produs defect și a solicita compensație	<i>Mâncarea e rece și crudă. Vă rog să fie refăcută imediat sau să nu plătesc.</i>
	Servicii bancare/ de sănătate (servicii complexe)	A solicita informații specializate/ complexe, exprimând incertitudine	<i>Care sunt condițiile exacte pentru credit? Sunt confuz în privința taxelor adiționale.</i>
	Cumpărături (garanții)	A negocia soluții de rambursare/ înlocuire pe baza termenilor garanției	<i>Tableta s-a defectat după o săptămână. Vă solicit o înlocuire, conform garanției.</i>
	Transport/orientare	A oferi sau a solicita indicații complexe (rute alternative)	<i>Pentru a ajunge mai repede, mergeți cu trenul până la Iași.</i>
	Mass-media/ rețele sociale	A analiza și a comenta critic o știre, punând la îndoială sursa	<i>Articolul mi se pare părtinitor. De ce nu au cerut și opinia economiștilor independenți?</i>
Domeniul public	Evenimente publice	A exprima formal o dezaprobare / o aprobare față de decizii publice, prin argumente justificative	<i>Anularea festivalului a fost o decizie pripită. Consecințele economice sunt considerabile.</i>

Domeniul ocupational (profesional)	Locul de muncă (siguranță/regulamente)	A propune îmbunătățiri, argumentând beneficiile acestora	<i>Propun noul protocol IT. Reduce riscul de breșe, chiar dacă necesită training.</i>
	Interviuri/CV-uri	A descrie detaliat o experiență și plusvaloarea acesteia	<i>Am dezvoltat leadershipul gestionând echipa timp de cinci ani.</i>
	Recrutare/contracte	A solicita clarificări complexe despre clauze sau beneficii	<i>Vă rog să detaliați clauza de proprietate intelectuală și asigurarea medicală.</i>
	Relații cu clienții/vânzări	A soluționa diplomatic o reclamație majoră	<i>Voi redirectiona problema la departamentul tehnic și garantez soluția în 24 de ore.</i>
	Accidente/probleme la muncă	A raporta formal un accident sau o încălcare de etică	<i>Raportez o încălcare a normelor de siguranță; colegul a fost rănit ușor.</i>
	Comunicare/întâlniri/ ședințe	A exprima dezacordul în ședință, susținut cu argumente	<i>Nu sunt de acord cu termenul. Analiza noastră arată că lansarea rapidă afectează calitatea.</i>
	Instrucțiuni de lucru/ proceduri	A explica raționamentul din spatele unei proceduri complexe	<i>Verificați codul de două ori, deoarece eroarea blochează tot procesul administrativ.</i>
Domeniul educațional	Universitate/centre de limbi	A solicita clarificări complexe despre evaluare/structură	<i>Vă rog să explicați cum se echivalează creditele ECTS și care e sistemul de notare.</i>
	Secretariat/înscriere	A argumenta o situație administrativă dificilă (ex. bursă, transfer)	<i>Depun cererea de bursă socială, deoarece veniturile familiei s-au redus brusc.</i>
	Relațiile cu profesorii	A dezbate o notă, o apreciere, prezentând contraargumente	<i>Nu sunt de acord cu justificarea notei. Proiectul meu a îndeplinit toate cerințele.</i>
	În sala de clasă/între colegi	A susține un subiect complex, integrând opinii personale critice	<i>Teoria lui X e validă, dar nu ia în calcul globalizarea. Voi introduce și perspectiva Y.</i>
	Opțiuni educaționale	A justifica o alegere majoră (specializare) prin obiectivele personale	<i>Am ales acest curs pentru că se aliniază cu planul meu de a lucra în energia regenerabilă.</i>
	Structuri/regulamente	A sugera o modificare de regulament, argumentând necesitatea	<i>Propun modificarea regulii de prezență. Regulamentul actual e prea restrictiv pentru studenții care lucrează.</i>
	Burse/finanțare	A solicita informații despre burse, comparând opțiunile	<i>Aș vrea să compar bursa de excelență cu Erasmus+. Care acoperă mai bine costurile?</i>

CAPITOLUL 4.

SUGESTII PENTRU PREDARE, ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE

4.1. Predare și învățare

Procesul de predare-învățare a limbii române ca limbă străină pentru migranții și refugiații adulți este conceput în conformitate cu o abordare comunicativă și acțională, fundamentată pe principiile andragogiei. Scopul principal al acestui proces îl constituie dezvoltarea competenței de comunicare în contexte autentice, facilitând integrarea rapidă a cursanților în viața socială, profesională și instituțională. În acest cadru, cursantul/cursanta devine participant(ă) activ(ă) la propria învățare, iar experiența și cunoștințele sale anterioare sunt valorificate, contribuind la realizarea unei învățări semnificative, orientate spre rezultate concrete.

Demersul educațional este centrat pe situații reale și relevante pentru viața cotidiană, profesională și instituțională a cursanților adulți. Astfel de situații includ interacțiuni în magazine și piețe, utilizarea transportului public, comunicarea cu instituțiile statului, participarea la activități profesionale sau realizarea unor sarcini funcționale, precum completarea formularelor, redactarea unor texte scurte, efectuarea comenzilor online sau programarea unor servicii medicale. Prin intermediul acestor activități, cursanții dobândesc competențe lingvistice funcționale, utile și imediat aplicabile.

Predarea limbii române pentru refugiații adulți se realizează pe baza unei abordări comunicativ-funcționale, orientate spre nevoile reale ale cursanților. În acest context, actele de comunicare (de exemplu: *a saluta, a cere informații, a descrie, a exprima o nevoie* etc.) constituie punctul de plecare al învățării, iar fenomenele gramaticale sunt integrate ca mijloace de realizare a acestora, evitându-se abordarea abstractă și izolată a gramaticii.

În acest sens:

- fenomenele gramaticale nu se predau în sine, ci ca instrumente necesare realizării actelor de comunicare. De exemplu, pentru actul de exprimare a unei cereri („*Vreau apă*”) sunt necesare structuri de bază, precum verbul la timpul prezent și substantivele în forme simple. Pentru solicitarea unei informații de tipul „*Unde este biroul nr. 6?*” sunt necesare structuri precum *adverbul interogativ de loc, utilizarea verbului copulativ „a fi” la indicativ prezent, substantivul articulat hotărât, numeralul cardinal cu valoare de atribut și propoziția interogativă directă* etc.;
- elementele gramaticale se introduc în contexte concrete, relevante pentru viața cotidiană a cursanților: utilizarea prezentului verbelor în situații de prezentare personală (de ex.: „*Eu lucrez*”, „*Eu locuiesc*”), exprimarea genului și numărului substantivelor în descrierea obiectelor (de ex.: „*o carte / două cărți*”), precum și utilizarea structurilor interogative în solicitarea de informații (de ex.: „*Unde este...?*”, „*Cât costă?*”) etc.;
- se recomandă utilizarea scenariilor practice și a situațiilor comunicative (de exemplu: *La magazin, La medic, În instituțiile publice, În transport* etc.). În cadrul acestor situații, cursanții exersează concomitent actele de comunicare și structurile gramaticale aferente.

Corelarea dintre comunicare și gramatică se realizează gradual, respectând progresia de la simplu la complex: de la enunțuri minimale („*Eu merg*”, „*Vreau apă*”), la extinderea acestora („*Eu merg la magazin*”), până la utilizarea unor structuri dezvoltate („*Eu merg la magazin cu soția*”, „*Eu merg la magazin cu soția în fiecare sâmbătă*”, „*Eu merg, de regulă, la magazin cu soția, în fiecare sâmbătă*” etc.). Structurile gramaticale sunt reluate în contexte variate, dar cu același scop comunicativ, pentru a facilita consolidarea. Accentul se pune pe utilizarea practică a limbii, nu pe memorarea regulilor.

Elaborarea și implementarea Curriculumului de limba română pentru refugiații adulți presupun o abordare educațională centrată pe integrarea socială, dezvoltarea autonomiei și consolidarea rezilienței personale și lingvistice. În acest context, limba română nu este valorificată doar ca obiect de studiu, ci și ca instrument de participare la viața socială, de acces la servicii, de dezvoltare profesională și de exercitare a drepturilor cetățenești.

Procesul de predare-învățare va avea un caracter pragmatic și funcțional, orientat spre dezvoltarea competențelor de comunicare necesare pentru gestionarea situațiilor reale din viață. Activitățile didactice vor privilegia utilizarea limbii în contexte autentice și relevante pentru experiența cotidiană a cursanților, contribuind la diminuarea vulnerabilităților generate de barierele lingvistice și la facilitarea integrării în comunitate.

În organizarea demersului didactic, se recomandă introducerea graduală a genurilor textuale și discursive, în concordanță cu nivelurile de competență lingvistică descrise în Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECRL). Se disting două categorii complementare de resurse și produse discursive:

- *genuri/produse scalate*, adaptate pedagogic și calibrate în funcție de nivelul de competență lingvistică;
- *genuri/produse nescalate*, autentice, provenite din contexte reale de comunicare socială, administrativă, educațională sau profesională.

În etapa inițială a învățării limbii (nivelurile A1–A2), se recomandă utilizarea predominantă a genurilor/produselor scalate, elaborate prin adaptarea lexicală și sintactică și prin selectarea structurilor funcționale esențiale. Aceste materiale didactice reduc încărcătura cognitivă și facilitează accesul cursanților la forme de comunicare imediată și predictibilă. Sunt recomandate activități bazate pe *formulare simple, dialoguri cotidiene, anunțuri scurte, mesaje funcționale, instrucțiuni uzuale sau modele de comunicare tranzacțională*.

Pe măsură ce competența lingvistică se dezvoltă (nivelurile B1–B2), Curriculumul va integra treptat texte și sarcini cu un grad mai ridicat de complexitate discursivă. În această etapă, accentul se pune pe utilizarea unor genuri textuale cu relevanță practică și profesională, precum *cererea personală, curriculum vitae, corespondența funcțională, anunțurile oficiale, prezentările orale sau documentele administrative de bază*. Activitățile didactice vor urmări dezvoltarea autonomiei comunicative și familiarizarea cu variația registrelor lingvistice.

Integrarea progresivă a genurilor/produselor nescalate reprezintă o componentă importantă a formării competenței de comunicare funcțională și a participării active la viața socială. Textele autentice — precum *contractele de muncă sau de închiriere, informațiile administrative, articolele de presă, materialele informative sau discursul instituțional* — vor fi utilizate pentru dezvoltarea strategiilor de comprehensiune globală, identificare a informațiilor relevante, inferență și interpretare contextuală. Scopul nu este înțelegerea exhaustivă a textului, ci dezvoltarea capacității cursanților de a gestiona situații reale de comunicare și de a utiliza limba română în contexte sociale și profesionale autentice.

În acest sens, procesul de predare-învățare a limbii române va urmări realizarea unui echilibru între protecția lingvistică, asigurată prin utilizarea materialelor adaptate, și expunerea graduală a cursanților la complexitatea discursivă a mediului real de comunicare. Demersul didactic va sprijini trecerea progresivă de la situații de comunicare asistată și puternic ghidată de cadrul didactic către utilizarea autonomă, flexibilă și funcțională a limbii române în contexte variate de viață personală, socială, educațională și profesională.

Activitățile didactice vor fi adaptate nivelului de alfabetizare, experienței educaționale și diversității lingvistice a grupului de cursanți, utilizându-se explicații clare, structurate și accesibile, exemple relevante din viața cotidiană și suporturi vizuale adecvate, care să faciliteze înțelegerea și fixarea conținuturilor.

Cadrele didactice sunt încurajate să utilizeze o varietate de resurse didactice, atât tradiționale, cât și multimodale, care includ materiale autentice (afișe, formulare, anunțuri, ghiduri, documente uzuale), conținuturi audiovizuale (înregistrări audio, materiale video, dialoguri simulate), precum și aplicații și alte instrumente digitale cu valoare educațională. Aceste resurse contribuie la susținerea unui proces de învățare contextualizat și funcțional, facilitând dezvoltarea competențelor de comunicare necesare pentru participarea eficientă la situațiile reale din viața personală, socială, educațională și profesională.

Se recomandă utilizarea metodelor interactive și participative, precum jocul de rol și simularea situațiilor reale de comunicare, învățarea prin sarcini și proiecte, activitățile colaborative și conversaționale, precum și utilizarea suporturilor audiovizuale și digitale autentice. De asemenea, se va pune accent pe dezvoltarea strategiilor de învățare autonomă și de autoevaluare, în vederea formării capacității cursanților de a reflecta asupra propriului progres și de a-și regla în mod autonom învățarea.

Acest demers didactic are ca obiectiv facilitarea corelării dintre formă (structuri lingvistice și gramaticale) și funcție (acte de comunicare), contribuind astfel la dezvoltarea unei competențe de comunicare funcționale, eficiente și adaptate contextelor reale de utilizare a limbii române.

Se recomandă, de asemenea, valorificarea experienței personale și culturale a cursanților, promovarea unui climat educațional incluziv și sigur și integrarea dimensiunii interculturale în toate activitățile de învățare. Astfel, Curriculumul nu contribuie doar la dezvoltarea competențelor lingvistice, ci și la consolidarea capacității cursanților de a participa activ, autonom și responsabil la viața socială, educațională și profesională.

Această scalare ajută la înțelegerea faptului că, pe măsură ce nivelul lingvistic crește (de la A1 la C2), competența devine mai bogată și mai complexă.

Genurile scalate, de facto, niște produse didactice, reprezintă metoda recomandată pentru a evita frustrarea cursanților. Conținutul este adaptat progresiv.

În faza inițială a achiziției limbii, la nivelurile A1–A2, Curriculumul acordă prioritate *genurilor/produselor scalate*. Acestea reprezintă constructe didactice elaborate prin procese de simplificare sintactică și selecție lexicală riguroasă, fiind calibrate conform nivelurilor de competență stipulate de Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL). În acest stadiu, genurile precum *formularul tipizat, biletul informativ sau dialogul tranzacțional simplificat* sunt reduse la nucleul lor funcțional. Rolul acestor produse este pedagogic și psihologic: ele reduc încărcătura cognitivă și previn fenomenul de „anomie lingvistică”, oferind cursantului structuri predictibile care facilitează o inserție imediată, deși limitată, în mediul social.

Pe măsură ce competența lingvistică progresează, Curriculumul migrează spre o zonă de tranziție, unde *genurile/produsele scalate* încep să încorporeze complexitatea discursivă necesară autonomiei. Aici, accentul cade pe genuri textuale cu un grad ridicat de utilitate practică, precum *cererea personală sau CV-ul de bază*. Deși sunt încă monitorizate pedagogic, aceste texte încep să simuleze variația registrelor, pregătind terenul pentru interacțiunile formale și profesionale complexe.

Integrarea competențelor digitale în procesul de predare-învățare a limbii române reprezintă o componentă esențială a Curriculumului, având rolul de a facilita accesul cursanților la informație, comunicare și resurse educaționale relevante pentru integrarea socială și profesională. În acest sens, se recomandă familiarizarea cursanților cu utilizarea funcțională și responsabilă a instrumentelor digitale, precum aplicațiile de traducere, platformele educaționale online, dicționarele digitale, aplicațiile de comunicare și colaborare, precum și alte resurse multimedia utile în procesul de învățare a limbii române.

Activitățile didactice vor încuraja utilizarea tehnologiilor digitale ca suport pentru dezvoltarea competențelor de receptare, producere și interacțiune orală și scrisă, precum și pentru stimularea învățării autonome și a participării active la activități educaționale și comunitare. Se recomandă selectarea unor resurse digitale accesibile și relevante pentru nevoile reale ale cursanților și pentru contextele autentice de comunicare.

Totodată, Curriculumul valorifică transferul de competențe între limbile cunoscute de cursanți și limba română, prin promovarea unei abordări plurilingve și interculturale. Această abordare facilitează dezvoltarea strategiilor de comprehensiune și producere a mesajelor, sprijină construirea sensului și contribuie la dezvoltarea încrederii în utilizarea limbii române. Valorificarea repertoriului lingvistic și cultural al cursanților favorizează integrarea experiențelor anterioare de învățare și dezvoltarea unei competențe de comunicare flexibile și funcționale.

Dimensiunea interculturală este integrată transversal în activitățile de învățare, prin abordarea unor teme care permit compararea normelor, obiceiurilor, valorilor și practicilor culturale din diferite spații lingvistice și sociale. Activitățile propuse contribuie la dezvoltarea empatiei, deschiderii, respectului reciproc și toleranței față de diversitate, susținând integrarea activă și responsabilă într-un mediu multicultural.

În cadrul procesului de predare-învățare se recomandă utilizarea strategiilor activ-participative, care implică:

<i>Conversația ghidată, interviul și jocul de rol</i>		pentru exersarea limbajului funcțional și dezvoltarea competențelor de comunicare orală în contexte reale
<i>Învățarea colaborativă (lucrul în perechi și grupuri mici)</i>		pentru dezvoltarea abilităților sociale și lingvistice, precum rezolvarea unor probleme împreună, redactarea unui proiect de grup sau pregătirea unui dialog practic
<i>Studiul de caz, proiectul tematic și simularea</i>		pentru aplicarea teoriei în situații practice, de ex., simularea unei vizite la medic, la bancă sau la Agenția de ocupare a forței de muncă, cu redactarea documentelor necesare etc.
<i>Învățarea prin descoperire și reflecție</i>		prin activități care stimulează analiza și interpretarea situațiilor, dezvoltând autonomia și capacitatea de rezolvare a problemelor
<i>Abordări integrate (ascultare-vorbire-citire-scriere)</i>		pentru dezvoltarea competențelor lingvistice într-un mod holistic și coerent, de ex.: ascultarea unui anunț oficial și completarea unui formular, citirea unui text și redactarea unui răspuns etc.
<i>Utilizarea portofoliului lingvistic și a jurnalului de învățare</i>		pentru urmărirea progresului individual și reflecția asupra procesului de învățare, de ex.: <i>eu pot, eu știu, întâmpin dificultăți, nu pot etc.</i>

Rolul profesorului este esențial în acest demers. Acesta acționează ca mediator, facilitator și consilier de învățare, adaptând conținutul, ritmul și strategiile didactice la nivelul, profilul și contextul intercultural al fiecărui grup de cursanți (A, B, C, D). Cadrul didactic creează un mediu de învățare activ, incluziv și motivant, sprijinind cursanții în dezvoltarea competențelor lingvistice, digitale și interculturale, oferind feedback personalizat și facilitând transferul de competențe în situații reale.

Prin această abordare integrată, procesul de predare-învățare asigură nu doar acumularea de cunoștințe lingvistice, ci și dezvoltarea abilităților sociale și cognitive, contribuind la integrarea deplină și rapidă a cursanților în comunitatea-gazdă.

Utilizarea textului ca instrument didactic depășește simpla lectură; acesta trebuie tratat ca un *ecosistem de învățare* care facilitează atât achiziția de cunoștințe, cât și dezvoltarea gândirii critice.

La A1–A2, textul este utilizat ca instrument de alfabetizare funcțională și de achiziție a structurilor de bază. Cadrul didactic va utiliza texte scurte, repetitive și puternic contextualizate (anunțuri, meniuri, mesaje personale). Accentul cade pe dimensiunea literală. Profesorul ghidează cursanții în identificarea informațiilor punctuale (nume, date, locuri). Cursanții adulți vor interacționa cu textul prin tehnici simple de adnotare (încercuirea cuvintelor cunoscute) și vor transforma informația în formate nonverbale elementare (asocierea textului cu o imagine sau completarea unui tabel simplu). Evaluarea va viza recunoașterea lexicului de bază și capacitatea de a reproduce structuri fixe în mesaje scurte.

La nivelul B1, textul devine un instrument pentru exprimarea opiniilor și gestionarea situațiilor previzibile. Profesorul va introduce texte de dificultate medie care vor conține atât fapte, cât și sentimente sau dorințe. Se va face trecerea de la nivelul literal la cel inferențial (ce sugerează autorul prin anumite expresii). Se va facilita transferul de informație către contexte de viață cotidiană.

Cursanții pot utiliza strategia „*Predarea reciprocă/Reciprocal Teaching*” pentru a clarifica fragmente de text și ar putea începe să schimbe genul proxim al textului (ex.: transformarea unei scrisori informale într-o listă de priorități). Se va exersa, de asemenea, formularea întrebărilor pe marginea paragrafelor pentru a verifica înțelegerea. Procesul le va măsura capacitatea de a rezuma ideile principale și de a descrie experiențele sau evenimentele relatate în text.

În cazul nivelului B2, textul este tratat ca un ecosistem complex și ca sursă pentru dezvoltarea gândirii critice. Cadrul didactic va prezenta, deja, texte complexe pe teme concrete sau abstracte, inclusiv discuții tehnice în domeniul profesional și/sau de interes al adulților. Predarea atinge dimensiunea critică, evaluând validitatea argumentelor și intenția autorului. Textul servește drept „text didactic model” pentru structuri argumentative

complexe. Cursanții, la acest nivel, pot realiza analize profunde, utiliza hărți conceptuale și infografice pentru a sintetiza argumente pro/contra. În activități poate fi aplicată tehnica „mozaicului” care constă în a deconstrui textele lungi și a colabora pentru a le reconstrui critic, demonstrând autonomie în învățare. Evaluarea la acest nivel, urmărește capacitatea de a produce texte clare și detaliate pe o gamă largă de subiecte și de a susține un punct de vedere prin evidențierea avantajelor și dezavantajelor diverselor opțiuni prezente în text.

4.2. Evaluare

Evaluarea parcursului de învățare trebuie să fie formativă, continuă și orientată spre competențe, nu doar spre acumularea de cunoștințe. Scopul ei este de a sprijini progresul individual al cursanților și dezvoltarea capacității de a utiliza limba română în mod funcțional, atât în contexte sociale, cât și profesionale, facilitând integrarea lor rapidă și eficientă în comunitatea-gazdă. Evaluarea este un instrument activ de învățare, care ajută cursanții să-și conștientizeze progresul și să-și ajusteze strategiile personale de învățare.

Evaluarea competențelor lingvistice ale cursanților adulți se realizează în concordanță cu descriptorii din Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECRL), care stabilesc niveluri progresive de competență (de la A1 la B2). Astfel:

- **Nivelul A1** corespunde capacității de a înțelege și de a utiliza expresii familiare, de a se prezenta și de a interacționa în situații simple din viața cotidiană.
- **Nivelul A2** reflectă abilitatea de a comunica în contexte de rutină care implică schimburi simple de informații și de a descrie, în termeni simpli, aspecte din viața personală.
- **Nivelul B1** presupune o înțelegere mai amplă a textelor și posibilitatea de a exprima opinii, intenții și experiențe într-un mod coerent.
- **Nivelul B2** indică un grad de fluentă și spontaneitate în comunicare, permițând participarea activă la conversații și producerea de texte clare, argumentate, pe teme diverse.

Corelarea constantă a activităților de învățare și evaluare cu acești descriptori asigură transparența criteriilor de apreciere, continuitatea progresului lingvistic și comparabilitatea rezultatelor la nivel european.

Procesul de evaluare a competenței de comunicare în limba română se întemeiază pe *principiile* următoare:

- **Validitate:** probele de evaluare trebuie să reflecte sarcini autentice de comunicare, evitând exercițiile mecanice și repetitive;
- **Fiabilitate:** criteriile de evaluare sunt clare, observabile și raportate la descriptorii CECRL (A1–B2), asigurând consistență și obiectivitate;
- **Transparență:** cursanții sunt informați în prealabil despre obiectivele, criteriile și modalitățile de evaluare, pentru a înțelege așteptările și a se implica activ;
- **Feedback constructiv:** se oferă comentarii personalizate care încurajează autoevaluarea, reflecția și dezvoltarea continuă;
- **Incluziune:** evaluarea se adaptează nivelului de alfabetizare, competențelor lingvistice anterioare și ritmului individual de progres al fiecărui cursant.

Formele de evaluare utilizate în procesul de predare-învățare a limbii române pentru cursanții străini se realizează într-o manieră complementară și coerentă, asigurând o imagine completă asupra progresului individual:

Evaluarea inițială are rolul de a determina nivelul de competență lingvistică al cursanților și de a identifica nevoile lor specifice de învățare. Pe baza acestora se stabilesc obiectivele personalizate și strategiile didactice adecvate.

Pe parcursul activităților de instruire, *evaluarea formativă* contribuie la monitorizarea progresului continuu, oferind profesorului posibilitatea de a-și ajusta metodele de predare și de a sprijini dezvoltarea competențelor lingvistice. Aceasta se realizează prin observarea interacțiunilor în sala de curs, completarea rubricilor de progres, actualizarea portofoliului lingvistic și utilizarea fișelor de autoevaluare, care încurajează reflecția și conștientizarea propriului progress.

La finalul fiecărui modul sau ciclu de învățare, *evaluarea sumativă* permite aprecierea competențelor dobândite și verificarea atingerii obiectivelor stabilite. Aceasta se realizează prin teste de performanță orale și scrise, adaptate nivelului lingvistic al cursanților, care includ sarcini bazate pe situații de comunicare reală și pe utilizarea limbii române în contexte autentice.

În completare, *evaluarea alternativă* valorifică dimensiunea creativă și aplicativă a procesului de învățare, prin proiecte individuale sau de grup, prezentări tematice, activități digitale, portofolii lingvistice și reflecții personale asupra experiențelor de învățare.

Pentru asigurarea unei evaluări coerente și obiective, se recomandă utilizarea unor *instrumente variate*, precum grilele de observare a interacțiunii și participării, rubricile pentru aprecierea sarcinilor de comunicare (în funcție de claritate, adecvare, coerență și corectitudine), Portofoliul european al limbilor (PEL), fișele de autoevaluare de tipul „Ce pot face în limba română...”, „Ce nu pot face în limba română...” etc. și testele construite pe scenarii de viață concretă (de exemplu, „la medic”, „la bancă”, „în transport”).

Prin combinarea acestor forme și instrumente, evaluarea nu rămâne doar un mijloc de verificare, ci devine și un proces activ de învățare, care stimulează autonomia, implicarea și progresul real al fiecărui cursant.

4.3. Recomandări privind adaptarea

4.3.1. Contextul LASLLIAM

Ghidul de referință „LASLLIAM – *Literacy and Second Language Learning for the Linguistic Integration of Adult Migrants*” („Alfabetizarea și învățarea unei a doua limbi pentru integrarea lingvistică a migranților adulți”) oferă un cadru conceptual și operațional destinat să sprijine adulții migranți care învață o a doua limbă și care au un nivel redus de alfabetizare sau nu sunt alfabetizați. Elaborat sub egida Consiliului European, cadrul LASLLIAM completează principiile și descriptorii CECRL, adaptându-i la nevoile specifice ale cursanților adulți cu experiențe educaționale limitate, întrerupte sau fragmentate.

Documentul propune descriptorii specifici atât pentru dezvoltarea competențelor de alfabetizare, cât și pentru achiziția limbii a doua, precum și orientări metodologice relevante pentru organizarea procesului de predare-învățare și evaluare. Descriptorii LASLLIAM urmăresc progresul cursanților în domenii precum recunoașterea și utilizarea sistemului de scriere, dezvoltarea conștiinței fonologice, înțelegerea relației dintre sunet și literă, precum și formarea competențelor fundamentale de citire și scriere. În paralel, aceștia integrează dezvoltarea competenței de comunicare orală, esențială pentru participarea activă la viața cotidiană și pentru integrarea socială și profesională. În această perspectivă, alfabetizarea și învățarea limbii a doua sunt abordate ca procese interdependente, care trebuie dezvoltate concomitent, gradual și contextualizat.

În concordanță cu recomandările Consiliului European privind educația incluzivă și integrarea lingvistică a migranților adulți, ghidul promovează o abordare centrată pe nevoile cursanților și pe experiențele lor de viață. Sunt recomandate strategii didactice explicite, progresive și multisenzoriale, care să faciliteze învățarea prin sarcini autentice și relevante pentru contextele reale de comunicare. Accentul este pus pe utilizarea materialelor funcționale – formulare, etichete, anunțuri, documente administrative, instrucțiuni sau mesaje uzuale – și pe dezvoltarea graduală a competențelor, de la recunoașterea elementelor grafice la producerea unor mesaje simple, orale și scrise. Totodată, ghidul evidențiază importanța repetiției funcționale, a suportului vizual, a instruirii diferențiate și a valorificării repertoriului lingvistic și cultural al cursanților.

În ceea ce privește evaluarea, LASLLIAM recomandă utilizarea unor instrumente flexibile și adaptate nivelului cursanților, capabile să reflecte progresul individual atât în domeniul alfabetizării, cât și în cel al comunicării orale și scrise. Evaluarea are un caracter predominant formativ și se bazează pe observarea performanțelor în sarcini concrete și relevante pentru viața cotidiană. Sunt încurajate evaluarea continuă, portofoliul și autoevaluarea, ca modalități de susținere a motivației, autonomiei și încrederii în propriul proces de învățare. Aplicarea cadrului LASLLIAM în Republica Moldova depășește problematica standard a învățării unei limbi străine și implică o schimbare de paradigmă atât la nivel didactic, cât și la nivelul politicilor educaționale și de integrare. Integrarea socială și economică a populației adulte migrante depinde în mod direct de capacitatea sistemului educațional de a răspunde adecvat nevoilor persoanelor cu un nivel redus de alfabetizare sau care nu sunt alfabetizate. În acest sens, lipsa competențelor de bază de citire și scriere constituie o barieră

dublă – lingvistică și cognitivă – care necesită intervenții pedagogice diferențiate și personalizate, centrate pe dezvoltarea concomitentă a alfabetizării și a competențelor de comunicare în limba română.

În contextul migrațional actual, în special ca urmare a crizei persoanelor refugiate din Ucraina, grupul-țintă LASLLIAM este constituit din adulți nou-veniți – refugiați, beneficiari de protecție temporară sau imigranți – care au avut un parcurs educațional limitat, întrerupt sau inexistent. Mulți dintre aceștia prezintă un nivel scăzut de alfabetizare chiar și în limba maternă, ceea ce îngreunează transferul competențelor fonologice și grafice către limba română. În consecință, acești adulți trebuie să dobândească concomitent competențe fundamentale de citire și scriere și să învețe limba română ca limbă a doua, proces care presupune metodologii didactice distincte de cele utilizate în cursurile standard de limbă străină.

Pentru migranții și refugiații LASLLIAM din Republica Moldova, lipsa alfabetizării funcționale generează multiple obstacole în procesul de integrare. Accesul lor la informații și servicii este limitat, deoarece dificultatea de a citi formulare, indicații, anunțuri sau documente oficiale le restrânge accesul la serviciile medicale, sociale și administrative. Integrarea lor economică este afectată, întrucât lipsa competențelor de literație le reduce șansele de angajare și capacitatea de a înțelege instrucțiuni de muncă sau documente profesionale. În plan social, absența competențelor lingvistice și de alfabetizare le limitează interacțiunea cu instituțiile publice, cu sistemul educațional și cu comunitatea locală, favorizând izolarea și dependența socială. Totodată, procesul de învățare a cititului și scrisului la vârsta adultă poate genera stres, anxietate și sentimentul de vulnerabilitate, ceea ce evidențiază necesitatea integrării suportului psihosocial în programele educaționale.

Implementarea principiilor LASLLIAM în Republica Moldova presupune adaptarea Curriculumului pentru adulții migranți, formarea specializată a cadrelor didactice și elaborarea unor resurse educaționale adecvate nivelului de alfabetizare al cursanților. De asemenea, este necesară dezvoltarea unor politici educaționale și de integrare care să valorifice diversitatea lingvistică și culturală a migranților și să faciliteze participarea lor activă la viața socială, economică și civică.

Astfel, cadrul LASLLIAM evidențiază necesitatea ca eforturile de integrare lingvistică în Republica Moldova să depășească simpla oferire de cursuri de limbă, orientându-se către dezvoltarea unei alfabetizări funcționale, personalizate și intensive, care să le permită migranților și refugiaților adulți să participe autonom, activ și demn la viața societății.

4.3.2. Recomandări sociolingvistice

Incluziunea sociolingvistică a migranților și refugiaților adulți în Republica Moldova necesită o abordare bidirecțională, bazată pe adaptare reciprocă. În procesul de interacțiune dintre migranții și refugiații adulți și cetățenii Republicii Moldova, nu doar străinii se integrează în societatea-gazdă, ci și populația locală își dezvoltă conștiința interculturală, devenind mai deschisă și mai tolerantă față de diversitatea culturală pe care o aduc noii veniți.

► Integrarea migranților/refugiaților în societatea-gazdă

Integrarea cu succes a migranților și a refugiaților adulți în societatea Republicii Moldova depășește simpla însușire a vocabularului și a regulilor gramaticale ale limbii române. Procesul vizează dezvoltarea unor competențe de comunicare funcțională alături de o înțelegere socioculturală profundă. Scopul este de a facilita o adaptare culturală activă și o incluziune mai rapidă și mai facilă în comunitatea locală. Astfel, este esențial ca migranții și refugiații să fie familiarizați cu:

- obiceiurile, tradițiile și valorile culturii Republicii Moldova;
- înțelegerea faptului că ospitalitatea este o valoare fundamentală în societatea moldovenească;
- pregătirea pentru a primi invitații spontane la cafea sau masă;
- abilitatea de a refuza cu politețe și a oferi o scuză plauzibilă, dacă este necesar;
- etc.

Prin această abordare holistică, care îmbină competențele lingvistice cu cele culturale, se asigură o participare reală și un trai armonios în cadrul comunității.

Procesul de învățare a limbii române este, de fapt, un parcurs către înțelegerea contextului sociocultural local și către dobândirea competențelor de comunicare funcțională.

Cursanții adulți se confruntă în Republica Moldova cu o realitate socială complexă, marcată istoric și geografic. Aceștia învață limba română, limbă de stat, care reprezintă un instrument esențial pentru accesul la drepturi și la piața locală a muncii. Totuși, aceștia observă rapid existența unui bilingvism real în multe sfere sociale, unde limba rusă joacă adesea rolul de limbă de comunicare interetnică, în special în mediul urban sau în relațiile cu anumite generații. De asemenea, în societate este utilizat dialectul moldovenesc și nu limba română literară. Dezvoltarea unei competențe solide de comunicare în limba română le asigură cursanților migranți independența administrativă și civică. Cursanții trebuie încurajați să folosească româna standard în toate interacțiunile oficiale, fiind totodată familiarizați cu contextul socio-lingvistic din Republica Moldova, cu particularitățile limbajului colocvial, cu existența unor regionalisme, împrumuturi sau chiar a unor interferențe lexicale (calcuri din rusă) care pot apărea frecvent în limbajul colocvial. Această conștientizare complexă include *recunoașterea variațiilor lingvistice* (regionalisme, împrumuturi, interferențe lexicale etc.), dar și *înțelegerea contextului social* (sesizarea și interpretarea corectă a mesajelor în diverse contexte, incluzând variațiile de pronunție și intonație specifice spațiului lingvistic local). Stăpânirea acestor aspecte — de la limbajul oficial la cel colocvial — le asigură migranților și refugiaților adulți capacitatea de a înțelege și de a fi înțeleși pe deplin, facilitând astfel incluziunea lor socială.

Un aspect sociolingvistic fundamental este cel al politeții lingvistice. Adulții trebuie să înțeleagă diferența critică dintre registrul formal (impus de situațiile oficiale sau ierarhice) și cel informal (utilizat în familie sau cu prietenii). Utilizarea pronumelui de politețe „*dumneavoastră*” este o normă esențială în interacțiunile cu autoritățile, medicii, profesorii sau persoanele necunoscute și reprezintă o dovadă de respect profund în cultura locală. Respectul față de vârstă și față de profesori/șefi este puternic marcat. Tonul, limbajul și atitudinea trebuie să reflecte această ierarhie în mediile oficiale și profesionale. Abordarea șefilor sau a superiorilor ierarhici trebuie să fie formală (utilizarea numelui de familie și a pronumelui *dumneavoastră*), chiar dacă relația profesională este cordială.

Între cunoștințe apropiate, salutul include adesea o strângere de mână fermă (mai ales între bărbați) și, în funcție de regiune sau de intimitate, un sărut pe obraz (o dată sau de două ori). A înțelege când să te adresezi cu „*Doamnă*” sau „*Domnule*” este indispensabil. Deși apelativul poate fi folosit liber, combinarea lui cu prenumele (ex. *Doamnă Maria*) este adesea un semn de familiaritate politicoasă. Este esențială înțelegerea normelor informale legate de pauzele de masă sau de cafea, care sunt adesea folosite pentru socializare și consolidarea echipei.

În mediul administrativ, acest lucru se traduce prin formule elaborate și ceremonioase. Astfel, cursanții vor utiliza formulări politicoase de genul: „*Bună ziua! Vă rog frumos să mă ajutați. Aș dori să depun cererea de reînnoire a permisului de ședere. Am înțeles bine că am nevoie și de o adeverință?*” Această adaptare a limbajului, care nu include doar cererea, ci și o tentativă de confirmare a informației, este vitală pentru a fi tratați cu seriozitate și a facilita buna desfășurare a proceselor administrative. În plus, Curriculumul acoperă acte de vorbire precum: *a mulțumi* (*Vă mulțumesc anticipat/Vă sunt recunoscător*), *a se scuza* (*Cer scuze pentru deranj/Aș dori să vă rog o favoare*) și *a face o plângere sau o sesizare formală*, păstrând întotdeauna tonul adecvat. Pentru adulți, prioritatea este supraviețuirea și independența. Prin urmare, competențele lingvistice predate trebuie să fie acționale și funcționale, axate pe rezultate practice.

Abilitatea de a comunica în situații de urgență este crucială. Cursanții migranți trebuie să poată descrie simptome, să înțeleagă prescripțiile medicale de bază și să solicite o programare, folosind un limbaj clar și concret, de exemplu: „*Mă doare capul de două zile și am febră. Am o durere acută în piept și am nevoie de o consultație urgentă la cardiolog. Care este numărul de la registratură?*” Obiectivul final al multor migranți este obținerea unui loc de muncă stabil pe piața internă. Prin urmare, este necesară însușirea terminologiei profesionale de bază, a modului de redactare a unui CV adaptat cerințelor locale și exersarea simulărilor de interviu (incluzând întrebări despre salarizare, beneficiile sociale și obligațiile contractuale). Deși flexibilitatea socială poate exista, punctualitatea la locul de muncă și la întâlnirile oficiale este obligatorie.

Aceasta nu înseamnă doar a cunoaște cuvinte, ci a înțelege etosul profesional local. Cursanții trebuie să poată cere și oferi indicații de orientare (ex: *Mergeți înainte, faceți la dreapta la intersecție, după semafor*), o capacitate esențială pentru a deveni mobili și autonomi.

Pe lângă regulile de limbă, cursanții au nevoie de contextul cultural, de cunoașterea valorilor și simbolurilor de stat și a semnificației acestora. O prioritate deosebită îl constituie patrimoniul culinar, mai exact, înțelegerea

rolului social al anumitor preparate culinare (ex: *mămăliga ca simbol al tradiției, sarmalele ca fel de mâncare festiv*) și al culturii vinului. Însușirea acestor termeni și concepte facilitează interacțiunile din afara sălii de curs. Prezentul Curriculum în dimensiunea sa sociolingvistică îi ghidează pe cursanți spre cunoașterea valorilor, tradițiilor și sărbătorilor din Republica Moldova (*Mărțișorul, Paștele, Crăciunul*) și spre elementele de patrimoniu cultural (*portul popular, alimentația tradițională, muzica populară*). Această cunoaștere facilitează conversațiile informale și îi ajută să participe la viața socială. Prin însușirea urărilor și a formulelor ceremoniale specifice sărbătorilor, cursantul demonstrează respect și dorință de integrare. Cunoașterea faptului că „*Mărțișorul*” este un simbol al primăverii le permite cursanților să participe la un ritual social simplu: oferirea acestuia colegilor și exprimarea urăii „*O primăvară frumoasă!*”, creând astfel o punte de comunicare și acceptare în mediul social și profesional. O tradiție unică, ce implică oferirea unui mic șnur roșu-alb la început de primăvară, ca simbol al reînnoirii și al norocului, este un mod simplu, dar eficient, de a participa la viața socială. De asemenea, este relevantă înțelegerea unor sărbători oficiale precum *Ziua Independenței* (27 august) și *Ziua Limbii Române* (31 august) și a semnificației lor pentru identitatea națională. Cursanții trebuie să fie conștienți de sensibilitățile istorice și politice legate de identitatea lingvistică, de relația cu România și de istoria recentă a regiunii. Pentru migranți e recomandabil să fie prudenți în abordarea subiectelor controversate cu persoane necunoscute. Străinii trebuie informați despre drepturile antidiscriminare și despre instituțiile unde pot raporta un incident. Acest lucru le oferă cursanților putere civică și siguranță.

► **Adaptarea societății-gazdă la diversitatea culturală a migranților/refugiaților**

Valorificarea diversității în vederea consolidării unei coeziuni sociale durabile presupune o atitudine deschisă și flexibilă din partea populației Republicii Moldova. Or, plusvaloarea migrației rezidă în faptul că aduce o îmbogățire cultural-economică. Diversitatea cultural-lingvistică adusă de migranți reprezintă o resursă strategică pentru dezvoltarea Republicii Moldova, iar migranții constituie un capital uman ce contribuie la dezvoltarea socioeconomică și la deschiderea internațională a țării, motiv pentru care ar fi indicată recunoașterea oficială și publică a acestora.

Societatea Republicii Moldova trebuie să transcendă simpla toleranță a diversității prin valorificarea activă a acesteia. În acest context, instituțiile cultural-educative din localitățile Republicii Moldova, precum instituțiile de învățământ, casele de cultură, bibliotecile, eventual, anumite ONG-uri, trebuie încurajate, inclusiv prin sprijin financiar, să promoveze evenimentele de dialog intercultural, cum ar fi: *sărbători tematice, ateliere de gastronomie, șezători, seri de povești, muzica pe mapamond, expoziții de artă etc.* Activitățile menționate le oferă migranților o platformă de diseminare a propriilor culturi, transformând cunoașterea reciprocă într-o experiență pozitivă și reducând stereotipurile.

O direcție importantă în abordarea bidirecțională a incluziunii sociolinguvistice este umanizarea instituțiilor din societatea-gazdă. În contextul umanizării instituțiilor statului, recomandăm formarea continuă a funcționarilor publici și a personalului din sectoarele-cheie ale țării, precum *sănătatea, educația, administrația etc.*, pentru a le dezvolta competențele interculturale. Or, personalul din domeniile vizate trebuie să conștientizeze barierele cultural-lingvistice și să aplice o abordare empatică, răbdătoare și incluzivă, oferind explicații clare și simplificate. Se recomandă și adaptarea etosului profesional local, acel set de norme, valori, atitudini și standarde de comportament, spre unul mai incluziv, cum ar fi *recunoașterea unor diferențe culturale în gestionarea timpului sau prioritizarea sarcinilor, abordarea mai relaxată a normelor culturale care nu afectează performanța etc.*

În mediul lingvistic real, socializarea înseamnă depășirea dogmatismului lingvistic și acceptarea variabilității. În acest sens, societatea-gazdă e bine să demonstreze toleranță și claritate în comunicare, să accepte faptul că, inițial, migranții/refugiații ar putea utiliza forme de comunicare simplificate sau imperfecte. Respectiv, de la interlocutorii locali s-ar cere să nu corecteze cu rigiditate, ci, dimpotrivă, să răspundă cu claritate și răbdare. Cursurile de limbă nu trebuie să vizeze strict limba română literară (norma), ci și înțelegerea și acceptarea variațiilor sociolingvistice reale din societate (bilingvismul română/rusă, regionalismele). Această abordare pragmatică ar ajuta migranții să fie informați despre realitatea lingvistică și să nu fie dezorientați de utilizarea limbii în viața de zi cu zi.

Astfel, incluziunea sociolingvistică în Republica Moldova înseamnă, pe de o parte, transformarea migranților și refugiaților din simpli locuitori în membri activi și respectați ai comunității locale, grație dobândirii unui set de instrumente lingvistice și culturale, iar pe de altă parte, reprezintă dezvoltarea societății-gazdă ca un spațiu pluralist și primitor care își adaptează structurile și atitudinile, beneficiind de pe urma diversității.

CAPITOLUL 5.

GLOSAR

- **ABILITATE LINGVISTICĂ** – capacitatea unei persoane de a înțelege, a produce și a utiliza corect o limbă într-un context de comunicare. Ea include competențele de ascultare, vorbire, citire și scriere, dar și folosirea adecvată a vocabularului, gramaticii și structurilor discursive.
- **ADULT** – persoană care a atins vârsta majoratului și este considerată, din punct de vedere biologic, psihologic și social, complet dezvoltată și responsabilă pentru propriile decizii și acțiuni. Din perspectivă sociologică, adultul este implicat în viața socială, profesională și familială, având roluri și responsabilități în comunitate.
- **ANDRAGOGIE** – știința și practica educației adulților. Termenul se referă la metodele și tehnicile specifice de instruire a persoanelor adulte, punând accent pe experiența acestora, motivația practică și nevoia de a învăța autonom.
- **BARIERĂ CULTURALĂ** – fenomen care apare în comunicarea interculturală și are la bază o serie de factori, precum diferențele de limbă, diferențele în valori, credințe și norme culturale, stereotipurile, diferențele comportamentale, diferențele în stilurile de comunicare etc.
- **BILINGVISM** – situație în care se află un vorbitor sau un grup social care folosește în mod curent două limbi; capacitatea unui individ sau a unei colectivități de a folosi, cu aceeași abilitate, în raport cu situația istorico-geografică și lingvistică în care se găsește, două limbi diferite ca mijloace de comunicare.
- **CADRUL EUROPEAN COMUN DE REFERINȚĂ PENTRU LIMBI** – documentul fundamental al Consiliului Europei pentru învățarea, predarea și evaluarea limbilor. CECRL oferă o bază comună pentru elaborarea programelor de studiu, manualelor, examenelor și criteriilor de evaluare a competențelor lingvistice. CECRL descrie nivelurile de competență lingvistică de la A1 la C2 și promovează o abordare orientată spre comunicare, plurilingvism și interculturalitate.
- **COMPETENȚĂ LINGVISTICĂ** – ansamblul de cunoștințe și capacități care îi permit unei persoane să înțeleagă și să producă corect enunțuri într-o limbă, respectând regulile de gramatică, vocabular, fonetică și sintaxă.
- **COMPETENȚĂ DE COMUNICARE** – ansamblul de cunoștințe și capacități care îi permit unei persoane să transmită și să primească mesaje în mod eficient, adecvat și corect, în funcție de situația de comunicare.
- **GENTEXTUAL** – desemnează o categorie de texte care au trăsături comune privind scopul comunicării, structura, stilul și modul de organizare a ideilor.
- **LESLLA** (*Literacy Education and Second Language Learning for Adults* / Educație în alfabetizare și învățarea limbii a doua pentru adulți) – asociație internațională dedicată educației adulților care învață o a doua limbă și au un nivel redus de alfabetizare sau nu au avut acces suficient la educația formală.
- **LASLLIAM** (*Literacy and Second Language Learning for the Linguistic Integration of Adult Migrants*) – ghid de referință al Consiliului Europei destinat sprijinirii învățării unei a doua limbi și alfabetizării în vederea integrării lingvistice a migranților adulți cu nivel redus de alfabetizare sau nealfabetizați.
- **LIMBĂ** – sistem de comunicare alcătuit din sunete articulate, specific oamenilor, prin care aceștia își exprimă gândurile, sentimentele și dorințele.
- **LIMBAJ** – 1. limba unei comunități umane istoricește constituită. 2. mod specific de exprimare a sentimentelor și a gândurilor în cadrul limbii comune sau naționale. 3. mod de folosire a unei limbi, în special a lexicului, specific anumitor profesii, grupuri sociale etc.
- **MIGRANT** – persoană care se deplasează dintr-o localitate, regiune sau țară în alta pentru a locui temporar sau permanent, din motive economice, sociale, educaționale, familiale sau de siguranță.
- **MOTIVAȚIE** – proces de selectare și evidențiere a interacțiunii dintre stimulii interni și cei externi în vederea realizării unei acțiuni.
- **MULTILINGVISM** – utilizarea a cel puțin două limbi, de către un individ sau de către o comunitate.
- **MULTICULTURALISM** – coexistență a mai multor culturi diferite, într-o societate.
- **MULTINAȚIONAL** – (despre state) în care trăiesc mai multe națiuni; (despre acțiuni) la care participă mai multe națiuni.
- **NIVEL DE COMPETENȚĂ INTERCULTURALĂ** – grad, etapă ce ține de un comportament adecvat și efectiv în interacțiunea cu persoane sau elemente din alte culturi.
- **NIVEL LINGVISTIC** – stadiu sau etapă de cunoaștere a unei limbi.

- **PLURALISM** – existență și coexistență mai multor culturi într-o societate.
- **PLURALISM CULTURAL** – coexistența mai multor culturi într-o societate, fiecare contribuind la diversitatea și bogăția culturală a comunității.
- **PLURILINGVISM** – capacitatea unei persoane de a folosi mai multe limbi la diferite niveluri de competență.
- **REFUGIAT** – persoană care, din cauza unei temeri bine întemeiate de a fi persecutată pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să beneficieze de protecția țării respective (definiție aliniată Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova și Convenției de la Geneva din 1951).
- **RESURSE DIGITALE** – tehnologiile și platformele online utilizate pentru a sprijini învățarea integrată a conținutului și limbii.
- **RESURSE INTERCULTURALE** – materiale didactice și resurse educaționale care promovează înțelegerea și aprecierea diversității culturale.
- **RESURSE MULTIMEDIA** – tehnologiile audio, video și interactive utilizate pentru a sprijini învățarea limbilor străine.
- **SOCIETATE MULTICULTURALĂ** – societate în care diferite culturi, grupuri naționale, etnice sau religioase coabitează pe același teritoriu, fără ca grupurile diferite să intre neapărat în contact unele cu celelalte.
- **SOCIETATE INTERCULTURALĂ** – comunitate în care persistă un înalt grad de interacțiune socială, respect reciproc pentru tradiții, valori și norme. Interculturalitatea este termenul ce denumește contactul dintre culturi, existența unui dialog între acestea și în special interacțiunea și influența reciprocă.
- **SCALĂ** – sistem de măsurare.
- **TEXT** – scriere originală, autentică, caracterizată prin autonomie și limitare; fragment dintr-o scriere; (în accepțiunea structuralistă) mod de funcționare a limbajului, înțeles ca mijloc de creare, producere și transformare a sensului; (în terminologia lui Louis Hjelmslev) sistem conotativ, în care cuvintele își restrâng sau își extind sensurile, în funcție de context.
- **TEXT LITERAR** – creație în versuri sau în proză, în care autorul creează un univers imaginar, prin intermediul căruia redă idei, folosind un limbaj expresiv.
- **TEXT NONLITERAR** – text care are scop informativ, explicativ, argumentativ sau funcțional, transmițând informații reale și obiective despre persoane, fenomene, evenimente sau situații concrete.
- **TEXT DE FICTIUNE** (text fictiv) – text în care faptele, întâmplările și personajele nu sunt reale, iar tot ce se întâmplă acolo e doar imaginativ.
- **VARIAȚII LINGVISTICE** – diferențele care apar în folosirea unei limbi, în funcție de factori precum regiunea, mediul social, vârsta, profesia sau situația de comunicare.

BIBLIOGRAFIE

Cadrul legal și normativ

Internațional și european

1. Agenda europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe (Comisia Europeană, 2011).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52011DC0455>
2. Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (Consiliul Europei, 1992).
Disponibil: <https://rm.coe.int/16806d358a>
3. Carta socială europeană (revizuită) (Consiliul Europei, 1996).
Disponibil: <https://rm.coe.int/168047e170>
4. Committee on Anti-Discrimination, Diversity, and Inclusion (CDADI). Model Framework for an Intercultural Integration Strategy at the National Level (Council of Europe, 2021).
Disponibil: <https://edoc.coe.int/en/living-together-diversity-and-freedom-in-europe/10655-model-framework-for-an-intercultural-integration-strategy-at-the-national-level.html>
5. Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching and assessment (Council of Europe, 2001).
Disponibil: <https://rm.coe.int/1680459f97>
6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume (Council of Europe, 2020).
Disponibil: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/cefr-companion-volume-and-its-language-versions>
7. Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale (Consiliul Europei, 1995).
Disponibil: <https://rm.coe.int/16800c1314>
8. Declarația Universală a Drepturilor Omului (Organizația Națiunilor Unite, 1948).
Disponibil: <https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/romanian-romana>
9. Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/33/oj?locale=ro>
10. Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013L0055>
11. European Language Portfolio (ELP) (Council of Europe).
Disponibil: <https://www.coe.int/en/web/portfolio>
12. Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration (United Nations, 2018).
Disponibil: https://digitallibrary.un.org/naanna/record/1660537/files/A_RES_73_195-EN.pdf?withWatermark=0&withMetadata=0®isterDownload=1&version=1
13. Global Compact on Refugees (United Nations, 2018).
Disponibil: <https://www.unhcr.org/publications/brochures/5c658aed4/global-compact-on-refugees-booklet.html>
14. Minuz, Fernanda, Kurvers, Jeanne, Naeb, Rola, Rocca, Lorenzo and Schramm, Karen. Literacy and Second Language Learning for the Linguistic Integration of Adult Migrants. (Council of Europe, 2022).
Disponibil: <https://rm.coe.int/prems-008922-eng-2518-literacy-and-second-language-learning-couv-texte/1680a70e18>
15. Moldovan, Victoria, Pop, Liana și Uricaru, Lucia. Nivel prag. Pentru învățarea limbii române ca limbă străină (Consiliul Europei, 2001).
Disponibil: https://www.ilr.ro/wp-content/uploads/nivel_prag.pdf?utm
16. North, Brian, Angelova, Mila, Jarosz, Elżbieta and Rossner, Richard. Language Course Planning (Oxford University Press, 2018).
17. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (Organizația Națiunilor Unite, 1966).
Disponibil: https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/07/pact_mnp.pdf
18. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (Organizația Națiunilor Unite, 1966).
Disponibil: https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/08/tratate-onu/5_pact.pdf
19. Pactul privind migrația și azilul (Uniunea Europeană, 2024).
Disponibil: <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-pact-migration-asylum/>
20. Planul de acțiune al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2025-2028 (Consiliul Europei, 2024).
Disponibil: <https://rm.coe.int/ap-rm-ro-2025-2028/1680b477f1>

21. Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021–2027 (Comisia Europeană, 2020).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52020DC0758>
22. Planul de acțiune privind integrarea resortisanților din țările terțe (Comisia Europeană, 2016).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0377> "EUR-Lex - 52016DC0377 - RO - EUR-Lex"
23. Providing Language Support to Migrants: A Guide to Using the Council of Europe Toolkit to Train Teachers and Volunteers. Council of Europe, 2024.
Disponibil: <https://rm.coe.int/providing-language-support-to-migrants-a-guide-for-teachers-and-volunt/1680af6309>
24. Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01).
Disponibil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01))
25. Reference Framework of Competences for Democratic Culture (RFCDC) (Council of Europe, 2018).
Disponibil: <https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture/rfcdc-volumes>
26. Rezoluție a Consiliului privind un nou plan european pentru învățarea în rândul adulților 2021–2030 (2021/C 504/02) (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 2021).
Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32021G1214%2801%29&>
27. The 1951 Refugee Convention and 1967 Protocol relating to the Status of Refugees.
Disponibil: <https://www.unhcr.org/media/1951-convention-relating-status-refugees-and-its-1967-protocol>
28. Transformarea lumii noastre: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă (Organizația Națiunilor Unite, 2015).
Disponibil: https://dezvoltaredurabila.gov.ro/uploads/documents/Agenda-2030_RO.pdf
29. UNESCO Guidelines on Intercultural Education (UNESCO, 2006).
Disponibil: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000147878>

Național

30. Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, cu modificările ulterioare.
Disponibil: [CE152/2014](#)
31. Hotărârea Guvernului nr. 476/2025 cu privire la certificarea competențelor de comunicare în limba română ale persoanelor adulte și ale elevilor din învățământul liceal.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=150269&lang=ro
32. Hotărârea Guvernului nr. 809/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii române pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova și obținerea dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134303&lang=ro
33. Hotărârea Guvernului nr. 82/2026 cu privire la aprobarea Programului național privind învățarea limbii române pentru anii 2026–2028.
Disponibil: <https://gov.md/sites/default/files/media/documents/sedinte-de-guvern/2026-03/NU-1033-MEC-2025.pdf>
34. Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105474&lang=ro
35. Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.
Disponibil: [LP200/2010](#)
36. Legea nr. 200/2025 privind libera circulație și șederea pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor familiilor acestora.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=150806&lang=ro
37. Legea nr. 253/2025 privind cetățenia Republicii Moldova.
Disponibil: [LP253/2025](#)
38. Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=23676&lang=ro
39. Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133281&lang=ro
40. Legea nr. 287/2024 pentru modificarea unor acte normative (privind procedura luării în custodie publică a străinilor)
Disponibil: [LP287/2024](#)
41. Legea nr. 294/2024 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014
Disponibil: [LP294/2024](#)
42. Legea nr. 66/2026 privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=154713&lang=ro
43. Planul național de dezvoltare pentru anii 2026–2028.

- Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148479&lang=ro
44. Planul-cadru de instruire pentru elevii din familii de refugiați din Ucraina.
45. Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” (Guvernul Republicii Moldova, 2021).
Disponibil: https://gov.md/sites/default/files/media/documents/2025-03/programul_de_activitate_al_guvernului_moldova_vremurilor_bune.pdf
46. Programul național privind integrarea etapizată a străinilor în Republica Moldova pentru perioada 2025–2027, nr. 285/2025.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148656&lang=ro
47. Programul național privind integrarea etapizată a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate în Republica Moldova, pentru perioada 2025–2027.
Disponibil: [HG285/2025](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141755&lang=ro)
48. Programul național privind migrația și azilul pentru anii 2026–2030.
Disponibil: [HG666/2025](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro)
49. Programul național „Diaspora” pentru anii 2024–2028.
Disponibil: [https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141755&lang=ro](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro)
50. Strategia de dezvoltare „Educația 2030”.
Disponibil: [https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134582&lang=ro)
51. Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.
Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134582&lang=ro

Literatură în domeniu

52. Barbăneagră, Alexandra, Dermenji, Svetlana, Petrenco, Liuba. „Multilingualism and Communication in Higher Education: Institutional Policies and Cross-Border Cooperation”. ACROSS Journal of Interdisciplinary Cross-Border Studies, vol. 9, nr. 6, 2025, pp. 73–80.
Disponibil: <https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/across/article/view/9332/8014>
53. Barbăneagră, Alexandra, Cepraga, Lucia, Gherasim, Alexandra, Petrenco, Liuba et al. Limba română pentru adulți, reprezentanți ai minorităților naționale din Republica Moldova. Nivelul A2. Chișinău, 2024.
Disponibil: https://mec.gov.md/sites/default/files/manual_limba_romana_a2_integral_compressed.pdf
54. Barbăneagră, Alexandra, Cepraga, Lucia, Gherasim, Alexandra, Petrenco, Liuba et al. Limba română pentru adulți, reprezentanți ai minorităților naționale din Republica Moldova. Nivelul A1. Chișinău, 2024
Disponibil: https://mec.gov.md/sites/default/files/manual_limba_romana_a1_complet_compressed.pdf
55. Barbăneagră, Alexandra, Cepraga, Lucia, Gherasim, Alina, Petrenco, Liuba et al. Limba română pentru adulți, reprezentanți ai minorităților naționale din Republica Moldova. Nivelul B1. Chișinău, 2026.
56. Barbăneagră, Alexandra, Cepraga, Lucia, Trinca, Lilia et al. Curriculum la limba română pentru adulți, reprezentanți ai minorităților naționale. Nivelul A1–B1. Chișinău, 2023
57. Barbăneagră, Alexandra, Cucu, Lucia, Petrenco, Liuba et al. Curriculum la limba română ca limbă străină. Nivelul A1+. Chișinău, 2017.
58. Barbăneagră, Alexandra, Cucu, Lucia, Petrenco, Liuba, Zavadschi, Ala et al. Învățăm limba română împreună. Manual pentru străini. Nivelul A1+. Chișinău, 2017.
59. Boc-Sînmărghișan, Diana, Kohn, Daniela & Șilindean, Daniela. Româna ca limbă străină – limbaj medical. Nivelurile B1–B2+ de competență lingvistică. Timișoara, 2020.
Disponibil: https://www.umft.ro/wp-content/uploads/2021/10/RLS_med_romana_ca_limba_straina_limbaj_medical_ebook.pdf
60. Cepraga, Lucia & Barbăneagră, Alexandra. „Limba română ca puncte de dialog și reflecție asupra diversității culturale”. 2025, pp. 334–343.
Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-334-343.pdf
61. Cepraga, Lucia & Bîrsan, Svetlana. „Limba română – simbol al identității naționale și factor de securitate statală”. În: Economic Security in the Context of Systemic Transformations: Proceedings of the International Conference, 7–8 December 2023. Chișinău, 2024, pp. 63–69.
Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/3148/7.Cepraga_Securitatea%20economica-63-69.pdf?isAllowed=y&sequence=1
62. Cepraga, Lucia, Petrenco, Liuba & Barbăneagră, Alexandra. “The Role of the Romanian Language in Supporting the Sustainable Development of the Republic of Moldova”. ACROSS Journal of Interdisciplinary Cross-Border Studies, vol. 9, nr. 6, 2025, pp. 49–57.
Disponibil: <https://doi.org/10.35219/across.2025.6.06>
63. Ciubara, Maricica. Manual de limba română, predată ca limbă străină pentru cetățenii ucraineni. Vol. II. București, 2023.
Disponibil: https://tdh.ro/sites/default/files/2024-02/Manual%20limba%20romana%20predata%20ca%20limba%20straina%20pentru%20ucraineni_2.pdf
64. Curriculum for Norwegian Language Training for Adult Immigrants. Levels A1–B2 (Norwegian Ministry

of Education and Research, 2021).

Disponibil: <https://cdn.sanity.io/files/dc7vqrwe/production/aa703ef300e69c4db5df920e8a77f7370ed90701.pdf?dl=>

65. Curriculum for Social Studies for Adult Immigrants (Norwegian Ministry of Education and Research, 2021).
Disponibil: https://www.udi.no/globalassets/ord-og-begreper/curriculum-for-social-studies-for-adult-immigrants.pdf?utm_source=chatgpt.com
66. Dafinoiu, Cristina, Nedelcu, Valentina, Pascale, Laura, Elena, Opreanu, Loredana. Limba română pentru străini. Nivel A1–A2. Otopeni, 2020.
Disponibil: <https://dri.univ-ovidius.ro/en/images/2022-2023/Handbook%20-%20Romanian%20Language%20for%20Foreign%20Citizens%2C%20level%20A1-A2.pdf>
67. Enti certificatori dell'italiano L2 (a cura di). Sillabo di riferimento per i livelli di competenza in italiano L2. Livello A1. 2022.
68. European Commission/EACEA/Eurydice. Adult Education and Training in Europe: Building Inclusive Pathways to Skills and Qualifications. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2021.
Disponibil: https://eurydice.indire.it/wp-content/uploads/2021/09/Adult_education_and_training_Report_EN.pdf
69. Floari, Andreea, Muntean, Daniela, Stoicescu, Daniela & Barbu, Ioana. Manual de limba română pentru adulții beneficiari de protecție internațională în România și străini din afara Uniunii Europene. Nivel A1, A2, B1. Timișoara, 2019.
70. Guțu, Vladimir, Poștan, Liliana. Didactica pentru adulți din perspectivă motivațională. Chișinău, 2007.
71. Hedeșan, Otilia (coord.), Jebelean, Elena & Leucuția, Florentina. ABC pentru România. Manual de limba română pentru străini. Avansați. Ediția a III-a. Timișoara,
72. Hedeșan, Otilia (coord.), Jebelean, Elena, Leucuția, Florin, Mușat, Nicoleta, Percec, Dana & Popa, Corina. Bun venit în România! Manual de limba română și de orientare culturală pentru străini. Timișoara, 2011.
73. Hedeșan, Otilia (coord.), Mușat, Nicoleta, Percec, Dana, Popa, Cosmina & Rus, Călin. Bun venit în România! Manual de orientare socio-culturală pentru străini. Timișoara, 2011.
Disponibil: https://isd.spiruharet.ro/wp-content/uploads/books/Manual_de_orientare_culturala.pdf
74. Iliescu, Ada. Limba română ca limbă străină. Manual. București, 2023.
75. Knowles, Malcolm S., Holton, Elwood F. III, Robinson, Petra A. & Caraccioli, Corina. The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development. 10th ed. Routledge, 2025.
76. Kohn, Daniela. Puls. Manual de limba română ca limbă străină. Nivelurile A1–A2. Ediția a III-a. Iași, 2022.
77. Kohn, Daniela. Puls. Manual de limba română ca limbă străină. Nivelurile B1–B2. Iași, 2012.
78. Laiken, Marilyn. Adult Educators' Resource Manual: A Guide for Classroom Course Instructors and Trainers. New York, 2024.
79. Nahaba, Lilia (coord.). Ghid de proiectare a activităților de formare în educația adulților. Chișinău, 2016.
80. Navikienė, Živilė. Handbook for Adult Educators – Digital and Andragogy. 2022.
81. Necula, Gina Aurora, Răducan, Anca Elena, Niță, Marilena & Preda, Alina. Curs practic de limba română pentru studenții străini. B1+. Galați, 2017.
82. Nistor, Cristina Mihaela (coord.), Catană, Elisabeta Simona, Pricope, Mihaela, Sălván, Mirela Sanda & Stoica, Diana Silvana. Culegere de exerciții și teste de limba română pentru străini. Nivel A1–B2. București, 2023.
83. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara. Strategii didactice interactive. Ediția a II-a. București, 2007.
84. Pânișoară, Georgeta (coord.). Psihologia învățării. Cum învață copiii și adulții? Iași,
85. Paulon, Enna Ioana. Limba română pentru afaceri. Manual pentru străini. București: Editura Logos, 2021.
86. Paulon, Enna Ioana. Limba română prin conversație. Manual pentru străini. București, 2022.
87. Peace Corps (Moldova). Romanian Grammar Workbook for Peace Corps Volunteers. Chișinău: Peace Corps Moldova,
88. Pecican, Anca. *Didactica lecturii într-o limbă străină*. București: București, 2025.
89. Platon, Elena, Arieșan, Antonela & Burlacu, Diana. Manual de limba română ca limbă străină (RLS). Nivelul B2. Cluj-Napoca, 2021.
90. Platon, Elena, Sonea, Ioana & Vilcu, Dina. Manual de limba română ca limbă străină (RLS). Nivelurile A1–A2. Ediție revizuită. Cluj-Napoca, 2019.
91. Platon, Elena. Româna ca limbă străină (RLS). Elemente de metadidactică. Cluj-Napoca, 2021.
92. Pricope, Mihaela. START LR. Manual de limba română pentru cetățenii străini. Nivel A1. București, 2020.
93. Radu-Pop, Anca-Maria. 2R: România, românește. Manual de limba română. Nivelul I (A1). Timișoara, 2016.
94. Radu-Pop, Anca-Maria. 2R: România, românește. Manual de limba română. Nivelul II (A2). Timișoara, 2016.
95. Rocca, Lorenzo, Hamnes Carlsen, Cecilie & Deygers, Bart. Linguistic Integration of Adult Migrants: Requirements and Learning Opportunities. Report on the 2018 Council of Europe and ALTE Survey on Language and Knowledge of Society Policies for Migrants. Council of Europe, 2020.
Disponibil: <https://rm.coe.int/linguistic-integration-of-adult-migrants-requirements-and-learning-opp/16809b93cb>

96. Rusu, Irina-Ioana. Abordarea sistemică a procesului de formare profesională a adulților. Iași, 2012.
97. Sava, Simona & Paloș, Ramona (coord.). Educația adulților. Baze teoretice și repere practice. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Iași, 2019.
98. Schifirneț, Constantin. „Educația adulților în societatea modernității tendențiale”. Paideea, anul XX, nr. 1, 2013, pp. 20–26.
99. Trinca, Lilia. Metodica predării limbii române ca limbă străină. Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 2024.
100. Vințanu, Nicolae. Educația adulților. București, 2008.
101. Vlădescu, Ionuț (coord.). Psihopedagogia adulților și a adolescenților. Iași, 2009.
102. Voiculescu, Florea. Paradigma abordării prin competențe. Suport pentru dezbateri. Alba Iulia, 2011.
103. Vulpe, Ana, Guțu, Ion & Zavadschi, Ala. Limba română fără profesor. Chișinău, 2018.

Materiale auxiliare

104. Barbăneagră, Alexandra, Corniuc, Sabina, Cucu, Lucia, Petrenco, Liuba & Zavadschi, Ala. Interacționăm și comunicăm: Situații de comunicare. Jocuri didactice. Jocuri de rol. Acte de vorbire. Chișinău, 2014.
Disponibil: https://dir.upsc.md/handle/123456789/1355/Interactionam_si_comunicam.pdf
105. Barbăneagră, Alexandra, Cucu, Lucia, Petrenco, Liuba et al. Teste de evaluare la limba română. Chișinău, 2019.
106. Barbăneagră, Alexandra, Gherlovan, Olga, Topor, Gabriella et al.; Dermenji, Svetlana (coord.). Multilingvism, multiculturalism și interculturalitate: glosar de termeni. Chișinău, 2024.
Disponibil: <https://dir.upsc.md/handle/123456789/7690/Glosar.pdf>
107. Baubec, Agiemin. Limba română practică (pentru vorbitorii de limba turcă) / Uygulamalı Romen Dili (Türkçe İzahlı). București, 2013.
Disponibil: <https://www.asociatiaconect.ro/serviciiintegrate&file=799>
108. Brâncuș, Grigore, Ionescu, Adriana & Saramandu, Manuela. Limba română. Manual pentru studenții străini. Anul pregătitor, semestrul I. Ediția a V-a. București, 2013.
109. Crăciun, Alexandra. Note de curs. Gramatica limbii române pentru străini (A1–A2). Asociația Global Help, 2021.
Disponibil: <https://www.romaniaeacasa.ro/wp-content/uploads/2022/01/Note-de-curs-Myro.pdf>
110. Dafinoiu, Cristina Valentina. Limba română pentru studenții străini. Teste și exerciții. Ediția a III-a, revăzută și adăugită. București, 2009.
111. Ghid de conversație MyRO. Texte și exerciții pentru dezvoltarea abilităților de comunicare în limba română a beneficiarilor de protecție internațională în România și a străinilor din afara Uniunii Europene.
Disponibil: [Resurse Educationale – Romania e acasă](#)
112. Platon, Elena, Gogăță, Cristina, Vasiu, Lavinia-Iunia & Ursa, Anca. România în 50 de povești. Limba română ca limbă străină (RLS). Texte gradate A1–A2. Cluj-Napoca, 2021.
113. Sonea, Ioana, Vasiu, Lavinia Iunia & Vilcu, Dina. Manual de limba română ca limbă străină (RLS). Nivelul B1. Cluj-Napoca, 2021.
114. Sterpu, Iolanda. Limba română pentru străini. Gramatică și exerciții. Iași, 2012.
115. Sterpu, Iolanda. Să învățăm limba română! Manual pentru studenții străini (A1–A1+). Iași, 2018.
116. Vasileanu, Monica. RLS, pls! Manual de limba română ca limbă străină pentru nivelul A1. București, 2024.
117. Vasiu, Lavinia-Iunia & Bocoș, Cristina. Repetați, vă rog! Citire și ascultare în limba română ca limbă străină (RLS). Nivelul A1. Cluj-Napoca, 2022.

Resurse multimedia

118. EVRO – A1. Resurse video pentru învățarea limbii române ca limbă străină. Universitatea Babeș-Bolyai, platforma Video eLearning.
Disponibil: <http://video.elearning.ubbcluj.ro/>
119. Exerciții audio RLNM. Universitatea Babeș-Bolyai, platforma Video eLearning.
Disponibil: <https://video.elearning.ubbcluj.ro/>
120. Loecsen. Curs online de limba română. Resurse audio și exerciții interactive pentru învățarea limbii române.
Disponibil: <https://www.loecsen.com/ro/invatati-rom%C4%83>
121. Vorbiți Românește. Platformă online pentru învățarea limbii române ca limbă străină.
Disponibil: [Vorbitei Romaneste](#)

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 46 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE